

ROZHLAD

DVOJTÝŽDENNÍK

Streda 6. október 2010 • Číslo 27 • Ročník X. • CENA 0,25 €

Umenie odovzdania moci

PAVOL JANÍK

Neidealizujme si minulosť niekdajších východných režimov (založenú na systéme jednej dominantnej politickej strany), ani súčasnosť tradičných západných demokracií (založenú napríklad v USA na systéme dvoch dominantných politických strán), ale vecne konštatujeme, že k spoločným črtám oboch ustálených spoločenských usporiadaní patrí nevyhnutnosť urobiť úspešnú štátnickú kariéru v rámci etablovaných stranických štruktúr, čo okrem iného garantuje postupné nadobúdanie špecifických zručností a vylučuje možnosť, aby sa ktokoľvek po raketovom skoku bez elementárnych skúseností ocitol vo vrcholných mocenských pozíciách a tam sa za plný plat (hradený z peňazí daňových poplatníkov) učil abecedu vládnutia či riadenia iných kľúčových činností dôležitých z hľadiska zákonodarcstva, verejnej správy a podobne.

Veď si len predstavme, aké šance by mal ktorýkoľvek génius, keby sa podujal založiť si novú politickú stranu v Spojených štátoch amerických. Ďalšou charakteristikou konsolidovaných demokracií je schopnosť nielen predvolebnej mobilizácie prívržencov politických strán (vrátane vyvolávania vášní, rozličných káz, problematického obviňovania a účelovej kompromitácie), ale aj spôsobilosť rovnako efektívne a programovo upokojuvať emocionálny tranz v spoločnosti od okamihu, keď sú známe výsledky volieb. Súčasťou nepísaných pravidiel je ochota priznať si vlastnú volebnú porážku a uznať víťazstvo konkurencie, s čím súvisí výzva adresovaná svojim voličom, aby toho, kto uspel v regulárnej politickej súťaži, akceptovali a pokladali za legitímneho predstaviteľa všetkých občanov, nie iba za reprezentanta určitých protichodných záujmových či názorových skupín.

Nedobry príklad permanentnej hašterivosti, vzájomného znevažovania a úsilia o kriminalizovanie špičkových politikov v našich končinách vedie k neúnosnému trvalému napätiu v spoločenských vzťahoch, k osobným sporom pre politiku, ktoré narušujú prirodzené a dlhoročné väzby v rodinách, medzi priateľmi, kolegami a podobne. V tomto zmysle by už azda po dvadsiatich rokoch budovania údajne demokratickej spoločnosti, mali konečne začať platiť zvyčajné štandardy, vrátane stranického nezasahovania do nezávislosti tretieho piliera štátnej moci, ktorým je súdnictvo. Celé roky zaťahovania občianskej verejnosti do šarvátok na politickej scéne nepochybne vedie k znechuteniu voličov, ktoré sa odráža aj v znižovaní účasti na voľbách.

Slovenský prezident Ivan Gašparovič (vľavo) a generálny tajomník OSN Pan Ki-mun v sídle OSN v New Yorku pri príležitosti 65. Valného zhromaždenia OSN 25. septembra 2010.

TASR/AP

Z vystúpenia prezidenta SR Ivana Gašparoviča na 65. zasadnutí VZ OSN (23.9.2010, New York)

OSN je garantom kolektívnej bezpečnosti štátov

Slovenská republika sa pripája k vystúpeniu Európskej únie. Teší nás, že na tomto univerzálnom medzinárodnom fóre zaznieva jednotný hlas 27 členských štátov EÚ a ďalších pridružených krajín. Je to dobrý predpoklad pre doriešenie očakávanej efektívnej spolupráce Únie s OSN. Dovoľte mi teraz vysloviť niekoľko poznámok k niektorým globálnym a regionálnym otázkam z pohľadu priorit slovenskej zahraničnej politiky.

Zahraničná politika Slovenska ako člena OSN vychádza z uplatňovania základných demokratických hodnôt, medzinárodného práva a efektívneho multilateralizmu. Vitáme preto a podporujeme hlavnú tému 65. VZ OSN:

„Potvrdenie ústredného postavenia OSN v riadení na globálnej úrovni“. Téma je o to dôležitejšia, že sme často svedkami nerešpektovania záväzných rozhodnutí orgánov OSN, ba niekedy aj medzi jednotlivými inštitúciami OSN navzájom.

Jedným z najdôležitejších poslani OSN je byť garantom formulovania, ochrany a presadzovania princípu kolektívnej bezpečnosti štátov. Ťažiskom jej pôsobnosti preto musí zostať zachovávanie medzinárodného mieru a bezpečnosti na globálnej úrovni v medziach medzinárodného práva. **Osobitne v období finančnej a hospodárskej krízy sa mier a bezpečnosť stávajú krehkejšími.** Vyžadujú si našu väčšiu pozornosť, aby sa nevyvrhli spod kon-

trolly štátov a medzinárodného spoločenského.

Najdôležitejším preventívnym prostriedkom na zamedzovanie vojnových konfliktov, ako je známe, je proces kontroly zbrojenia a odzbrojovania. Pokrok, ktorý sa podarilo dosiahnuť v oblasti nešírenia zbraní hromadného ničenia, dáva dôvod na opatrný optimizmus. Našou povinnosťou je pokračovať v tomto úsilí a posilňovať globálny systém nešírenia zbraní hromadného ničenia. Riziko, že sa k týmto zbraňam môžu dostať teroristické skupiny je stále vysoké. Sme tiež pripravení spolupracovať s partnermi na prioritách, akou je nadobudnutie platnosti Zmluvy o úplnom zákaze jadrových skúšok. (TASR)

„Je preukázateľné, že Ján Figel' hľadu konkurencieschopnosti, zastavaním výstavby diaľnic ako pretože dnes sa bude využívať minister dopravy vážnym spôsobom poškodil záujmy Slovenskej republiky. Poškodil ekonomické záujmy Slovenskej republiky, pretože obral o prácu asi 5 tisíc ľudí, poškodil finančné záujmy Slovenskej republiky, pretože len na DPH sme mohli mať mesačne v štátnom rozpočte 120 miliónov eur. Ďalej poškodil záujmy Slovenskej republiky z po-

predovšetkým južná – maďarská trasa pre nákladnú dopravu a kamióny budú platiť diaľničné známky v Maďarsku a nie na Slovensku. Ale najmä poškodil Slovensko preto, lebo zastavil výstavbu diaľnic, ktoré sú, ako sa vyjadril R. Fico, doslova a do písmena tepnami krajiny.“

Čítajte na stranách 2. a 12.

Fiasko vládnej politiky

Vyššia účasť v referende, než sa predpokladalo, nie je víťazstvom SaS. Plebescit je neplatný a teda je to jednoducho porážka Richarda Sulika a jeho populizmu. Účasť nad 20 percent a prítomnosť takmer milióna voličov nemožno spájať s popularitou SaS, lebo potom by mal túto stranu podporovať aj prezident Ivan Gašparovič, čo ako vieme, nie je pravda.

Pripadne by ju mala podporovať premiérka Ivetta Radičová, ktorá však kope za SDKÚ, či Béla Bugár z Mostu-Híd. Ak si vezmeme výsledky vo voľbách týchto troch strán, ktoré referendum podporovali – SaS, SDKÚ, Most-Híd, nuž je tu ústup voličov. Tri vládne strany podporujúce plebescit nedokázali zmobilizovať ani všetkých voličov, ktorí im odovzdali hlasy vo voľbách. Je to teda ústup z volebných pozícií.

Navyše, referenda sa zúčastnili aj voliči iných strán, nielen SDKÚ, SaS a Mostu-Híd. A to z jednoduchého dôvodu, lebo po voľbách cítili obrovskú občiansku nespokojnosť s vývojom u nás. Nuž sa ľudia mobilizujú aj sami od seba, chcú využiť každú príležitosť na vyjadrenie vlastného názoru. Prítom, na referendum sa vynaložilo vyše sedem miliónov eur z našich verejných peňazí a tak ich ľudia chceli využiť. Ak si zrátame všetky tieto skutočnosti, účasť 23 percent voličov je mizivá, úbohá a nectí iniciátorov zo strany SaS. Naopak, nastavuje im kritické zrkadlo. Napriek šiestim populistickým otázkam, napriek dlhotrvajúcej kampani, nedokázali o svojej pravde presvedčiť dostatočný počet občanov.

STANISLAV HÁBER

Sľuby, predsavzatia a skutky

Uplynulé dni a týždne pôsobenia vládnej koalície jednoznačne potvrdili, že predvolebné sľuby, predsavzatia a rôzne neraz pogramotné slová o novej politickej kultúre a zmenách v riadení štátu nepriniesli očakávané výsledky. Politická kultúra, reálny pohľad na riešenie zložitých problémov, či slušnosť a úcta k hodnote vypovedaného a napísaného slova ostali na vedľajšej politickej koľaji. Občania sa takmer každodenne presviedčajú, že vo vládnej koalícii dominujú neprofesionálne, deštruktívne a často protirečivé postoje a návrhy. Navyše ani jedna z vládnych strán nedokázala presadiť hlavné body zo svojho volebného programu, ktoré dominovali v predvolebnej kampani. Najväčšími dlžníkmi voči voličom sú

SaS a SDKÚ-DS. Aj voliči KDH musia byť sklamaní. Predstavitelia tohto hnutia na rôznych stretnutiach s občanmi často sľubovali aj nespĺniteľné. Výrazným spôsobom akcentovali starostlivosť o rodinu, o mladú generáciu a dôchodcov. **V tejto súvislosti sa do centra pozornosti dnes dostáva otázka, čo reálne a kontrolovateľné politici KDH dokázali presadiť do vládneho programu pre lepšie fungovanie štátu a pokojnejší život slovenských rodín. Odpoveď je nielen jednoduchá, ale aj jednoznačná. Takmer nič potrebné ani užitočné.** O spravodlivosti a solidarite nemôže byť ani reči. Len prázdne gestá a minimálny záujem o ťažký život väčšiny rodín na celom Slovensku. Ani teraz, v čase opätovného vlád-

nutia, tak ako v rokoch minulých, nechcú hovoriť o tom, že v našej domovine je aj vinou KDH stále viac a viac rodín rozdelených, neúplných a veľmi chudobných. V mnohých chýba otec, mama a čoraz častejšie aj deti. V rokoch 1998 až 2006 sme znamenali najväčšie vystaňovalectvo za prácou do iných krajín. V zahraničí pracovalo vyše 400 tisíc Slovákov. **Osemročná vládna politika s protiludovým nábojom, ktorú podporovalo KDH, mnohé rodiny doslova pokorila a rozbila. Z ťažkej životnej situácie do ktorej sa dostali nedokážu nájsť východisko ani teraz v čase zvyšovania cien, ktoré ich výrazne postihnú. Rezignujú a strácajú vieru vo vlastné sily, ale aj dôveru k politikom KDH. Slovenský bezohľadný a nespra-**

vodlivý kapitalizmus, ktorý aktívne už 20 rokov buduje KDH, nie je ani teraz v rámci vládnej koalície naklonený rozvoju a stabilite všetkých rodín. Žičlivý je len k bohatým, ktorí stále chcú viac a viac na úkor ostatných.

Dnešní mocní, v rámci celej vládnej koalície, veľmi dobre vedia, že čím viac bude boháčov pre ktorých sa budujú banky, tým viac pribudne chudobných, ktorí prispievajú aj na výstavbu kostolov.

Reči o rodine a jej dôležitosti zatiaľ takmer nikomu nepomohli. Rozpor predvolebných slov a sľubov KDH trvá už príliš dlho a ani po júnových parlamentných voľbách to nie je ináč. Farizejstvo v programoch aj v každodennej politike KDH má trvalé miesto. JOZEF KUCHAR

Figel' poškodzuje Slovensko

Pravicová vláda Ivety Radičovej, dnes už to je úplne jasné, zastavila výstavbu diaľnic na Slovensku. Ak niekto doteraz o tomto vyjadrení pochyboval, po posledných vyjadreniach ministra dopravy Jána Figela už nemôže pochybovať ani v najmenšom. Ján Figel' sa v pondelok 27.9. na tlačovej konferencii jasne vyjadril, že kvôli zastaveniu výstavby 75 kilometrov úsekov diaľnic medzi Martinom a Prešovom po línii, ktorú rozpracovala bývalá vláda ako projekt PPP, požiada vládu o sumu 81 miliónov eur. Zo spomenutej sumy by takmer polovica mala ísť konzorcium

SLOVENSKÉ DIAĽNICE

za prípravné práce. Zo zvyšných 43 miliónov eur chce Ján Figel' vyplatiť poradcov, konzerváciu staveniska, technickú asistenciu Národnej diaľničnej spoločnosti a majetkovoprávne vyrovnanie. Ministerstvo financií je vraj pripravené tieto peniaze uvoľniť.

Predseda SMER-SD Robert Fico je zo spomenutého postojá a rozhodnutia šokovaný a považuje ho za vlastizradu zo strany ministra Figela. Podľa neho v čase, kedy boli peniaze na finančných trhoch veľmi drahé a celý tento úsek mali zaplatiť súkromné banky, považovala vláda R. Fica za obrovský úspech, keď sa jej podarilo vyrokovať, že štát bude platiť ročne okolo 289 miliónov eur. To mala byť splátka, ktorá sa mala platiť tridsať rokov, v čom boli zarátané

NIELEN STAVEBNÉ PRÁCE,

ale bola v tom zarátaná aj prevádzka tejto diaľnice na spomenuté obdobie. Samotné stavebné práce vychádzali na sumu 2,4 miliardy eur, v korunách 72 miliárd slovenských korún, čo bolo dokonca v porovnaní s inými zorganizovanými tendrami ešte lacnejšie. Za najpodstatnejšie však R. Fico považuje fakt, že Európska investičná banka (EIB) bola na tento PPP projekt pripravená poskytnúť úver vo výške 1 miliardy eur, teda 30 miliárd slovenských korún. Ešte v júni tohto roka pritom EIB aj oficiálne potvrdila, že je takouto obrovskou čiastkou, a to za mimoriadne výhodných podmienok, pripravená pre Slovensko zafinancovať tento projekt.

„Minister dopravy pán Figel' navyše prezradil, že vzhľadom na lepšie podmienky na finančných trhoch, prišli predstavitelia konzorcia, ktorí mali stavať túto diaľnicu, s ponukou, ktorá sa pohybovala na úrovni 190 – 210 miliónov eur ročne. Opakujem ešte raz – my sme za sťažených podmienok považovali sumu 289 miliónov eur ročne pre Slovensko za mimoriadne dobrú a podpísali by sme tento projekt, keby sme mali ešte asi mesiac, ale do toho prišli parlamentné voľby. Minister dopravy sám priznáva, že má ponuky na 190 – 210 miliónov eur ročne, čo je vzhľadom na lepšie podmienky na finančných trhoch mimoriadne výhodná ponuka pre Slovenskú republiku. Napriek tomu minister dopravy tento projekt definitívne „odpískal“, povedal Robert Fico. Robert Fico tvrdí, že na rozdiel od predsedníčky vlády, ktorá je od začiatku zaťažená riešením

rôznych konfliktov vo vnútri jej vlády, on ako predseda vlády využíval v maximálnej miere možnosť sa zúčastňovať takmer všetkých rokovaní a rozhodnutí, ktoré sa týkali výstavby diaľnic na Slovensku a bol pri **VŠETKÝCH ROZHODNUTIACH,**

ktoré sa týkali tak napríklad R1-ky medzi Nitrou a Zvolenom, ako aj výstavby diaľničného mosta nad Považskou Bystricou, rozširovania diaľnice medzi Bratislavou a Trnavou či aj pri ďalších projektoch, ktoré jeho vláda pripravovala. Bol aj pri príprave koncesnej zmluvy, ktorá mala zabezpečiť výstavbu úseku diaľnice D1 medzi Dubnou Skalou a Prešovom. Podľa neho Slovensko stálo doslova a do písmena niekoľko dní pred podpisom tejto koncesnej zmluvy. „Predovšetkým politicky chcem skonštatovať, že keďže ide o kresťanského demokrata, je neschopnosť ministra dopravy Jána Figela do neba volajúca. To, čo predváža minister dopravy, ma samého prekvapuje, pretože vždy som si myslel, že sme na pozícii európskeho komisára mali nominovaného človeka, ktorý sa vyzná a ktorý

CHCE NIEČO DOKÁZAŤ.

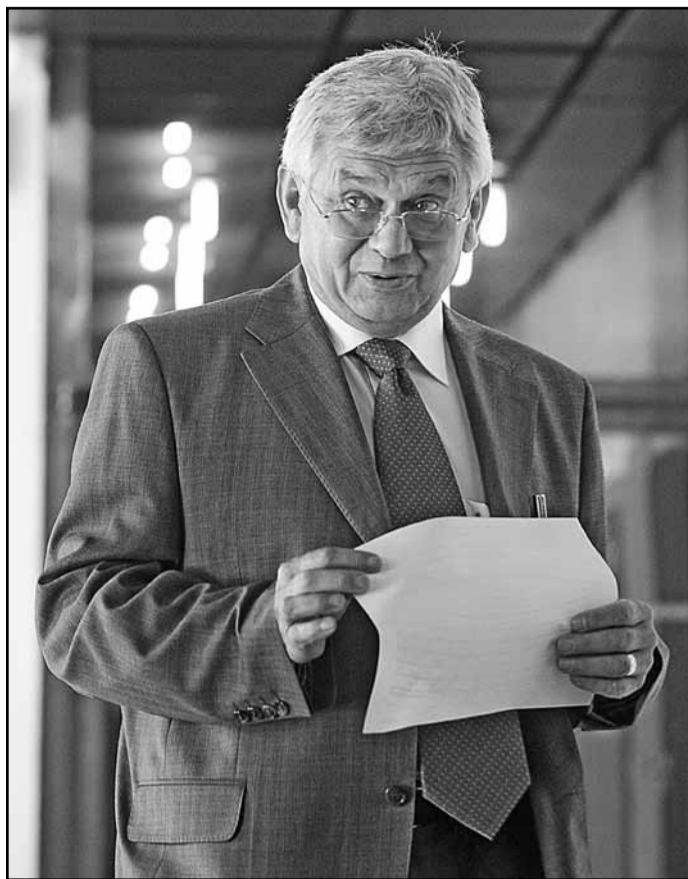
Zdá sa ale, že jedině, čo tento pán vie, je povedať nie, nedá sa, nejde“. **Je preukázateľné, že Ján Figel' zastavením výstavby diaľnic ako minister dopravy vážnym spôsobom poškodil záujmy Slovenskej republiky. Poškodil ekonomické záujmy Slovenskej republiky, pretože obral o prácu asi 5 tisíc ľudí, poškodil finančné záujmy Slovenskej republiky, pretože len na DPH sme mohli mať mesačne v štátnom rozpočte 120 miliónov eur. Ďalej poškodil záujmy Slovenskej republiky z pohľadu konkurencieschopnosti, pretože dnes sa bude využívať predovšetkým južná – maďarská trasa pre nákladnú dopravu a kamióny budú platiť diaľničné známky v Maďarsku a nie na Slovensku. Ale najmä poškodil Slovensko preto, lebo zastavil výstavbu diaľnic, ktoré sú, ako sa vyjadril R. Fico, doslova a do písmena tepnami krajiny.**

Robert Fico kritizuje J. Figela aj za dvojtváornosť, zavádzanie verejnosti a klamstvo. „Minister dopravy prišiel s nejakým nápadom, že vraj nás to

ZASTAVENIE VÝSTAVBY D1

bude stáť nejakých 80 miliónov eur, čo je číry nezmysel. Prosim vás, o akom zakonzervovaní stavby hovorí? Na jednej strane tvrdia, že chcú pokračovať v stavbe, teda čo chce konzervovať? Po druhé sa pýtam, čo chce konzervovať, veď stavebné firmy jednoducho odídu zo staveniska a nebude treba mňať žiadne finančné prostriedky. Môžeme hovoriť o tzv. predčasnej prípravnej práciach, ktoré boli dohodnuté v určitom objeme a tieto práce nám nikto nezoberie. Kto dnes ide od Dubnej skaly smerom na Prešov vie, že boli vykonané zemné práce, že sa urobil výrub stromov a dnes, keď idete po ceste od Dubnej skaly smerom na východ, je lúnia diaľnice zjavne viditeľná. Čiže sú to práce, ktoré boli vykonané a ktoré tu jednoducho zostanú. Plus boli určité výdavky na

Pokračovanie na 12. strane

Na snímke poslanec strany SMER-SD Lubomír Jahnátek. FOTO TASR - Martin Baumann

Zrušenie NADSME je nesystémové

Zrušenie Národnej agentúry pre rozvoj malého a stredného podnikania (NADSME) je nesystémové riešenie. V reakcii na rozhodnutie vlády to uviedol poslanec Národnej rady (NR) SR za SMER-SD Lubomír Jahnátek. Pri likvidácii agentúry totiž podľa neho mali a strední podnikatelia prídu o možnosť čerpania štrukturálnych fondov. „Iveta Radičová (SDKÚ-DS) si umýva ruky a snaží sa pod koberec zamiešať špinu, ktorú v agentúre zanechal jej stranický kolega Ivan Mikloš (SDKÚ),“ myslí si exminister hospodárstva.

S obvineniami o zodpovednosti za súčasný stav NADSME na adresu Mikloša, ktorý bol v roku 2005 krátko poverený riadením ministerstva hospodárstva, prišiel Jahnátek už v utorok (28.9.). Minister financií však pripisovanú zodpovednosť za pochybné obchody vo fondoch agentúry odmietol a označil ich za absurdné. Úlohu pripraviť likvidáciu agentúry aj všetkých jej fondov dostal na rokovaní vlády minister hospodárstva Juraj Miškov (SaS). Ešte predtým má odvolať všetkých zástupcov rezortu v zbere zástupcov, správnej rade a dozornej rade agentúry a v spolupráci so Slovenským živnostenským zväzom (SZZ) a Združením podnikateľov Slovenska (ZPS) bezodkladne zabezpečiť výmenu všetkých členov orgánov agentúry, riaditeľov jej sekcií a odborov, ako aj všetkých členov orgánov Fondu fondov, s. r. o.

K tomuto kroku vláda podľa svojej predsedníčky prikočila z dvoch dôvodov. Jedným z nich je informácia, že v NADSME prebieha trestné konanie pre spreneveru viac ako 4,5 milióna eur v rokoch 2006 až 2009. „Druhý dôvod je, že ministerstvo hospodárstva podľa platných stanov nesie plnú zodpovednosť za situáciu a stav v týchto inštitúciách,“ zdôraznila Radičová. Správna rada, v ktorej má štát troch z piatich členov, totiž zodpovedá za všetky personálne otázky, rozpočet, pridelovanie peňazí aj schvaľovanie projektov agentúry. (TASR)

Zmäkol ako plastelína

Daniela Krajčera poznajú televízni diváci ako nekompromisného moderátora. Práve preto je nepochopiteľné, ako rýchlo sa dokázal zmeniť, lepšie povedané prispôbiť. Predovšetkým strane Most-Híd. V súvislosti s úpravou jazykového zákona už nový minister kultúry hovorí o tolerancii, pochopení, kompromisoch, citlivých témach. Nečudo, že Bugárovci tak dosiahli svoje. Zákon sice zostáva v platnosti, ale pri jeho uplatňovaní už represia sa bude používať takmer symbolicky. Samozrejme, tí, ktorí ho nechcú dodržiavať, tak ho nebudú a v podstate im za to nič nehrozí. Už celé storočia platí, že zákon je zákonom iba vtedy, keď za jeho nedodržiavanie, resp. porušovanie nasledujú sankcie. Nuž, keď to pôjde tak ďalej, tak minister zahraničných vecí a predseda SDKÚ-DS M. Dzúrida sa bude Maďarsku ospravedlňovať za to, že vlastne máme taký zákon. (mez)

Minister Mihál propaguje svoju firmu

Vodu kážu, víno pijú, dá sa každým dňom, s každou ďalšou kauzou čoraz viac tvrdiť o pravicovej vládnej koalícii Ivety Radičovej. Na jednej strane hovorí nová vláda o čestnosti a bezúhonnosti, prichádza s výzvami na novú politickú kultúru. Na strane druhej sa však čoraz viac ukazuje, že viacerí predstavitelia vládnej koalície majú v skutočnosti vážne problémy, aby slová ako čestnosť a bezúhonnosť pri výkone svojej funkcie, resp. pri veciach, ktoré s výkonom týchto funkcií súvisia, skutočne aj naplnili. Jedným z takých príkladov je nový prípad konfliktu záujmov vysokopostaveného predstaviteľa SaS a ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Jozefa Mihála.

Jozef Mihál až do svojho menovania ministrom podnikal v oblasti poradenstva a školení, pokiaľ ide o dane, odvody či účtovníctvo. Problémom je, že napriek de iure odchodu z postu konateľa svojej spoločnosti s ručením obmedzeným Relia (podľa výpisu z

Obchodného registra zostal Jozef Mihál jediným majiteľom firmy Relia) neprestal podnikáť ani ako člen vlády, čím podľa mienky poslancu NR SR za stranu SMER-SD Braňo Ondruš porušil ústavný zákon číslo 357 z roku 2004 o ochrane verejného záujmu pri výkone verejných funkcionárov, ktorý v článku 4 odseku 2 písmeno f) výslovne zakazuje „verejným funkcionárom používať svoju osobu, svoje meno a priezvisko, svoju podobizeň, obrazovú snímku, záznam svojho hlasu alebo svoj podpis na reklamu“.

„Chcem to dokladovať konkrétne na oficiálnej webovej prezentácii firmy Relia, s. r. o. Táto firma s najväčšou pravdepodobnosťou nemá úplne vlastnú webovú stránku, pretože sa mi ju nikdy nepodarilo nájsť, ale má svoju vlastnú, v podstate firemnú prezentáciu na facebooku, na ktorej propaguje svoje školenia, semináre, na ktoré pozýva prípadných záujemcov. Potiaľ by to nebol problém, keby sa na tejto propagácii aktívne nepodieľal

sám minister pán Jozef Mihál,“ vysvetľuje poslanec NR SR za SMER-SD Braňo Ondruš.

Braňo Ondruš podložil svoje tvrdenie poukázaním na zápis (tzv. status) zo spomenutej facebookovej stránky, v ktorom 22.9.2010 Jozef Mihál (minister práce, sociálnych vecí a rodiny) informuje o tom, že si dovoľuje oznámiť, že v dňoch 25.-27.10.2010 sa bude konať 2. ročník odborného seminára v istom hoteli. „Musím upozorniť, že keďže písal pán Mihál aj vo svojom mene, niet pochýb o tom, že sa na propagácii a reklame produktov, ktoré firma Relia prináša svojim zákazníkom, podieľa on osobne. Dokonca pán Mihál v inom zápise z 13. augusta hovorí o tom, že takáto prezentácia na konferencii, aby som ho citoval, je „pekne drahá akcia“. Preto hľadám možnosti, ako byť lacnejší“. Takže pán minister Jozef Mihál v súvislosti s komerčnou aktivitou a komerčnou prezentáciou napísal, že on „hľadá možnosti, ako byť lacnejší“.

Toto sú konkrétne príklady, ktoré podľa mojej mienky dokazujú, že pán minister hrubo porušil ustanovenia ústavného zákona číslo 357 z roku 2004 o ochrane verejného záujmu pri výkone verejných funkcionárov. Názov Seminár Jozefa Mihála je vlastne názvom komerčného produktu. A minister Jozef Mihál používa svoje meno a svoju podobizeň na reklamu, čiže na propagáciu komerčného produktu,“ doplnil na margo preukázaného konfliktu záujmov Braňo Ondruš. Aj prípad Jozefa Mihála tak dokazuje, že staré porekadlo „Vodu kážu, víno pijú“ v prípade vlády Ivety Radičovej platí v plnej miere. „Som presvedčený, že pani premiérka Iveta Radičová má v tejto chvíli excelentnú možnosť, aby úplne konkrétne ukázala, ako je pripravená a schopná zakročiť proti členom svojej vlády, ktorí nerespektujú platné právne predpisy a v tomto prípade dokonca ani ústavný zákon,“ dodal Braňo Ondruš. (r)

Slovo má
Stanislav KUBÁNEK
poslanec NR SR

Iveta Radičová už od posledných prezidentských volieb s obľubou hovorí v inotajoch, argumenty prekrýva domnienkami a problémy rieši ich zametáním pod koberec. Pokračuje v tom aj v kresle predsedkyne vlády.

Po júnových parlamentných voľbách sa z volebného lídra strany, ktorá od volieb k voľbám získava menej hlasov, stala šéfkou vládnej koalície. Zlepšenie rôznych strán a občianskych iniciatív, dokonca aj takých, ktoré sa prepašovali na kandidátkach iných subjektov. Snaha vládnúť bola už na začiatku väčšia ako predstava o vládnutí. Zodpovednosť prekričala túžba a vzťah k moci bol vôľou stranických sponzorov. Dost' na to, aby sa spojili ideovo nespojitelné strany a začali spolupracovať ľudskí aj profesionálni rivali. Výsledkom je napríklad obsadenie kresla ministra obrany zamestnancom obchodného reťazca a napokon aj ultimátum pre jazykový kurz pre pána ministra Galka! Koalícia, ktorá čím viac odchádza od predvolebných sľubov, tým silnejšie kričí po transparentnosti, v skutočnosti len veľmi amatérsky prekrýva svoje problémy. Predseda parlamentu naďalej hyperaktívne deformuje jednu z najvýznamnejších ústavných funkcií. Minister financií má problém so svojim priateľom v kresle šéfa Tiposu, ktorý robí biznis medzi spoločnosťou ktorú riadi a firmou, ktorú riadi.

Ekonom Hayek sa u nás preslávil vďaka dvom pravičiarom, štátnym tajomníkom, ktorí v praxi ukázali, ako má vyzerať neviditeľná ruka trhu. Ako sa neviditeľne dá urobiť biznis a pritom sa tváriť, že sloboda trhu naformulovala ideálnu konkurenciu. Áno konkurencia v tendri bola ideálna, lebo ju ovládal víťaz. Takto smelo môžeme pokračovať ďalej, k ministrom, ktorí prídu s nápadom, ale ten sa dostane iba po prvý mediálny výstup, tam aj skončí do chvíle, kým sa hlava novej vlády neoboznámi s verejnou mienkou. Ak sa jej počiatočný nápad nepozdáva, je posunutý tam, kde každé podozrenie, kde každý prešlap. Pod koberec koalíčných vzťahov.

Uvidíme, čo všetko sa ešte bude zametať pod koberec. Pochybujem, že bude tak veľký ako prešlapy, ktoré rastú geometrickým radom.

Preferencie SaS klesli takmer o tretinu kvôli nespĺneným sľubom a vystupovaniu lídrov Strana SMER-SD dominuje

Za výrazný pokles preferencií strany SaS môžu predovšetkým nespĺnené predvolebné sľuby a vystupovanie lídrov strany vrátane jej šéfa a predsedu parlamentu Richarda Sulíka. Pre TASR to uviedol politológ Juraj Marušiak v reakcii na najnovšie zverejnený prieskum verejnej mienky. Podľa neho by v prípade, že by sa parlamentné voľby konali tento víkend, SaS volilo iba 8,3 percenta ľudí. Pritom v júnovom hlasovaní jej priazeň prejavilo 12,14 percenta voličov.

„Je evidentné, že SaS tým politickým štýlom výrazne stratila. Podpisal sa na tom štýl, spôsob vystupovania lídrov a celkovo ich správanie, rezignácia na viaceré sľuby a zámery,“ povedal Marušiak, ktorý očakáva, že percentá Sulíkovcov ešte ovplyvní zrejme aj kauza hayekovcov. Preferencie strán, najmä koalíčných, sa môžu podľa Marušiaka meniť aj v závislosti od ekonomických opatrení, ktoré chystá vláda. Myslí si, že vládnej koalícii veľmi neprospieva ani to, že nepôsobí jednotne. Podľa prieskumu od agentúry Focus, ktorý sa uskutočnil na prelome augusta a septembra, by sa víťazom volieb stala strana Roberta Fica Smer-SD. Volilo by ju 39,7 percenta opýtaných. Maru-

šiak si myslí, že toto číslo je ale vyššie, ako by bolo v skutočnosti. Tvrdí, že v prieskumoch hlasujú často za Smer-SD aj takí ľudia, ktorí napokon k volebným urnám nejdú. Za Smerom-SD by podľa prieskumu skončila v súčasnosti najsilnejšia koalíčná strana SDKÚ-DS so ziskom 16 percent hlasov. Toto číslo podľa Marušiaka potvrdilo pozíciu Dzurindovcov vo vládnej koalícii. Tretie miesto by vo voľbách obsadilo KDH, ktoré by volilo 10,8 percenta opýtaných.

Do parlamentu by sa dostal aj Most-Híd Bélu Bugára so ziskom 7,3 percenta hlasov. Poslednou parlamentnou stranou by bola ešte SNS Jána Slotu so ziskom 6,1 percenta. Pod hranicou zvoliteľnosti do parlamentu by skončili SMK (3,3 %), ĽS-HZDS (3 %), KSS (2,5 %) a SDL (1,1 %). Ďalšie politické strany sa do prieskumu nedostali. Vzorku, ktorá bola vybraná metódou kvótneho výberu, tvorilo 1040 respondentov vo veku nad 18 rokov.

Na voľbách by sa zúčastnilo 68,3 percenta opýtaných, odmietavý postoj zaujalo 18,1 percenta respondentov a 13,6 percenta nechcelo odpovedať, alebo sa nevedelo jednoznačne vyjadriť.

Kresba: PhDr. Peter Gossányi

V budúcom roku pribudne 63-tisíc dôchodcov

V budúcom roku pribudne na Slovensku 63.166 dôchodcov, poberajúcich starobnú, predčasnú starobnú a invalidnú dávku. Vyplýva to z návrhu rozpočtu Sociálnej poisťovne (SP) na rok 2011. Starších ľudí, ktorí budú poberať starobnú dávku, pribudne 24.316. Ich priemerný priznaný dôchodok dosiahne 412,16 eura. Počet predčasných starobných dôchodkov bude vyšší o 18.700 s priemernou dávkou 389,43 eura. Občanov na invalidnom dôchodku bude viac o 20.150 s priemerným priznaným príspevkom 276,98 eura. Výdavky SP na dôchodkové dávky by mali v budúcom roku dosiahnuť viac ako 5,49 miliardy eur. Suma vyplýva z očakávaných nákladov v tomto roku v objeme 5,29 miliardy eur, predpokladanej valorizácie s dosahom 98,15 milióna eur a z medzročného nárastu nových dôchodcov (v sume 99,86 milióna eur).

Deficit rozpočtu prekročil v septembri 3 miliardy eur

Deficit štátneho rozpočtu sa v septembri tohto roka opäť prehlibil a prekročil už hranicu 3 miliardy eur. Medzimesačne vzrástol z augustových 2,822 miliardy eur na 3,110 miliardy eur. Informovalo o tom v piatok ministerstvo financií. V rovnakom období vlani bol schodok menej ako polovičný, keď rozpočet skončil v mínuse 1,360 miliardy eur. Na celý rok 2010 bol rozpočtovaný deficit na úrovni 3,746 miliardy eur, pričom za prvých deväť mesiacov sa tento plán naplnil už na 83 %. Podľa aktualizovaných odhadov MF však skutočný schodok rozpočtu tento rok dosiahne až 4,7 miliardy eur.

(TASR)

Neveria im ani diváci Markízy

V markízackej politickej relácii **Na telo** exminister financií **Ján Počiatek** (Smer-SD), v nedeľu 3. októbra vysoko porazil súčasného ministra financií **Ivana Mikloša**. V telefonickom hlasovaní divákov dostal pravicový politik I. Mikloš takmer trojnásobne menej hlasov ako Ján Počiatek. Televízni diváci zrejme aj takto prejavili svoje hodnotenie pripravovaného vládneho návrhu štátneho rozpočtu, ako aj úsporného balíčka pravicovej vlády Iveti Radičovej. Nie je to však v poslednom období nič zvláštneho. **Predstavitelia strany Smer-SD výrazne porážajú politickú garnitúru terajšej vládnej koalície. V diskusnej relácii televízie Markíza, ktorá nie je, ani nebola nikdy naklonená ľavicovým myšlienkam, len ťažko sa dá predpokladať, že ide o manipuláciu s hlasovacím zariadením.** Jednoznačne sa ukazuje, že súčasnú vládnú koalíciu aj touto formou upozorňujú ich voliči na nespĺnené predvolebné sľuby. **Vyjadrujú pritom jednoznačný nesúhlas so súčasným smerovaním Slovenska koalíčnou vládou. Politici reprezentujúci dnešnú vládu už po piatykrát za sebou prehrali boj o televízneho diváka Markízy.** Keby sa podobné hlasovanie uskutočnilo 3.10.2010 v relácii „O päť minút dvanásť“ v STV, tak minister dopravy Ján Figel by si zrejme musel zadovážiť tmavé okná na svoju vládnú limuzínu, aby sa pred verejnosťou nemusel hanbiť za to, ako ho vecnými argumentmi odstavil Robert Fico. Doterajšie výsledky hlasovania: **Počiatek** 6077 - **Mikloš** 2266, **Paška** 7727 - **Sulík** 1549, **Čaplovič** 5595 - **Lipšic** 1202, **Fico** 13081 - **Bugár** 3539, **Maďarič** 4470 - **Radičová** 2523. Biedna vizitka vládnej koalície.

VLADIMÍR DOBROVIČ

O ČO IDE FIGELOVI PRI VÝSTAVBE DIAĽNIC?

Vláda **Vladimíra Mečiara**, ktorá končila voľbami v roku 1998, rátala so spojením Bratislavy s Košicami diaľnicami v roku 2005. Máme rok 2010 a ešte stále nie sme tam, kde sa plánovalo odborníkmi v roku 1996 dostať. **Dôvod je jednoduchý. Prišli dve vlády Mikuláša Dzurindu.**

A tieto dve vlády riešili výstavbu diaľnic rýchlosťou dvadsať kilometrov za štyri roky. Išlo im o škrtenie výdavkov a nie o realizáciu veľkých investičných stavieb. ĽS-HZDS sa dostala do vlády až v roku 2006 a spolu so Smerom a SNS sa rozbehla nanovo výstavba diaľnic takým tempom, že sa dokončilo 150 kilometrov diaľnic za štyri roky.

Teda stávalo sa sedemkrát rýchlejšie. Terajšia vláda Iveti Radičovej sa blysla tým, že hneď na začiatku zastavila výstavbu diaľnic. Stalo sa tak rozhodnutím Jána Figela, ktorý zrušil výstavbu systémom PPP projektov v úseku Dubná skala do Prešova a hovorí, že chce stavať nielen rýchlejšie,

ale aj kvalitnejšie a lacnejšie.

Minister dopravy a predseda KDH má plány, ako úsek Dubná skala až Prešov rozkúskuje na menšie úseky a bude stavať ďalej. Odborníci, ktorí sa vo výstavbe vyznajú, hovoria, že tento úsek bude zastavený minimálne na dva roky. Figel nesúhlasí, ale zatiaľ s výstavbou diaľnic nemá žiadne skúsenosti.

Veľké investičné projekty skutočne pomáhajú štátom v kríze. Pomáhali aj Slovensku. Diaľnice boli hybnou silou motora slovenskej ekonomiky. Žiaľ, žijeme v čase tretej vlády, v ktorej sedia Ivan Mikloš či Mikuláš Dzurinda spolu s Jánom Figelom a Ivetou Radičovou. Títo ľudia sú garantom škrtenia investícií a tým aj úpadku celého hospodárstva.

Veď pri prvom zastavení výstavby diaľnic Miklošom po roku 1998 prišlo o prácu do 30 tisíc stavebníkov. Multiplikačný efekt v stavebníctve hovorí, že na jedno miesto v tomto odvetví je priamo závislých ďalších štyri až päť miest v iných odvetviach hos-

podárstva. SR tak mohla prísť až o viac ako stotisíc pracovných miest. A teraz sa zasa hovorí o tisíckach nezamestnaných zo stavebných kapacít...

Výstavba diaľnice z Košíc do Miškolca, ktorú Figel preferuje, je dôkazom ďalšieho zvláštneho chápania strategickosti dopravy pre hospodárstvo Slovenska. Pri Strečne narátate denne viac ako 40 tisíc vozidiel, ale výstavbu tejto diaľnice cez PPP projekty Figel zrušil. Výstavba diaľnice Košice po Miškolc je však rátaná v doprave na tisícky áut.

Minister dopravy Figel sa takmer rozčertil, keď vysvetľoval v diskusii s Robertom Ficom v STV v relácii O päť minút 12 v nedeľu 3. októbra, že nie je pravda, ako deklaroval divák v otázke v diskusii dve tisíc vozidiel v smere od Košíc na Miškolc. Vraj dnes je tu už okolo štyroch tisíc áut denne. O koľko áut denne viac jazdí v okolí Strečna? Čo to Figel obhajuje? Ďalší úpadok Slovenska?

STANISLAV HÁBER

Vek garantov na VŠ sa nezvyšil

Vek vysokoškolských garantov študijných odborov sa novelou, ktorá nadobudla účinnosť 1. októbra 2010, neposunul zo súčasných 65 rokov na 70. Vysokoškolská novela poslancu za Smer-SD Mojmiru Mamojku totiž túto skutočnosť nerieši tak, ako sa predpokladalo.

„Novela vyriešila to, že aj odborní asistenti, docenti a profesori môžu pracovať do sedemdesiatky. Garantovať môžu do 65,“ potvrdil TASR predseda Rady vysokých škôl Viktor Smieško. Pravidlá garantovania do 65 rokov stanovuje nariadenie vlády, ktoré sa nezmenilo. „Garant môže byť do 65 rokov,“ uviedol pre TASR aj predseda Akreditačnej komisie Ľubor Fišera. Na to, že zákon nemá vzťah ku garantom a hovorí len o zamestnanectve pomere, upozorňoval už skôr aj exminister školstva Ján Mikolaj, ktorý legislatívu odmietol.

Učitelia na vysokých školách budú môcť vďaka tejto novele učiť nepretržite do sedemdesiatky.

Podľa Smieška ich väčšinou po 65-ke posielali do dôchodku a prijali ich potom v ďalšom semestri, v prípade, ak mali pre nich úväzok.

To, že novela posúva len vek, v ktorom sa zo zákona končí pracovný pomer vysokoškolského učiteľa, odkázali aj z odboru masmediálnej politiky ministerstva školstva. „Akreditačná komisia pri posudzovaní garanta naďalej postupuje podľa nariadenia vlády a príslušných kritérií akreditácie.“ Rada VŠ Mamojkovu novelu zamietla, nesúhlasili s ňou viacerí rektori. Podľa Rady VŠ umožní pracovať starším vyučujúcim dlhšie a šanca sa tak nedá mladým pedagógom.

Poslanci museli schváliť novelu v apríli až na druhýkrát, prelomením veta prezidenta Ivana Gašparoviča, ktorý ju neodobril.

Predkladateľ novely, poslanec Mamojka, pôsobí ako dekan na súkromnej VŠ, na Fakulte práva Janka Jesenského v Sládkovičove.

(TASR)

Kandidáti na primátorov krajských miest za Smer-SD

BRATISLAVA: Milan Ftáčnik, starosta mestskej časti Bratislava-Petržalka, kandiduje ako nezávislý kandidát s podporou strany Smer-SD.

BANSKÁ BYSTRICA: Ľubomír Vážny, exminister, člen strany Smer-SD.

KOŠICE: Richard Raši, exminister, člen strany Smer-SD.

NITRA: Jozef Dvonč, súčasný

primátor Nitry, člen SMERu-SD.

PREŠOV: Milan Laca, bývalý námestník primátora v Prešove, člen strany Smer-SD.

TRNAVA: Bystrík Stanko, nezávislý kandidát s podporou strany Smer-SD.

TRENČÍN: Ľubomír Žabár, člen strany Smer-SD.

ŽILINA: Igor Choma, poslanec NR SR za stranu Smer-SD.

ZBYTOČNÝ BALÍČEK

Expremiér Robert Fico je presvedčený, že úsporný balíček z dielne súčasnej stredopravej vládnej koalície, ktorý ma zabezpečiť ozdravenie verejných financií, je zbytočný.

„Keby sa vláda zamerala na porastovú ekonomiku a veľké investície, nemusela by zdrážovať,“ povedal Fico v diskusnej relácii televízie Markíza Na telo. Predseda strany Most-Híd Béla Bugár uviedol, že úsporný balíček je potrebný predovšetkým preto, lebo nová vláda zdedila od tej Ficovej rozvrátený stav verejných financií. „Deficit verejných financií bol minulý rok a aj tento rok bude okolo 8 %, preto je úsporný balíček potrebný,“ konštatoval Bugár.

Súčasná koalícia neustále predostiera verejnosti dôkazy o netransparentnom verejnom obstarávaní na jednotlivých ministerstvách počas garnitúry bývalej vlády. Podľa Fica tieto kauzy o predražených tendroch otvára súčasná koalícia preto, lebo nevie ponúknuť reálne riešenia. „Úrad pre verejné obstarávanie bol v rukách opozície a preto nemôžem akceptovať akékoľvek výkriky, keď celé verejné obstarávanie bolo v ich rukách,“ konštatoval expremiér.

(TASR)

Staré praktiky v novom drese

Béla Bugár po odchode zo Strany maďarskej koalície avizoval únavu z politiky. V podstate takto odbíjal úvahy novinárov o konflikte jeho ekonomickej lobby s ostatným vedením strany. Odchod z politiky mu netrval dlho. Veľmi rýchlo sa zvrhol na päte a voličom ponúkol nový projekt. Lebo Bugár. Presne tak ako znelo jedno z jeho predvolebných hesiel sa dá vysvetliť jeho zotrvanie v politike. Nie potreba politického projektu, občianskeho dialógu medzi Maďarmi a ostatnými národnosťami, ale potreba projektu s ekonomickou návratnosťou. Zdá sa, že viac sa do politiky potrebovali opätovne dostať jeho ekonomickí mecenáši, ako úprimný dialóg, rešpekt, multikultúrnosť. Svedčia o tom aj nedávne personálne nominácie, ktoré musel

MOST-HÍD stiahnuť presne s takou rýchlosťou, s akou ich navrhoval. Za šéfa Slovenského pozemkového fondu navrhoval svojho suseda, niekdajšieho mecenáša SMK a bývalého predsedu pozemkového fondu. Autora mnohých pozemkových káuz, krivd a neštandardných reštitúcií, ktoré sa dodnes ťahajú po súdoch a menia osudy pôvodného dedičstva. Bugárovci dokonca pri predkladaní tejto personálnej zmeny nevideli nič zlé na tom, že ich nominant František Hildeghéty je kontroverznou postavou, s ktorou sa spája kolotoč pozemkových nepravostí. **Ďalšími kádrmi tejto strany boli manželia Ružena Lovasová ako ekonomická riaditeľka a predsedníčka Trnavskej teplárenskej a jej manžel Štefan Lovas, ktorý smeroval do Slovenskej elektri-**

začnej a prenosovej sústavy. Prí-
cúvaní z týchto návrhov to strana v tlačovej správe oľutovala. Nie je však jasné, či oľutovala výber, alebo fakt, že sa na to prišlo. V každom prípade strana, ktorej predstavitelia v minulosti obliekali dresy iných strán a pôsobili vo vrcholovej politike, má aktívne kontakty s problematickými ľuďmi. To nielenže nevzbudzuje dôveru, ale skôr vyvoláva podozrenie. Napokon aj koalíčný partner, SDKÚ-DS, ústami svojho podpredsedu Ivana Mikloša označil nomináciu Lovasovej za „zarážajúcu a neveriteľnú.“ MOST-HÍD prezentuje staré praktiky v novom drese. A priznal si k tomu najbližších, určite aj najspôhlivejších z niekdajšej SMK. Čo viac sa na to dá povedať, ako predvolebné: lebo Bugár?

STANISLAV KUBÁNEK

Volebný tandem sa zachraňuje vo vláde?

Chce premiérka vyriešiť kauzu hayekovcov? Naozaj sa Iveta Radičová zapojila v boji proti korupcii príkladne a skutočne chcela odvolať štátnych tajomníkov Martina Chrena a Ivana Švejnu? Alebo šlo o fingovanie problémov, aby situácia bola až tak neprehľadná, že premiérka chce zrušiť agentúru na podporu podnikania na ministerstve hospodárstva?

Ako vážne myslela Radičová prekontrolovanie projektov, na ktorých zarábala nadácia hayekovcov, ak chce rýchlo zrušiť celú agentúru, kde sa vyskytli čudné zmluvy? Šla teda do boja v koalícii, alebo naopak, zachraňovala, čo sa dalo? Exminister hospodárstva Ľubomír Jahnátek hovorí otvorene, že zrušením agentúry sa už nebude dať nič objasniť.

Takže šibeničný dvojtýždňový termín, aký dostal minister Juraj Miškov, aby agentúru v pôsobnosti rezortu hospodárstva, odniesol tok času do zabudnutia, možno zachraňuje, čo sa má - koalíciu? Ako vieme, Radičová eskalovala napätie v koalícii. Na istý čas sa zdalo, že možno vykopala vojnu aj so spolustrannikom Ivanom Miklošom. Toho totiž všetci nasledujúci traja ministri hospodárstva po Miklošom zastávajú tohto postu v roku 2005 označili za človeka, za ktorého vlády sa za-

betónovali zmluvy v národnej agentúre tak, že sa k nim nik nemôže dostať, inak by štát zaplatil obrovskú pokutu. Ako vieme, čudná zmluva bola uzavretá za Miklošovho vládnutia v Dzurindovej vláde, keď sa vpredával Slovenský plynárenský podnik.

Štát v SPP predal menšinový akciový balík a aj tak manažérsku kontrolu získali vlastníci menšinového akciového balíčka. Lebo tak bola postavená zmluva a teda rozhodujú väčšinou, aj keď má štát väčšinu akcií, čo je unikátne riešenie v neprospech štátu v takej citlivej oblasti, ako je všade na svete v každej krajine strategická energetika. A teraz sa dozvedáme, že sú aj iné prečudesné zmluvy, ktoré neumožňujú zistiť, čo sa dialo v štátom riadenej agentúre. A jej zrušením, ktoré navrhuje Radičová, sa teda zrejme skutočne zahľadia všetky stopy. Jahnátek však aj potvrdil, že pre tieto zmluvy podal ešte ako minister návrh na trestné stíhanie vo veci. Aké by to bolo, keby orgány vyšetrovali terajšieho ministra financií? Možno to bol skutočný Radičovej motív a tak by všetky tance okolo, ako hayekovci a spol, boli len odpútačie zásterky. Bolo by to také čudné? Veď Radičová spolu s Miklošom sú z jednej strany, SDKÚ-DS, za ktorú kandidovali vo voľbách ako tandem...

STANISLAV HÁBER

Merkelová áno, Radičová nie

Už keď sa I. Radičová stala šéfkou slovenskej vlády, tak sa v niektorých našich médiách objavila informácia o tom, že ide o veľmi silnú političku, ktorá dokáže konkurovať aj takej uznávanej premiérke, akou je A. Merkelová v Nemecku. Dokonca našli sa aj takí, ktorí Radičovú začali prirovnávať k jej vzoru - M. Thatcherovej z Británie. A tak sa zrazu zo slovenskej premiérky stala „druhá Železná lady.“ Po návšteve I. Radičovej v SRN sa našli takí novinári, ktorí dokonca tvrdili, že chvíľami zatičila nemeckú kancelárku! Nuž, myslieť si má právo každý hocičo. Čo sa však týka autority I. Radičovej, z medzinárodného pohľadu je realita trochu inakšia. Americký

magazin Vanity Fair sa už roky venuje postaveniu žien vo svetovej politike a ich schopnosti ju ovplyvňovať. V najaktuálnejšom poradí najvýznamnejších političiek sveta však naša premiérka sa nedostala medzi prvých jednásť. Na čele je sice A. Merkelová, za ňou nasledujú tieto prezidentky a premiérky: 2. E. Johnsonová - Sírleafová (Libéria), 3. C. Fernandez de Kirchnerová (Argentína), 4. S. Hasina Wazedová (Bangladéš), 5. J. Sigurdadottirová (Island), 6. R. Otunbajova (Kirgizsko), 7. L. Chinchillová (Kostarika), 8. K. Persad Bissessarová (Trinidad), 9. M. Kiviniemi (Finsko), 10. J. Gillardová (Austrália), 11. J. Kosorová (Chorvátsko). (vm)

Zahratý herecký výkon nestačí

Magdu Vášáryovú ešte ako mládenec som priam hltal v slovenských aj českých filmoch. Obdivoval som jej prirodzenosť a schopnosť zahrať svoju postavu tak vierohodne, že rola, ktorú stvárňovala, mi vždy pripadala ako skutočná. Nikdy som nepochyboval o jej úprimnosti. Zlom v mojom ponímaní nastal jej bojom o prezidentské žezlo. Odrazu akoby to nebola tá úprimná sympatická žena, ale niekto úplne iný. Štáchetnosť sa z jej správania úplne vytratila. Čo je najhoršie, stratila v tom boji aj svoju ženskosť. Úmyselne nehovorím o súťaživosti, lebo jej správanie pred televíznymi obrazovkami pri diskusných reláciách prezidentských kandidátov sa ináč ako boj nazvať nedá. Pritom aj slovo boj je miernym vyjadrením jej agresivity, za ktorú by sa nemusela hanbiť, ani keby hrala v divadle hrôzostrašnú rozprávkovú bytosť. S ohľadom na svoju stranickú príslušnosť k SDKÚ-DS, po určitom vyjednávaní koalíčných partnerov nakoniec opäť dostala možnosť vybojovať si určitú vplyvnú politickú pozíciu kandidátkou na primátorku nášho hlavného mesta. Viem si predstaviť, že ako bývalá dobrá herečka, by dokázala zahrať úlohu dobrej hosťiteľky. To je však málo, aj vzhľadom na veľké úlohy, ktoré stoja pred Bratislavou, či už z pohľadu riešenia výstavby mesta, dopravy, životného prostredia, ako aj množstva ďalších operatívnych úloh. Mám priateľa, ktorý tvrdí, že každý môže robiť všetko. Teda, aj herečka môže zahrať rolu primátorky. Ten môj priateľ pritom vždy s úsmevom dodáva, že je to však vidieť. Svoj predvolebný program nazvala priam bombasticky. Pomocou príťažlivých hesiel sa snaží ohúriť potenciálnych voličov. Po vzore pravicovej päťkoalície, pred voľbami sľubuje voličom aj nesplniteľné. Nadobúdam však silný dojem, že z jej strany je to len dobre zahratý herecký výkon, ktorý by mal Vášáryovej vyniesť miesto na bratislavskom výslni. VLADIMÍR DOBROVIČ

GLOSÁR Slovenského rozhľadu

REFERENDUM - DUM

Zdá sa, že o referende sa povedalo už všetko. Politici i politológovia konštatovali, že občania sa nenaucili využívať tento nástroj priamej demokracie. Za slabú účasť môžu: počasie, záhradky, slabomyselné otázky, veľa otázok, slabá podpora, príliš vysoké kvórum, atď. Občania nevyužili možnosť znížiť počet poslancov, obmedziť ich imunitu, zrušiť koncesionárske poplatky... Ale mali skutočne takúto možnosť? Keby povedali platné ÁNO nastali by zmeny?

Právnicki sa doteraz nedohodli, či by poslanci MUSELI schváliť zmeny alebo či je to pre nich LEN ODPORÚČANIE. Takže o akej priamej demokracii sa hovorí? Keď

Na slovičko, priatelia
PhDr. MILAN PIOVARČI
podpredseda Únie slovenských novinárov

Zamysleli ste sa nad tým, prečo sa nám občas vytráti z tváre príjemný výraz a úsmev vystrieda zlovestný grimasa? Je to preto, lebo človek podlieha rôznym náladám. Svoje emócie - citové a duševné pohnutie - ovláda iba šťastie, alebo ich nedokáže dostatočne pohotovo regulovať. A tak sa neraz stáva nálada pánom nášho konania. Svoje podráždené správanie sa zvykneme ospravedlňovať úslovím, že sme ráno vstali z postele ľavou nohou. Stačí nepokojný spánok a ani zvonenie budíka nám na náladu nepridá a potom mrzutá nálada si s nami vy-

kračuje po celý deň. Na to stačí akýkoľvek malý podnet a - vybuchneme. Zlú náladu prenesieme zo zamestnania domov a tam sa zväčša ovládame ešte menej. Vylievame si hnev na neznámych i blízkych ľuďoch ako ventil svojej zlej nálady. Málokedy chceme byť zlí. Za prejavy podráždenia sa neskôr hanbíme a azda ani sami vždy nechápeme, prečo sme stratili kontrolu nad sebou. No ak poznáme dôvod svojej „zlosti“, skôr sa naučíme ovládať a vyhýbať sa situáciám, ktoré nás občas vädzajú z miery. S podobnými príhodami v rôznych obmenách sa stretávame častejšie, ako by nám to bolo milé. Neraz však bývame objektom takejto konfliktu sami, inokedy zasa my ho vyvolávame. Taký je život.

Valorizačné hlúposti - úbohosť štátu

Od roku 2012 by mal platiť nový systém valorizácie dôchodkov, od ktorého si vláda sľubuje úsporu 15 miliónov eur. Teda usporí na dôchodkoch. Tento nový systém znižuje zásluhovosť dôchodkového systému a povyšuje solidárnosť. To znamená, že dôchodcovia, čo poctivo pracovali 40 a viac rokov a vytvárali hodnoty, ktoré spreneverili Dzurindove vlády, budú ukrátení na úkor tých, čo lajdáčili a odrobili si minimum rokov, aby im mohli vyrátať dôchodok. Inak povedané, tento návrh hlása, že sa neoplatí pracovať, lebo výhodnejšie je lajdáčiť a dôchodok lajdákovi pekne porastie. Hlúposti o tom, že doterajší systém je otváraním sa nožnic, je prinajmenšom mentálna retardácia. Ak je niekto zodpovedný za to, že veľká časť dôchodcov išla do dôchodku v časech veľkej nezamestnanosti Dzurindovej vlády alebo museli ísť do predčasného dôchodku, tak za to je zodpovedná Dzurindova vláda a štát. Prečo by za to mali pykať tí, čo poctivo dreli vo fabrikách či na poliach a dnes ich ideme za vytváranie hodnôt diskriminovať? Postihne to práve týchto ľudí, ktorí prídu o peknú sumu, lebo tvrdo pracovali. Dôchodca, ktorý si zaslúžil svoj dôchodok, lebo sa zaslúžil o štát, dostane jednoducho po hube. Ten, čo si namiesto práce sedel v krčme alebo si hvizdal, dostane solidárnu sumu na úkor toho, kto si peniaze zaslúžil. A nebude to malá čiastka. Toto je naozaj falošná solidarita, ktorá nemá nič spoločné s rozumom, ale ide mimo rozum. Treba povedať, že len okolo 12 tisíc dôchodcov môže niečo v novom systéme získať, tí ostatní sa budú naďalej potácať medzi životom a smrťou. Na úrovni priemerného dôchodku je väčšina dôchodcov. Šetriť na svojich dôchodkoch je najväčšia úbohosť štátu. (dk)

Neklesajú, naopak rastú!

Je neveriteľné ako strane SMER-SD neustále rastú volebné preferencie. Podľa najčerstvejšieho výskumu verejnej mienky agentúrou Focus by strane, vedenej R. Ficom, v prípade voľieb odovzdalo svoje hlasy do NR SR až 39,7% voličov. Teda takmer o 5% viac ako v júnových voľbách, v ktorých SMER-SD jasne zvíťazil. Na druhej strane, najvýraznejší prepad zaznamenala SaS, ktorá stratila takmer tretinu svojich hlasov! Svojich priaznivcov strácajú aj ďalšie strany, predovšetkým Most-Híd a SMK, najlepšie na tom nie je ani HZDS - v súčasnosti by mu zo sto voličov dali svoj hlas iba traja... V niektorých prieskumoch verejnej mienky SMER-SD už dokonca prekročil až 40 - percentnú hranicu. (mez)

POLITICKÉ SENTENCIE MILAN KENDA

PRÍPAD MAĎARSKÝCH ZELEŇCH

Keď Don Quijote nenájde vhodný veterný mlyn, zaútočí na vodnú priehradu.

DVE HISTORICKÉ JABLKÁ

Dve jablká sa zakotúľali až do dejín: hadovo a Newtonovo.

RADÍM Z VLASTNEJ SKÚSEBNOSTI

Pracujte na oplotení, vyčlení vás z davu.

DIABOLSKÝ TRIK

Diablov v ľudskej koži spoznáte podľa toho, že sa pred každou čertovinou odvolávajú na Prozreteľnosť.

AKO CESTA HMLOU

Politika je ako cesta hmlou. Stále nič nevidíte, ale ustavične počujete varovné a zlostné trúbenie.

NOVÁ FUNKCIA SLÁVNÝCH PRŮTOV

Svätoplukove prúty už nestačí iba predvádzať. Treba nimi šľahať!

ČO NÁM NIK NEVEZME?

Jedine dávky, ktoré nám nik nevezme, sú nadávky.

HOSPODÁRSTVO NIE JE MŔTVE

Naše hospodárstvo nie je mŕtve. Stále sa v ňom čosi hýbe. Najmä ceny.

HLADÁ SA EPOCHÁLNY VYNÁLEZ

Každá epocha potrebuje epochálny vynález. My by sme potrebovali hrnček, ktorý by stále varil.

OBRAZ SYNOV SMRTI

Maslo na hlave, cholesterol v srdci.

SLASŤ NEBYŤ MILIONÁROM

Aké je príjemné nebyť milionárom! Aspoň vás denne neotrávajú návštevy s namontovanými tmičmi.

list sa vytrhne a máme tu nový deň, mesiac, rok. Môžeme sa podľa neho riadiť, ale môžeme ho aj ignorovať. Je pre nás informáciou, ale k ničomu nás nezaväzuje.

Zákon je naopak symbolom poriadku a stálosti. Musíme ho rešpektovať, ak ho porušíme čaká nás trest. Takto je to v riadne fungujúcej spoločnosti. Je v spoločnosti všetko v poriadku, keď sa objavujú snahy zmeniť zákon, lebo treba niekoho odvolať? Alebo je to v poriadku, keď sa celkom vážne uvažuje o tom, že sa zo zákona odstráni sankcie (pokuty) za jeho porušenie? Zákon bez sankcií je „trhací kalendár“ - je pre nás informáciou, ale k ničomu nás nezaväzuje.

JOZEF ŠUCHA

Spomienka na Petra Ševčoviča pri príležitosti jeho nedožitých 75. narodenín

Legenda Slovenskej televíznej tvorby

K najvýraznejším osobnostiam slovenskej kultúry patrí PhDr. MUDr. Peter Ševčovič, Dr.h.c. Napísal takmer 80 pôvodných televíznych, rozhlasových a divadelných hier, 10 kníh prózy a výrazne prispel k rozvoju autentickej rozhlasovej poviedky. Nevyhýbal sa ani teoretickej a publicistickej práci. Mnohé z jeho diel získali významné domáce i zahraničné ocenenia. Niektoré preložili do jazykov všetkých kontinentov. Jeho srdcu však najbližšia bola televízia. Strávil v jej službách 31 najaktívnejších rokov života. Obetavo, dôsledne a cieľavedomo pracoval ako dramaturg, šéfredaktor a hlavný dramaturg v Slovenskej televízii. Popri tom vyše desaťrocie prednášal na VŠMU v Bratislave autor-skú tvorbu. Vychoval niekoľko výrazných autorských osobností. Hoci jeho cesta k televíznym úspechom bola skôr trnistá a krivolaká ako jednoduchá, v encyklopédiách ho celkom oprávnené označujú za priekopníka slovenskej televíznej dramatickej tvorby. Vyrástol v Bratislave, v meste bohatom na kultúrne, umelecké i medziľudské vzťahy. Sen z mladosti, stať sa lekárom, mu po 5 rokoch úspešného štúdia na lekárskej fakulte s výbornými výsledkami násilne prerušili. Stalo sa tak niekoľko týždňov pred záverečnými štátnicami. Z politických príčin mu zatvorili otca a jemu namiesto skalpela vtisli do ruky lopatu. Oháňal sa ňou vyše roka. Napriek tomu po večeroch písal, tak intenzívne, že získal ceny v troch anonymných literárnych súťažiach. Manželka ho prihlásila na štúdium pražskej FAMU. Neveril, že ho ako kádrový prípad prijmu. V Prahe mu na prekvapenie povedali, že to neprekáža. Vraj, aspoň bude mať o čom písať. Takáto bola cesta Petra Ševčoviča k literárnej a mediálnej tvorbe. Žiaľ, už nie je medzi nami. Navždy odišiel z našich radov 14. apríla 2006. V tomto roku by sa bol dožil 75. rokov. Pri tejto príležitosti prinášame rozhovor s týmto vzácnym človekom, ktorý som pripravil po oslavách jeho 65. narodenín a 8. augusta 2000 ho zverejnil denník Nový deň. Jeho hodnotné myšlienky a stanoviská sú aktuálne aj dnes. ČITAJTE A POSUĎTE, ČI JE TO NAOZAJ TAK.

• V súčasnej etape sa veľa hovorí o tom, že spisovatelia, básnici a dramatici sa dostali na vedľajšiu koľaj. Naozaj vám neutešená ekonomická situácia na Slovensku a honba zbohatlíkov za peniazmi strpčujú život?

Rozmixované kritéria hodnotí budia dojem, akoby išlo o cieľnú transformáciu prvotných ľudí na ľudkov druhu, trefo či štvrtoradých. Jedným z druhov strachu, ktorý dýchame podobne ako civilizačné exhaláty s povetím dneška, je aj strach mocných zo spisovateľskej svojoľnosti. Pre isté podenkové chcenia a propagandistické vzbudzovanie zdania javí sa ako ohrozenie spisovateľov vyslovená krutá pravda o dnešných mocných a o dobe, v ktorej žijeme. Mnohí síce vznešene rozprávajú o širokej škále ľudských práv, no súčasne ich princípy porušujú rôznymi vizovými povinnosťami, agresívnymi zločinnými náletmi v mene poriadku na cudzom území, či zákazmi odvekých kmeňových zvyklostí, medzi ktoré patrí napríklad slobodné kočovanie Cigánov. Na svete môže byť spravodlivosť bez chudobných i bez príliš bohatých. Zdá sa, že sme ešte neprežili stredovek a že ešte dlho budeme žiť ovládaní jeho manierami. Mój starý otec po prvej svetovej vojne túžil sa dožiť takého majestátu moci, ktorému by mohol bezmedzne veriť. Podriadiť sa jeho objektívnej spravodlivosti, a pretože by išlo o blaho aj tých najobyčajnejších ľudí, pracovať preň trebárs do úmru. Platí to aj pre spisovateľov. Žiaľ, nedožil sa toho ani mój otec, nedočká sa toho ani ja. Dosť pochybujem, že sa takéhoto majestátu spravodlivej pravdivosti, o ktorú spisovateľovi musí v každom prípade ísť, dožijú moje vnúčatá. Reštrukturalizáciu spoločnosti treba od záruk pre spokojný život slušných rodín. Od nich sa odvíja úroveň perspektívy spoločnosti.

• Je ľahšie dobrú knihu, báseň, hru či scenár napísať ako vydať?

V súčasných podmienkach všeobecnej nepravdivosti najväčším problémom ostáva vydať svoje dielo.

• Na Slovensku je mnoho talentov, z ktorých by mohli vyrásť významné tvorivé osobnosti. Žiaľ, nedokážu sa presadiť, často rezignujú a mnohí sa trápia. Môže mladá generácia zvládnuť jednotlivé problémy sama?

Všetky ľudské činnosti sú medzi sebou vnútorne spojené. Každý talent má teda rôzne alternatívy pre svoje uplatnenie. Chýbi ten, kto tvrdohlavou ulpie na jednej z možností. Modelom ideálnej ľudskej spoločnosti je spoločenstvo miliárd buniek ľudského organizmu, z ktorých každá obsahuje genetický kód celého organizmu. Človek sa musí počas detstva naučiť hľadať možnosti svojej diferenciacie pre prospech celku. Moja generácia sa od druhej triedy ľudovej školy učila spytovať svedomie, aby si do podvedomia zakódovala čo je dobré a čo zlé. Pre úspech v živote sú najdôležitejšími sebapoznanie a všestranné vzdelávanie. V tomto má naša spoločnosť nepredstaviteľný chaos, ktorým trpí množstvo ľudí. Východiská pre tvorivosť mladej generácie musí hľadať celá spoločnosť. Ide o renesanciu etiky a fungovanie vyšších mravných princípov.

• Najviac energie a času ste vo vašom živote venovali televíznej tvorbe. Čo pre vás toto médium znamená a čo vám prinieslo?

Keď vznikla knižnička, šírila sa ňou sprvoti najmä náboženská literatúra. No veľmi rýchlo si v nej našlo svoj

priestor spravodajstvo, poznatky vedy, literárna tvorba, všeobecná informovanosť a reklama. Televízia, so schopnosťou vnucovať domácnostiam svoje poznatky, na knižničku nadviazala a rýchlo ju odsunula z prvého miesta záujmu, pretože televízna informácia je rýchlejšia, aktuálnejšia, dosiahnuteľnejšia, názornejšia, prístupnejšia a vnímateľná i pre negramotných. Zaujalo ma, že televízne umenie sa dostáva i do najodľahlejších kútov a výrazne môže spolupôsobiť pri dotváraní kritérií ľudského života. Do polovice 70-tych rokov sme dokázali pracovať tak, že aktuálny všeludský problém istého regiónu sa pol roka po prvom nápede dostal na obrazovky nielen v spravodajskej, ale i v zrelej umeleckej podobe. Potom sa v televízii začalo úradovať a z pol roka sa stali dva roky. Mnohé umelecké informácie strácali na aktualnosti. Z čela zvieratá zvaného doba dostávalo sa aktuálne umenie kamsi pod jeho chvost. Potom sa svetových televízií zmocnila komerčnosť a umelecké televízne programy, najmä seriály, stali sa nositeľmi stupidných reklám. Televízia je moloch hltajúci neuveriteľné množstvo programov a kvalitných umelcov je vždy menej ako remeselníkov. Dnes už majú v najvyšších krajinách počítačové programy na svoje seriály, ktoré tak bezhlavo kupujeme. Je to už vyše 10 rokov, keď slovenská televízia umelecká tvorba začala pod valcom ekonomiky zanikať. Z čoraz väčšieho množstva kanálov útočí na diváka plytká komercia, televízia sa zo socializačného spoločenského faktora zmenila na antisocializačný a mne je z toho trpké.

• Pohľad na dnešnú televíziu je síce rozmanitý, ale zväčša negatívny. Slovenská televízia sa dostala do bezvýhodniskovej situácie. V čom vidíte hlavné príčiny súčasného marazmu?

Každý hovorí o zlej ekonomickej situácii pre tvorbu. Nepovažujem to za dostatočný argument úpadku, ktorý sa započal už vtedy, keď peniaze ešte boli. Rozhadzovalo ich množstvo manažmentov a neschopných ľudí. Od roku 1990 mala STV rovný tucet riaditeľov a o čosi viac manažmentov ustanovených maximálne politicky a minimálne odborne. Skutoční odborníci z televízie hŕfne odchádzali a dospelo sa k stavu, akoby v kedysi chýrne nemocnici prepúšťali kvalitných primárov a nahradili ich vojenskými lapiduchmi. Bývalá koncentrovaná sila televíznych odborníkov sa rozptýlila do novovzniknutých televízií, rôznych dabingových, či výrobných spoločností a do dôchodkov. Novú generáciu odborníkov a tvorcov nemá kto zodpovedne a objektívne vychovávať, pretože výraz národná kultúra je pre mnohých červeným súknom. V pamäti mi dodnes zuni výrok už prepusteného riaditeľa útvaru programovej stratégie tiež už 10 rokov starý: všetko v minulosti bolo zlé, treba začať od nuly a s novými ľuďmi! Analýzy o dobrom a zlom v minulosti s dôrazom na to, že dobré treba zveľaďovať a zlé potlačiť, utopili sa v zásuvkách šéfov. Takmer všetci boli presvedčení, že kto vie čítať a písať, je kvalifikovaný aj kultúrne. Deprofesionalizácia slovenskej televízie pokračuje hlavne z pretrvávajúcich chýb. Ibaže deprofesionalizácia je v našej spoločnosti dobový úkaz, ktorý vidíme takmer všade, kam pozrieme.

• Ktorú etapu v štyridsaťštyri ročnej histórii slovenskej televízie považujete za hľadiska umeleckej tvorby za najhodnotnejšiu a divácky najzaujímavejšiu?

Celkom jednoznačne obdobie rokov 1964 – 1970. Vtedy sa začala sláva televíznych pondelkov vyplňujúca dovtedajšie vákuum v poznaní svetového dramatického umenia. K tomuto smerovaniu pridávali sa i zrele diela domácich autorov, ktoré medzinárodné pondelky pôsobivo dopĺňali. Všetci televízni tvorcovia sa v tých časoch stretávali a objavil sa v nich fenomén vzájomne sa oplodňujúcej stavovskej hrdosti a obetavosti. Kádrovnícka epizóda rokov 1970 – 1974 rozbila túto tvorivú svornosť, keď mnohí tvorcovia využili konjunktúru štátotvorných diel. K ďalšiemu čiastočnému obnoveniu tvorivosti prišlo okolo roku 1980 v súvislosti s myšlienkami perestrojky. Ako môžeme vidieť z hojných repríz, začali sa objavovať diela hovoriace o dovtedy tabuizovaných témach. Najmä tie pravidelne získavali ocenenia na medzinárodných fórach. Po roku 1990 prišlo opäť k úpadku tvorby i medziľudských vzťahov.

• Prečo sa teda nepodarilo zúročiť všetko to pozitívne, čo sa v prvom tridsaťročí televízie na Slovensku získalo?

Televízia sa pozoruhodne stabilizovala. Vždy podľa orientácie momentálneho manažmentu. Jedni vždy tleskali, iní sa zlakli, pretože veľa Slovákov trpí premenlivosťou názorov. Je to chronická choroba najmä tých, ktorí pri schvaľovaní uprednostňujú konjunkturálne projekty pred odvážnymi.

• Aj dnes ma slovenská televízia k dispozícii výrazné autorské kapacity. Prečo ich nedokáže využiť rovnako ako napríklad rozhlas?

Televízia nemá dnes výraznú prognostiku. Jej zamestnanci nevedia, s čím môže súčasný divák rezonovať. Nechýbajú len peniaze, ale aj kritéria výberu. Nemožno napríklad tolerovať sebvajadrujúce kritéria režisérrov, ak ich sebvajadrenie neprináša divákovi nič, ba často mu ani nerozumie. Rozhlas, ktorý ste spomenuli, robí svoje súťaže, má aktívnu dramaturgiu a osvedčený spôsob komunikácie so svojimi vnímateľmi. Toto sa z televízie vytratilo čo vidieť i v tom, že trdšijne dáva zarábať rôznym zabávačom, ktorí sa už dávno opotrebovali. Ak sa zdá, že napriek všetkému seriózní autori od televízie bočia, v nemalej miere je to aj preto, že vďaka zlým návykom z dabingov upadlo slovenské herectvo natoľko, že o hereckej tvorbe v televízii je škoda hovoriť. Poklesla na lepšiu, či horšiu improvizáciu.

• Z obrazoviek sa vytratili premiéry pôvodných diel, hoci kedysi boli silnou stránkou slovenskej televízie. Zdá sa, že niet sily, ktorá by situáciu zmenila. Alebo áno?

Premiérový slovenský film stojí 30 miliónov korún a v kine ho vidí priemerné 50 tisíc divákov. Komorný videofilm o súčasných problémoch možno vyrobiť za 5 miliónov korún, a keď výsledok je priemerný, možno ho vymeniť za niekoľko diel iných európskych verejnoprávných televízií. Z nákladov na dva slovenské filmy sa dá nakúpiť 12 videofilmov a z nich každý vymeniť za 3 zahraničné diela. Tým možno docieľiť uvedenie jednej premiéry elitného európskeho umenia týždenne za sumu licenčných poplatkov zinkasovanú za jediný mesiac. Niet peňazí na drahé akčné filmy, navyše, nevieme ich ani vyrobiť. Zbytočne sa vyhadzujú peniaze na adaptácie, ktoré nepredáme. Pre zahraničie sú atraktívne len príbehy rešpektujúce špecifikum slovenského teritória. Takže všetko sa dá, len treba chcieť, ale najmä vedieť ako na to.

• Po novembri 1989 sa vystriedalo v STV 12 ústredných riaditeľov, teda aj 12 manažmentov, pre ktoré riaditelia stále hľadali optimálne zloženie, a preto ich obmieňali. Na stoličkách ústredného riaditeľa postupne sedeli: J. Hlinický do 1. 2. 1990, R. Kaliský 6 mesiacov, P. Zeman 10 mesiacov, R. Šimko 10 mesiacov, V. Strnisko 6 hodín, M. Kleis 7 mesiacov, P. Malec 1 rok, M. Majoroš 3 mesiace, I. Stadtrucker 9 mesiacov, J. Darmo 2 roky, I. Kubiš vyše jedného roka. Od jesene 1998 televíziu vedie M. Materák. Aký je váš názor na prácu spomínaných pánov?

Ťažko komentovať otázku, lebo žiaden z toho tucta nenastúpil do funkcie s dokonalou prípravou. Až na J. Hlinického boli všetci laici nepoznajúci úskalia televíznej práce a ani jeden z nich nebol vyskoleným manažérom. Nemali čas uviesť do života a preveriť si zmysel svojich zámerov či reforiem. Najviac priestoru mal azda riaditeľ Darmo, ktorý však zo skúseností odborníkov rešpektoval len málo a svoje vlastné predstavy často korigoval na základe vonkajších tlakov. Mnohé predstavy riaditeľov a ich premenlivých manažmentov boli až patologicky scestné. Televíziu zoštíhlovali zväčša na úkor televíznych tvorcov, no košatý administratívny aparát ponechali takmer nedotknutý. Inštitúcia s množstvom úradníkov má tendenciu zaoberať sa sama

sebou a nie problémami, ktorým má slúžiť. Každý riaditeľ mal navyše svojich našepkávačov spomedzi „mediálnych odborníkov“ rôznych politických strán. Ani televízna rada nikdy v skutočnosti nebola odborným a pluralitným konzultantom riaditeľa. Väčšina jej členov radšej agresívne prikazovala. Súčasný biedny stav je teda výsledkom vyše desaťročného negatívneho vývoja. Pôsobenie jednotlivcov v ňom nemožno objektívne komentovať.

• Súčasnú vedenie STV neutešenú situáciu okrem iného zdôvodňuje aj zlým zákonom o STV. Vyrieši navrhovaný nový zákon súčasné problémy?

Akýkoľvek zákon či jeho zmena je prejavom úsilia zlepšiť situáciu. Zákon je taký, akí sú ľudia, ktorí ho formulujú. Žiaľ, nie sú kreatívni a len reprodukovujú, čo im našepkáva politické grémium laikov a výsledkom je, že zákon je zväčša zlý a nejednoznačný. Verejnoprávna televízia potrebuje zákon, ktorý stojí nad záujmami krdla politických strán. Ak odmeny tvorcov nebudú primerané bankovým úradníkom, pretože tvorivé hľadanie je jednou z najťažších prác, nebude mať ani nový zákon očakávané výsledky. Vznik hodnôt v našom štátiku treba podporovať lepšie, ako špekulácie s hodnotami, ktoré sú navyše ťažko kontrolovateľné. Štát sa predsa prezentuje hodnotami a nie špekuláciami. Zákon dotýkajúci sa tvorby musí byť pre tvorcov spravodlivý, pretože v tvorbe je prvotnou originálna myšlienka a až potom nasleduje všetko ostatné. Nepovažujem návrh nového zákona za zlý, je najmä nedokonalý. Súčasnú vedenie STV však nemá takú myšlienkovú kapacitu, aby dokázalo dokonalý zákon vytvoriť. A kto ju potom má?

• Ako žijete, čo robíte a čo ešte chcete vykonať? Žijem z dôchodku a zlomyseľne túžim, aby všetci ľudia v mojej vlasti, vrátane vlády, poslancov a prezidenta, mali rovnakým spôsobom vyrábané dôchodky. Lebo to je rovnoprávnosť, a len rovnoprávnosť môže znamenať demokraciu. Mám čas, nuž píšem. Usilujem sa umiestniť svoju novú divadelnú komédiu. Robím si poznámky k pamätiam. Všestranne sa uskromňujem, aby som mal na príplatky za lieky. Ako spisovateľ isteže mám plány čo napísať a ako chodiť po zbrani, aby to niekde vyšlo. Potešenie nachádzam vo vnúťatách, v dobrej a múdrej rodine a v stretávkach s množstvom priateľov.

Mal som to šťastie stať sa spolupracovníkom aj priateľom vynikajúceho muža, skvelého televízneho dramaturga, spisovateľa, publicistu. Prežil som s ním pekné obdobie v Slovenskej televízii aj v redakcii Nový deň. Vyše 8 rokov sme boli prepojení putom úprmného priateľstva v Únii slovenských novinárov, kde bol jej prvým podpredsedom. Jeho hviezda stále žiari na nebi Slovenskej televíznej tvorby a literatúry. Celoživotné dielo tohto statočného muža ostáva pre našu kultúru trvalou hodnotou, dokumentom doby i pohľadu vynikajúceho tvorcu hodnôt na ňu. Škoda, že si to v Slovenskej televízii nechcú ani tí najkompetentnejší uvedomiť.

JOZEF KUCHAR, predseda Únie slovenských novinárov

Koalícia otvorila Slovákom oči

Podľa opätovne zvoleného predsedu Slovenskej národnej strany Jána Slotu súčasná vládna koalícia už po niekoľkotýždňovom vládnutí otvorila oči slovenskému národu a Slováci vidia, čo zvolili. „To, čo sa deje v parlamente, nemá obdobie. Čo sa deje v parlamente, to je cirkus Humberto. V podstate ešte ani nezačali vládnuť a už sa skoro rozpadávajú, celá vládna koalícia,“ uviedol J. Slotu na margo pôsobenia súčasnej vlády, ktorej predsedá Iveta Radičová. Delegáti XVII. snemu SNS, ktorý sa uskutočnil 25. septembra v Ružomberku, veľkou väčšinou rozhodli o tom, že stranu v ďalšom období naďalej povedie J. Slotu. Vo verejnom hlasovaní získal 180 z 271 hlasov. Jeho najväčšia protikandidátka Anna Belousovová získala len 45 hlasov, Dušana Švantnera podporilo 40 a Tibora Šafárika 6 delegátov snemu. „Pre mňa je to veľká výzva. Samozrejme, môžem očakávať veľké besnenie „demokratických“ médií. SNS bude po tomto sneme podstatne viditeľnejšia ako doteraz. Pretože verejnosť mala dojem, že sme v útlimi, ale zdanie klame,“ konštatoval staronový predseda. Na jeho návrh delegáti zvolili aj ďalších členov vedenia SNS. A. Belousovová vo funkcii prvej podpredsedníčky SNS nahradil Andrej Danko, novými podpredsedami sa ďalej stali Rafael Rafaj, Peter Petko a Ján Ikrényi. Podľa J. Slotu nenaplnili sa očakávania búrlivého snemu. Celý snem bol v kultúrnej, príjemnej atmosfére. Voľby sa uskutočnili bez problémov, podpredsedovia boli zvolení drvivým počtom hlasov. Vyhlásenia A. Belousovej, bývalej 1. podpredsedníčky strany, však už nie sú idylické. Už na tlačovej besede pred snemom označila za obrovský neúspech výsledky v posledných parlamentných voľbách. Vyhlásila, že ich strana prehrala dosť výrazne, lebo stratila viac ako sedem percent, teda 140.000 voličov. Upozornila na absenciu demokracie. „Je potrebné do SNS vrátiť demokraciu zmenou stanov,“ uviedla A. Belousovová. Sama sa však, ako 1. podpredsedníčka, distancovala od zodpovednosti za existujúci stav.

Na jej slová prostredníctvom TASR okamžite reagoval predseda poslaneckého klubu SNS Rafael Rafaj. „V SNS určite existuje vnútrostranícka demokracia. Sám som sa zúčastňoval predsedníctiev, kde mala pani Belousovová kvantitatívne asi najväčší priestor. Nezbadal som, že by tu nemal niekto priestor na vyjadrenie. Naopak, bol som často svedkom, ako predseda svoje výstupy konzultoval s členmi predsedníctva.“ V súvislosti s požiadavkou Belousovej hovoriť o predsedovi tajne poznával, že ona sama sa stala prvou podpredsedníčkou dvakrát na základe verejnej voľby. „Tiež sa môžem opýtať, či by to tak bolo, ak by nebola verejná voľba? Príde mi nefér prichádzať tesne pred snemom s takouto zmenou stanov,“ dodal.

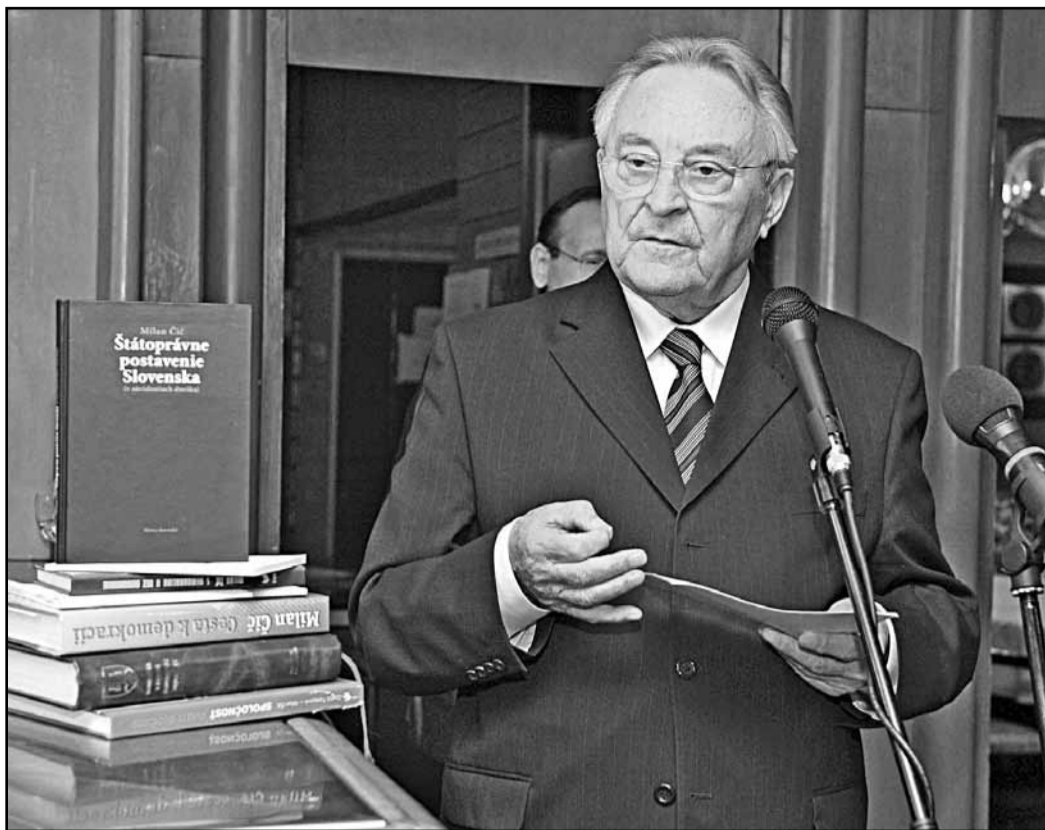
Bývalá 1. podpredsedníčka SNS A. Belousová pred snemom ubezpečila novinárov, že ak neúspeje, bude naďalej presadzovať názory o demokratizácii strany ako členka SNS a poslaneckého klubu. Jej predsne-
mový optimizmus sa nenaplnil a zrejme aj preto, po neúspešnej kandidatúre na predsedníčku stoličku národnárov, označila voľbu predsedu strany na sneme v Ružomberku za zmanipulovanú a snem za absolútnu frašku.

Zdôraznila však, že zostáva poslankyňou SNS a členkou poslaneckého klubu strany. „Myslím si, že stá-

le je tu ešte šanca niečo so SNS urobiť. Ja si určite budem brať ideály, s ktorými sme išli v roku 1990 do SNS, aby som stála na čele názorovej platformy, ktorá bude naďalej presadzovať demokratizáciu a obrodu SNS,“ uviedla Belousovová.

Názorovú platformu vytvorila, podľa jej slov, už vystúpením na sneme. „Je to platforma, ktorá sa distancuje od káuz. Zatiaľ je to názorová platforma, aby ľudia vedeli, že som tu, že to nevzdávam a že bojujem ďalej. Viete, čo je najhoršie v SNS? Že ľudia za vami pred snemom prídu alebo vám volajú, držia ti prsty. A nakoniec tu sklopia oči a zdvihajú lístky, ktoré si želá predseda Slotu. To nie je slobodné rozhodovanie, to nie je národná strana v pravom slova zmysle. Pretože je to niečo za niečo,“ zdôraznila A. Belousovová. Predseda SNS J. Slotu v reakcii na vyjadrenia A. Belousovej vyhlásil, že poslanecký klub Slovenskej národnej strany v Národnej rade SR je len jeden a dôležitá je jeho jednota. Ubezpečil pritom, že stabilitu SNS vie stopercentne garantovať. „Naproti tomu, že pani Belousovová bola na x okresných konferenciách, ja som nebol ani na jednej. Nevie, kde som ten nátlak mal robiť. Po druhé, Janovi Slotovi môže kto chce, čo chce rozprávať. Ale ja nie som nijaký pokrytec ani intrigán. Keď mám niečo, poviem to priamo do očí a nie v nejakom zákulisí budem diskutovať o nejakých kupovaniach alebo niečo podobné. To absolútne vylučujem,“ poznával J. Slotu na vyhlásenia Belousovej. Predseda národnárov reagoval na jej vyhlásenia aj v diskusnej relácii STV. Okrem iného povedal, že Belousovej vyjadrenie o vytvorení názorovej platformy, ktoré dala aj pre taký „hnoj, bulvárny denník ako je SME“, dokazuje len to, „kde stojí a kam smeruje jej platforma“. Čo sa týka ďalšieho smerovania vývoja SNS v diskusnej relácii J. Slotu avizoval návrat k programovým hodnotám strany. Plánuje ich pritom presadzovať oveľa radikálnejšie ako v čase, keď bola SNS vo vládnej koalícii. Pripustil, že možno aj toto „zjemnenie“ stálo národnárov vo voľbách hlasy voličov. SNS bude podľa neho tiež tlačiť na vládu. Chce, aby robila všetko preto, aby rástla zamestnanosť a zlepšovali sa podmienky pre ľudí. Vyjadril sklamanie z toho, že kabinet nepokračuje vo výstavbe diaľnic, pretože tým ľuďia prišli o pracovné miesta. V diskusnej relácii STV prejavil výhrady aj k účasti maďarskej strany Most-Híd vo vláde. Podľa neho „je obrovské nešťastie, že sa Maďari dostali zas do vlády. Tie rozprávky o tom, že to je slovensko-maďarská strana, to je tak trápne a tak smiešne počuť,“ vyhlásil J. Slotu. Ako ďalej poznával, bude sa snažiť „zamedziť ďalšiemu rastu sily strany Híd“. Za nehorázne považuje aj to, že „všetky posty, kde sa rozdeľujú veľké peniaze, sú obsadené Maďarmi“. Predseda SNS vyjadril tiež svoje výhrady k účasti SaS v Národnej rade a vo vláde. „Dostala sa tam podvodom, pretože oklamala všetkých svojich voličov. Nesplnila ani jeden svoj predvolebný sľub,“ zdôraznil Slotu, ktorý sa vyjadril, že nechápe, „čo je to tu za vládu“. Slotu je presvedčený, že sa „Slovákovi otvorí oči a pochopia, kde je skutočná pravda“. Napomôcť by mal aj konštruktívny otvorený prístup poslancov Slovenskej národnej strany pri prijímaní zákonov, ktoré by mali byť na prospech väčšiny slovenských občanov.

VLADIMÍR DOBROVIČ

Spolok slovenských spisovateľov 21. 9. 2010 uviedol novú knihu Milana Čiča (na snímke Petra Procházku) Štátoprávne postavenie Slovenska (v súvislostiach dneška). Člena Slovenskej akadémie vied a Európskej akadémie vied a umení prof. JUDr. Milana Čiča, DrSc., verejnosť pozná ako predsedu vlády národného porozumenia, predsedu Ústavného súdu SR a vedúceho Kancelárie prezidenta SR. Odborníci oceňujú aj jeho rozsiahlu autorskú činnosť. Predovšetkým viedol tím ústavných právnikov, ktorí pripravili dodnes platnú (medzičasom niekoľkokrát novelizovanú) Ústavu SR. Spomedzi viacerých predchádzajúcich knižných publikácií M. Čiča spomeňme diela Demokracia sa nekončí, S demokraciou a bez demokracie, Cesta k demokracii, Komentár k Ústave Slovenskej republiky a Spoločnosť proti zločinu. Autorsky participoval na vzniku siedmich antológií Medzinárodného fóra Vyslanci slovanstva, ktoré vyšli v edícii Slovensko, Európa a svet. Svojimi esejami patrí k prominentným prispievateľom Literárneho týždenníka. Prezentovanú knihu uviedli do života predseda Spolku slovenských spisovateľov Ján Tužinský a rektor Paneurópskej vysokej školy Ján Svák. Na podujatí ďalej vystúpili básnici Emil Holečka, Pavol Stanislav Pius, Pavol Janík a riaditeľ Vydavateľstva Matica slovenskej Stanislav Muntág. Ukážku z predstavovanej knihy predniesol Jozef Šimonovič. Prítomným sa prihovril aj autor, ktorý kontinuálne rozvíja svoju spoločenskú a kultúrnu misiu založenú na hodnotách ľudskosti a spravodlivosti, ako aj na rozsiahlej právnej erudícii. (Ik)

Pomník neznámeho básnika

Ako znalec slovenskej poézie i autor neraz publikujúci svoje verše aj v Indii (v angličtine – preklad James Sutherland Smith) som voľky-nevoľky (rozumej chtiac-nechtiac) musel chvíľu rozmýšľať ako informovať o knihe poézie 23 slovenských autorov v hindčine (Stopy v rose), ktorú zostavil a do ktorej sa aj sám zaradil sociológ filmu, diplomat, v minulosti predseda Československo-indickej spoločnosti (následne Kruhu priateľov indickej kultúry, dnes India klubu Bratislava) Ladislav Volko. Jediné, čo mi zišlo na um, je práve titulok Pomník neznámeho básnika, ktorý je parafrázou legendárnej anekdoty, ako si vychýrený obchodník dal postaviť pomník neznámeho vojaka, pretože ako vojak bol úplne neznámy. Pre antológiu je charakteristický mikroskopický podiel básnikov združených v Spolku slovenských spisovateľov, ktorý je v publikácii zastúpený jedným autorom. Nevedno, či knihu bude niekto čítať aj v Indii, ani koľko ľudí ju dokáže čítať v hindčine na Slovensku, ale jej prezentáciu v Bratislave usporiadali Univerzitná knižnica, Literárne informačné centrum, India klub Bratislava a Hostesse Int. (firma manželky spomínaného neznámeho básnika). Takže – na Slovensku po slovensky, ale ako vidieť už aj po hindsky. (pj)

Nová kniha

Predstavitelia Spolku slovenských spisovateľov – predseda Ján Tužinský, tajomník Pavol Janík a riaditeľ Vydavateľstva SSS Roman Michelko uviedli do života novú knihu básnika (a predsedu senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky) Martina Vladíka Čas poznania. Publikácia prierezovo reprezentuje doterajšie tvorivé úsilie básnika v talári. Ukážky z rozličných tematických polôh vlastných lyrických výbojov predniesol autor. Prezentácia sa uskutočnila 9. 9. 2010 v Slovenskej reštaurácii v Bratislave pri príležitosti významného životného jubilea Martina Vladíka. Podujatie sa stretlo so záujmom prítomných prominentných osobností z literárnych i justičných kruhov. (pj)

POVOLEBNÉ REFLEXIE

POVOLEBNÁ RADA

Vypustí balónik povolebných sľubov. Držíme sa už s úsmevom a radi (čovej) povolebných činov.

KLON SLUŠNOSTI V POLITIKE

(S)klo(ň)novaná slušnosť o zodpovednej politike občanovi otvára nové cesty k hriešnym myšlienkam večného raja.

(O)BRAT V POLITIKE

V záujme občana v politike je možný akýkoľvek obrat aj z brata kresťana na verného geja.

POVOLEBNÁ „SLUŠNOSŤ“

Toľko rečí o slušnosti a zodpovednosti v politike – to už HEJ, zvolá občan-volič na dereši a schuti si „slušne“ zahreší.

NOV(PAN)ÁČIK V POLITIKE I

V záujme svojho (bez)vedomia nemal v politike žiadne námietky k výhrade svedomia.

NOV(PAN)ÁČIK V POLITIKE II

Vstúpil do parlamentu odmietol ako obyčajný človek-pesimista. Rozohral preto svojský šach-Mat(ovič) a stal sa aktívnym poslanec-srandista.

DOBLOGOVANÉ

Na podanie trestného oznámenia k návrhu úplatku za dvadsať melónov napokon kvôli žartu nezostalo ani pár centov.

NO NAŠIEL SA AKTÍVNY A SLUŠNÝ ZÁCHRANCA

(de)kriminalizácie korupcie ktorý vyslal kultúrne erupcie SOPky zvanej SaS o nevyhnutnej Slobode a Solidarite s „Obyčajnými ľuďmi“ v tejto krajine.

JÚLIUS LOMENČÍK

Pod'me sa nabaliť do politiky

Politika je účasť na záležitostiach štátu, jeho usmerňovanie a spravovanie vecí verejných pre prospech všetkých občanov. Finančne motivovať členov vlády je zvrátenosť, alebo priznanie, že dôvodom pre vstup do politiky sú peniaze. Mnohé kauzy a šafárenie s verejnými financiami, podozrivé ceny pri tendroch (často niekoľkonásobne vyššie ako je priemer), utajené zmluvy, prihrávanie zákaziek spriazneným firmám (keď konateľ včera odstúpil, dnes už firma nepatrí k spriazneným?), to všetko žiaľ nasvedčuje, že motivácia osobného zisku prevažuje nad správou vecí verejných v prospech všetkých občanov.

Je dobre známe, že pre mnohých ministrov ich oficiálny plat je len slušné vreckové. Siahat' na jeho výšku je populistický krok, ktorý možno vyvolá sympatie u niektorých občanov, ale podstatu nerieši. Keď má niekto miliónový majetok alebo iný príjem okrem platu viac ako 10 tisíc eur, budú mu chybať dve – tri tisícky? Je tento „trest“ pre neho dostatočnou výstrahou? Existujú preda iné spôsoby.

Za pochybenie a zlé rozhodnutie má byť minister, či iný nominant

štátu odvolaný, keď nie je natoľko morálny, aby sám podal demisiu. Tento inštitút sa u nás nevyužíva tak, aby bol účinný. Keď prenikne na verejnú informáciu o kauze, najčastejšia reakcia je: „Morálne a eticky to nebolo v poriadku, ale dáme to prešetriť a potom sa rozhodne“. Lenže politická zodpovednosť je práve v morálnej a etickej rovine. Ten, kto nekoná eticky a morálne, nemá vo funkcii čo hľadať. Odvolať nominanta treba práve za etické a morálne zlyhanie. Okamžite a bez zbytoč-

ných prietahov. Keď prešetrenie priniesie aj dôkazy porušenia zákonov, malo by nasledovať trestnoprávne konanie a následne súdne pojednávanie. Zatiaľ sme sa tak ďaleko u nás za dvadsať rokov nedostali.

V súvislosti so zodpovednosťou sa objavili aj úvahy o znížení platov nominantov na čele štátnych podnikov. Ich príjem je vraj príliš vysoký vzhľadom na to, že majú „iba“ politickú zodpovednosť. Preto nemôžu byť ich odmeny také, ako u manažérov v súkromných firmách. Nečudo, že potom Ivan Mikloš (a nie len on) tak často opakuje, „že štát je zlý vlastník“. Takto sa odôvodňujú aj privatizácie štátnych podnikov. Lenže zlé „v štáte Dánskom“ je niečo iné. Zlé je postaviť na čelo štátneho podniku politického nominanta, diletanta v riadení a darovať tieto posty „za vernosť a po-

slušnosť“ často ľuďom, ktorí by sa ako manažéri v súkromných firmách neuzili. Aj štátny podnik má viesť kvalifikovaný a schopný manažér, ktorý bude mať plnú zodpovednosť, tak ako ju majú manažéri v súkromných firmách. Jeho odmena nech sa potom odvíja od výsledkov, ktoré podnik dosahuje. A postihy nech znáša rovnako, ako manažér v súkromnej firme, keď podnik nefunguje. Od zmeny režimu už uplynulo viac ako dvadsať rokov, vyrástla nová generácia, nedefinujte ju politickými nomináciami, zažili sme to už počas socializmu a kde to viedlo? Urobte zmenu, o ktorej toľko hovoríte, aby už neplatilo – podme sa do politiky nabaliť. Prvé kroky súčasnej vlády však nepriiniesli žiadny náznak zmeny. Naopak, sofistifikovane robia to, čo vyčítali svojim predchodcom.

JOZEF ŠUCHA

Účet musia zaplatiť banky

Koaličná vláda Roberta Fica aj v podmienkach najťažšej hospodárskej krízy, ktorá významne ovplyvnila ekonomický vývoj aj na Slovensku, sa usilovala negatívne dôsledky krízy riešiť tak, aby čo najmenej dopadli na bedrá občanov. Súčasne pravicová vláda na čele s Ivetou Radičovou síce pred voľbami sľubovala našim občanom blahobyt, ale v skutočnosti už od nástupu k moci na svojich voľičov zabúda. Podľa premiéry I. Radičovej,

SÚČASNÉ OPATRENIA

prijíma vládný kabinet „pretože sa Európa, a my v rámci nej tiež, dostala do veľmi vážnej krízy a vážnych problémov a nie je možné to riešiť inak ako šetreniami.“ Takže nič nové pod slnkom. Miliardári a milionári si budú naďalej zvyšovať svoje zisky, vláda však bude šetriť na úkor svojich oklamovaných voľičov. Keby som chcel byť zlý, poviem, „to je ono“.

Aj za pomoci svojich mediálnych prísluhovačov tzv. slovenská vláda, spustila kampaň, v ktorej sa snaží občanov presvedčiť, že znižovanie pracovných miest v štátnej a verejnej správe, zvýšenie DPH, zásahy do dôchodkového systému a neustále škandalizovanie bývalej vlády pomôžu ozdraveniu Slovenska. Oni nič. Oni sú len muzikanti, ktorí začínajú ladiť svoje nástroje. V ich tónoch však chýba hľadanie podstaty problému, ukrytého v podobe prívlastňovania si výsledkov práce čoraz užšou skupinou zahraničných a čiastočne aj domácich finančníkov. Úspešne im pritom sekundujú ponovembroví zbohatlíci. Žeby pustili trošku „peria,“ aby pomohli oživiť naše hospodárstvo, to ani náhodou neurobia. Je preto len prirodzené, že súčasný kabinet nenachádza v súvislosti s balíkom úsporných opatrení pochopenie u odborárov. Aj preto je na mieste aktivita našich odborárov, ktorí sa 29. septembra zúčastnili na protestnom zhromaždení v Bruseli. Spoločne s ostatnými odborármi z Európy odmietli návrhy Európskej komisie na rozsiahle sankcie pre krajiny, ktorých rozpočtové hospodárenie sa nezmesťo do stanovených limitov. Je pozitívne, že sa na brusselskom proteste, pod heslom „Účet za

krízu musia zaplatiť banky, nie občania,“ sa aktívne zúčastnili aj naši odborári, na čele s prezidentom Konfederácie odborových zväzov Miroslavom Gazdíkom.

„Politika jednotlivých krajín sa odkláňa od sociálnej politiky, od sociálnej Európy. Vlády jednotlivých krajín sa snažia celý balík opatrení a zodpovednosť preniesť na zamestnancov, ľudí,“ uviedol v rozhovore pre TASR M. Gazdík.

Slovenskí odborári sú nespokojní najmä s opatreniami slovenskej vlády, ktoré podľa nich nesledujú dostatočne ich dosah na slovenských zamestnancov.

„Slovenské rodiny zafažujú opatrenia ročne 400 eurami, čo je v podstate jeden plat. Poukazujeme na to, že nemôže účet za hospodársku krízu znášať občan. Je jednoznačne potrebné, aby sa na tejto kríze podieľala vláda, podnikatelia, a samozrejme,

URČITÝM PODIELOM

aj zamestnanci. Vláda sa snažila riešiť v programovom vyhlásení zamestnanosť, rozbehnúť ekonomiku, nám to však pripadá, že niektoré kroky idú opačným smerom. Škrty v daniach v agrosektore zvýšia ceny produktov, zvyšuje sa cena za teplo, to všetko zvýši záťaž na slovenské rodiny. Myslíme si, že racionálne poukazujeme na tieto veci,“ dodal Gazdík. V dôsledku neochoty vlády akceptovať požiadavky slovenských odborárov sa tí rozhodli verejne deklarovať svoje požiadavky. Odborový zväz KOVO, s podporou Konfederácie odborových zväzov SR pripravil protestné zhromaždenie spojené s protestnými pochodmi. Prvé sa uskutočnilo 1. októbra v Košiciach, ďalšie bude 8. októbra v Žiline. Protesty slovenských odborárov vyvrcholia protestným zhromaždením, ktoré organizuje Konfederácia odborových zväzov 12. októbra v Bratislave pred budovou NR SR. Tak, ako ich európski partneri, chcú presadiť zmeny v politike slovenskej vlády. Sú proti opatreniam, ktoré nesú so sebou zvýšenie nezamestnanosti, predĺžovanie veku odchodu do dôchodku, či znižovanie miezd.

VLADIMÍR DOBROVIČ

Unikát ministra Ivana Mikloša

Dvadsaťpercentná sadzba DPH na potraviny na Slovensku je naozaj európsky unikát, ale komunálnemu účtovníkovi Miklošovi je to jedno. Keď si pozrieme DPH na potraviny v okolitých štátoch a porovnáme s kurzom tamojších mien kde napríklad nemajú euro, tak dôjde k tomu, že sa znova začne potravinová turistika. Do Česka, Maďarska a Poľska. Obchodníci v týchto krajinách na Miklošov unikát zareagujú tiež a možno budú chodiť predávať v pohraničných oblastiach, čo sa niekde už aj deje. Takže vlastne sa týmto unikátnym opatrením žiadna spotreba na Slovensku nezvyšuje, sú to len sničky komunálneho účtovníka. Takže do štátnej kasy nepríde toľko, ako si minister financií sľubuje, skôr naopak, spotreba klesne. Podobné opatrenia, šité horúcou ihlou, sú len ďalším prejavom neschopnosti súčasnej vládnej koalície. Od začiatku vládnutia ešte neurobila jeden zmysluplný krok a ani rozhodnutie...

(dk)

Zloba v kutni aj v úrade...

Toť nedávno po parlamentných voľbách sa na krátky čas dostal do centra pozornosti Ján Krstiteľ Balász, bývalý kňaz františkánskeho rádu. Po mnohých rokoch zrušil kňazský sľub, opustil svoj rád aj spovednicu do ktorej chodila dnešná premiérka pani Ivetka Radičová. Z večera na ráno sa stal jej poradcom na Úrade vlády Slovenskej republiky. Možno je poradcom aj pre uplatňovanie zlovestnej a agresívnej politiky na domácej i zahraničnej scéne. Ved' má z tejto oblasti bohaté skúsenosti. Získal ich ako spolupracovník denníka SME. Jeho nenávisťné články proti vláde Roberta Fica po voľbách v roku 2006 mnohých čitateľov doslova zaskočili, ale aj urážali a rozčuľovali. V jednom „komentári“ pod názvom

„Barbari prichádzajú, čo s nimi“, okrem iného napísal aj takéto, pre vtedajšieho dôstojného pána až príliš nedôstojné slová: „*Expanzia nádejí, hospodárskych i spoločenských vízií, zápas o slušnejšiu spoločnosť, odvaha i schopnosť na reformy sú po čase vystavené nájazdu barbarstiev, ktorých už len samotné pomenovania sú odpudzujúce a naháňajú hrôzu: populizmus, lož, agresivita, fašizoidný nacionalizmus, hulvátstvo, nenávisť, vulgarizmus, opilstvo, zneužívanie funkcií, únos, protiústavná privatizácia či nemorálne amnestie.*“

Aj takýto bol slovník vtedajšieho kňaza, dnešného vládneho poradcu. Zloba v kutni sa prejavila v plnej nahote. Premietne sa aj na úrade vlády do počínov pani premiérky? JOZEF KUCHAR

Kresba: PhDr. Peter Gossányi

Koniec diaľničnej cesty

Nová vláda sa chopila moci podobným spôsobom, ako vláda po voľbách v roku 1998. Asi to nie je náhoda. Ako vieme, po roku 1998 došlo k zmrazeniu výstavby diaľnic, ako ju naplánovali ešte experti vlády Vladimíra Mečiara. Keby sa postupovalo v súlade s plánom Mečiarovej vlády z roku 1995, spojenie Bratislavy s Košicami by existovalo už od roku 2005.

Vláda Roberta Fica po roku 2006 chcela nadviazať na túto koncepciu, ale prišla globálna finančná kríza, takže sa všetko nepodarilo dotiahnuť do úspešného konca. Aj tak výstavba diaľnic za štyri roky výrazne pokročila, ak berieme do úvahy rýchlosť, s akou stavali diaľnice počas dvoch vlád Mikuláša Dzurindu. Vtedy po roku 1998 sa hovorilo o prepade miest v stavebníctve až vo výške 30 tisíc pracovných miest.

Výstavba má pritom výrazný multiplikačný efekt. Teda, že na jedno miesto v stavebníctve sa viaže štyri až päť miest v inom sektore hospodárstva. A tak rozhodnutie z roku 1998, pod ktoré sa výrazne podpísal Ivan Mikloš, mohlo priniesť prepád pracovných miest až do výšky 150 tisíc. Ako vieme, od roku 1998 dochádzalo k vývozu nezamestnaných do Európskej únie zo Slovenska, čím sa však neriešil hospodársky záujem Slovenska.

Hospodársky záujem Slovenska pritom hovorí, že je nutné prepojiť náš štát diaľnicami čím skôr. Táto téma rezonovala aj počas predvolebnej kampane v tomto roku a výsledky, aká vláda vznikla, budú opäť traumatizovať celý štát. Teraz rozhodol o stopnutí výstavby nový minister dopravy a predseda KDH Ján Figel'. Zaradil sa tak k Dzurindovi a Miklošovi. Obaja spomenutí sú však tiež v novej vláde a teda výsledok takéhoto konania nebude zjavne náhodný.

STANISLAV HÁBER

MATEJOVE FRÁZY A TÁRANINY

Rokovanie o Programovom vyhlásení vlády SR otvorilo dvere do vládnej kuchyne viac ako sa čakalo. Už prvý deň neboli v rokovacej sále všetci koalíční poslanci. Po tom, čo predseda parlamentu Richard Sulík raz opäť predviedol dehonestáciu druhej najvyššej ústavnej funkcie, začala sa rozprava o najdôležitejšom vládnom dokumente, ktorý už budúci rok chcú SaS a Obyčajní ľudia novelizovať. Hoci je to nemožné, tieto dve skupiny klamú a spolu s ostatnou pravicou zahaľujú frázy do ďalších fráz.

Z tohto spôsobu myslenia a konania nevyčnieva ani poslanec SDKÚ-DS Ondrej Matej. Ten obhajobu programu nepostavil na tom, koľko pracovných miest vytvorí vláda pre ľudí na východe Slovenska, ako bude koalícia chrániť malých a stredných podnikateľov pred dopadmi celosvetovej krízy, či akými krokmi sa najväčší kút Slovenska stane atrakciou nie iba prírodnou, ale aj podnikateľskou. Veľmi nepresvedčivo, povrchno a pochopiteľne bez znalosti vecí kízal po povrchu a insitne glosoval prácu a výsled-

prítom, v kríze na celom svete sa podporujú projekty práve v stavebníctve, aby sa hospodárstvo štátu dostalo na vyššiu úroveň. Na Slovensku je to však tak, že je všetko naopak. Vláda vznikla zo subjektov, ktoré už tradične neriešia rozvoj, ale politickú dotiahnuť do úspešného konca. S tým súvisí rôzne vyťahovanie starých nič neriešiacich káuz, trebárs ako snaha rušiť amnestie a vyvolávanie rôznych škriepok. Prítom, sama vládna koalícia disponuje iba krehkou väčšinou a ťažko sa dokáže dohodnúť na akýchkoľvek zásadných postupoch. Preto musia koalíčné rokovanie odložiť, kým sa vráti z dovolenky jeden z predsedov koalície strany, ako teraz v prípade SaS. Ozaj, prečo musel ísť Richard Sulík na dovolenku práve v čase, keď vládna koalícia chcela riešiť zásadné otázky súvisiace so správou štátu? A prečo vôbec Ivetka Radičová zvolávala koalíčnú radu, ak vedela, že predseda SaS je na dovolenke? Všetky tieto súvislosti poukazujú na to, že vláda zlepená z nesúrodých subjektov, z ktorých každý chce riešiť niečo iné, nedokáže nájsť východiská pre občanov.

Naopak, vláda Roberta Fica s Vladimírom Mečiarom a Jánom Slotom nachádzala konsenzus v záujme rozvoja štátu a udržania stability v neľahkých časoch. Nedostala však od občanov znovu dôveru. Dôsledky voľieb sa teraz jasne ukazujú v praxi, keď sa štátni predstavitelia nevedia dohodnúť na zásadných riešeniach. Nevedia nájsť správnu cestu napredovania a iba demontujú to, čo doteraz štátu pomáhalo. Koniec slovenskej cesty je teda jasný pre každého. A už to hádam pochopia aj tí, čo dali dôveru terajšiemu zlepenču. Vláda zostavená z SDKÚ, KDH, Most-Hídu a SaS nedokáže zjavne vládnúť v prospech občanov Slovenska.

STANISLAV HÁBER

Zrkadlo pre Matoviča

Vulgárny Igor Matovič v dnešnom parlamente nebude zrejme náhoda. Poslanec NR SR by mal zachovať dekórum a byť nad vecou. Dokázať diskutovať a nie sa snažiť riešiť spory ručne - stručne. Matovičove vyjadrenia na exministra vnútra Róberta Kaliňáka však nerobia český nielen poslancovi, nielen strane Sloboda a solidarita, ale vôbec človeku. Matovič tak akoby nevedel možno prezradiť aj to, aká bola pravda o facke, ktorú mu vylepila Anna Belousovová? Od ženy dostal facku a teraz si chce vylavovať osobné účty s kolegom poslancom päšťami?

Na akú úroveň dokázal parlament klesnúť? A to Matovič mravoučne káže vo vlastných schránkových novinách a prezentuje sa horšie, než ozrání najnižších cenových skupín? Aký je to vzor? Vzor spoločenského správania? Vezmime to logicky. Poslanec je pre občanov, pre spoločnosť vzorom. Je príkladom hodným nasledovania. Lenže Matovič vyvoláva šarvátky, ba teraz už aj pästné v absolútne nevhodných chvíľach pre našu spoločnosť.

Slovensko je otrasené riešením medziľudských vzťahov beštiálnym spôsobom v Devínskej Novej Vsi. A v takejto napätej chvíli pre našu spoločnosť sa Matovič správa v slovenskom parlamente takmer ako kovboj na divokom západe? Je to nenormálna situácia. Dnes vieme, že Matovič zrejme bude vypisovať svoje postrehy z parlamentu. Bude opäť zhadzovať, vysmievať sa, opľúvať. Ktovie, ako sa naňho budú ľudia pozeráť? Matovič chce toľko nastavovať zrkadlo spoločnosti, až si ho zrejme najviac nastavil sám sebe.

Kto je viac

Silené úsmevy Ivetky Radičovej dávajú tušiť, že premiérka má s vládnutím vážne problémy. Asi nik nečakal, že kameňom úrazu sa pre ňu čoraz viac stáva jej priateľ Richard Sulík. Tak sa zdá, že tu už nejde o priateľstvo, ale o záujmy tých, ktorí v zákulisí pomohli SaS postaviť sa na nohy. Politológovia tu začínajú práve takto komentovať. Vraj spor o štátneho tajomníka na ministerstve hospodárstva je len špičkou ľadovca pre verejnosť. Čo sa deje pod hladinou známou z médií, nik netuší. O aké výhody či možné zákazky a pre koho sa hrá, zostáva záhadou, o ktorej sa možno nikdy nič bližšie občania nedozvedia. Dôvodom je možno jednostranná orientácia médií, ktoré viac - menej vytvorili súčasnú vládu v spolupráci s tretím sektorom. V ňom hrala prím práve Radičová, na čo upozornil ako prvý Vladimír Mečiar. Jej post v nadácii Georgea Sorosa nebol zjavne náhodný a ani z toho vyplývajúce postavenie v novej vláde.

Karty môže dnes zrejme zamiešať už len Mikuláš Dzurinda. Aby ako predseda SDKÚ rozhodol, ako sa v tejto téme bude pokračovať. Otázne je, prečo celú vec nechala Radičová zájsť až tak ďaleko? Nešlo jej skôr o konflikt s predsedom SDKÚ?

Ak sa Radičová nepodarila s Dzurindom pred eskaláciou napáťia pre štátneho tajomníka Martina Chrena, ukazuje to na jej možnú stranícku neposlušnosť. Ako premiérka môže mať s tým problém, čo však nie je zrejme dobré pre stabilitu koalície.

Dzurinda bude musieť ukázať, kto je teda vlastne v tandeme s Radičovou pánom. Či on, ako predseda strany, alebo Radičová ako premiérka, ktorá nesie za vládu zodpovednosť. Spor o to, kto je viac, sa teda vyostrie veľmi rýchlo.

STANISLAV HÁBER

STANISLAV KUBÁNEK

Unikátna kniha o slovensko-maďarských vzťahoch

MAJORITNÝ NÁROD JE DISKRIMINOVANÝ!

Nad Ostrihomom maďarská zástava, aká čaká ešte čaká na Komárno, bratislavské korzo, most a zručaninu košického hradu. Lud Lučenca, Rožňavy, Užhorodu prijíma naše heslo! Všetko späť, všetko späť, všetko späť! Späť každý vrch – dolinu našej krásnej Hornej zeme! Späť každý jeden dub našich bohatých lesov! Rieky, ktorých vodu naša zem pije! Všetko späť, všetko späť, všetko späť! Dolinou Váhu sa maďarská pieseň vznáša do vysokého neba a na hrebeňoch Karpát naše fakle horia. Nitra, Ipel' a malý Hornád majú dnes ešte čisté vody, sčervenía sa však, ak nedostaneme všetko – všetko späť! Bude, bude, bude, napriek tomu bude. Na horách a v dolinách hostina, oslava bude! Bude, bude, bude, napriek tomu bude, naše ešte budú Košice, Bratislava, Prešov! Akokoľvek sa vzpierajú, rozčuľujú – nadržujú, o to, to sa postará bravúrny Maďar! Bude, bude, bude, napriek tomu bude, táto krajina znova len naša bude. Naša bola tisíc rokov, ani jednu dedinu im nenecháme, toto, toto, toto bude vierovyznaním každého Maďara. Bude, bude, bude, napriek tomu bude, Maďarsko znova veľké a šťastné bude!

Nuž, vážený náš čitateľ, pokiaľ máte dojem, že sme sa v redakcii zbláznili, tak vás ihneď chceme vyvieť z omylu. Nie, sme v poriadku – aspoň tak ako doteraz. Nie, nie je to ani pokus o vtip a taký by sme si nedovolili ani 1. apríla. V skutočnosti ide o oveľa smutnejšiu realitu. Je to preklad slov jednej piesne, ktorú si – spolu s ďalšími druhu – možno bez problémov zakúpiť v Maďarsku. Záujemca má ešte na výber – kúpiť si kazetu, alebo CD – nosič. Vydanie tohto „diela“ podporila aj budapeštianska radnica. Okrem nás sa tu autori a zostavovatelia zamerali aj na Srbov, Rumunov a ďalšie národy, ktoré niekedy žili v Uhorsku.

Žiaľ, nájde sa veľa našincov, ktorí nad touto nehoráznosťou jednoducho mávnu rukou. Našťastie ešte je dosť takých ako MVDr. Ján Selecký, ktorí aktívne bojujú proti šíreniu maďarského iredentizmu na území Slovenskej republiky, ktorí pravidelne poukazujú na mnohé nemalé problémy, denno-denne sprevádzajúce ich život na južnom a juhovýchodnom Slovensku. Prípady diskriminácie Slovákov, žijúcich na národnostne zmiešanom území, si nenecháva pre seba. Pravidelne o nich informuje Úrad vlády SR, ministerstvo kultúry, premiérov...

Bratislavské vydavateľstvo EKO-KONZULT je na Slovensku známe tým, že vydáva aj literatúru renomovaných autorov, ktorí sa špecializujú na dejiny slovensko-maďarských vzťahov. MVDr. Ján Selecký je medzi nimi výnimka. Je členom MO Matice slovenskej vo Zvolene, žije v obci Dobrá Niva. Výsledkom jeho individuálneho štúdia slovenských dejín a najmä od vzniku Uhorského kráľovstva až po jeho zánik, ako aj spolunažívania Slovákov s Maďarmi až po dnešné

dni je kniha OBČANIA PROTI MAĐARIZÁCIÍ s podtitulkom O čom sa roky nehovorí!

Časť knihy tvoria kópie rôznych listov a petícií, zasielaných J. Seleckým rôznym inštitúciám a ministrom, ktoré upozorňovali na genocídu Slovákov na ich vlastnom území, ako aj jeho článkov a reakcií na rôzne publikované príspevky v slovenských médiách. Ján Selecký poukazuje aj na nedostatky v Ústave SR, ktorá sice myslí na menšiny, ale zabúda na ochranu majoritného národa. Zároveň sa nezdráhal poukázať na konkrétne činy cirkvi, ktoré vedú k plánovanému pomaďarčovaniu Slovákov v južných okresoch republiky.

Na záver už skutočne iba jedna perlička: jeho blízka príbuzná, ktorá sa volá Lea Selecká a rovnako ako autor býva v Dobrej Nive, dostala pozvánku na zápis na štúdium na Súkromnej obchodnej akadémii sv. Štefana v Štúrove už s pomaďarčeným menom – Lea Szelecká. Mal to byť asi prvý krok k jej pomaďarčeniu...

Azda každý, komu záleží na ďalšom osude Slovákov na južnom a juhovýchodnom Slovensku, okrem toho všetci tí, ktorí chcú viac vedieť o slovensko-maďarských vzťahoch od vzniku Uhorska až po dnešné dni, by si mali túto knihu prečítať. Na rozdiel od mnohých iných diel tu čitateľ nenájde ani jedno zbytočné slovo, len samé fakty. Asi preto, lebo autor sa nehrá ani na historika, ani na spisovateľa. Napriek tomu však vo svojej práci ponúka toľko argumentov a faktov, koľko sa nepodarilo zozbierať mnohým politikom a vedeckým pracovníkom za celý život. Práve v tomto prameni neobyčajnosť a hodnota knihy Občania proti maďarizácii.

VLADIMÍR MEZENECV

Protestné zhromaždenie v Košiciach

Približne 2000 odborárov, prakticky zo všetkých okresov Košického a Prešovského kraja, sa 1. októbra 2010 zišlo v Košiciach, aby na protestnom pochode a zhromaždení vyjadrilo nesúhlas s krokmi, ktoré pripravuje vláda premiérky Ivetky Radičovej v sociálnej oblasti. **„Baličiek opatrení, ktorý pripravuje vláda, má dopad priamo na ľudí. Podľa našich prepočtov až 400 eur na rodinu. My si myslíme, že sa to dá urobiť inak. Cez zdanenie kapitálu, progresívnymi daňami, rozdielnymi sadzbami DPH, zrušením dohôd o vykonaní práce a ďalšími opatreniami,“** uviedol pre TASR predseda Odborového zväzu (OZ) KOVO Emil Machyna. Dodal, že ich cieľom je upozorniť vládu na to, že odborári nesúhlasia s jej opatreniami, ako aj pripomenúť, že stačí, aby všetky strany vo vládnjej koalícii iba napíňali svoj volebný program. **„Všetci pred voľbami sľubovali, že dane hore nepôjdu. Sľubovali, že všetky opatrenia dokážu urobiť na základe vládnej úspory a na základe verejných obstarávaní,“** doplnil Machyna Ako zdroj zrážania, košické zhromaždenie je len prvým krokom odborárov. **„Ďalšia akcia OZ KOVO bude 8. októbra v Žiline a 12. októbra organizuje Konfederácia odborových zväzov protestné zhromaždenie v Bratislave pre budovu NR SR,“** pripomenul Machyna. Metropola východného Slovenska mala byť podľa predsedu OZ KOVO pripomenutím toho, že tu je najvyššia miera nezamestnanosti a najnižšie priemerné mzdy. Machyna nesúhlasil s tvrdeniami premiérky, že odborári nie sú prístupní na rokovania. **„My máme svoje návrhy, ktoré sa nedotýkajú bežných obyvateľov,“** doplnil.

Zhromaždenie na Alžbetinej ulici bolo pokojné a bez incidentov. Väčšina rečníkov sa prihovárala k prítomným s argumentmi, ktoré mali podporiť nespokojnosť odborárov. Svoje požiadavky zhrnuli do šiestich bodov. Odborári žiadajú nové prerozdelenie prostriedkov medzi prvým a druhým dôchodkovým pilierom s výrazným posilnením priebežného piliera. Dôrazne žiadajú neohrozovať sporenie v treťom pilieri. Ďalej požadujú zavedenie diferencovanej DPH – nižšej na potraviny, detské ošatenie, lieky a podobne a vyššej na luxusné tovary a služby. Tiež žiadajú zrušenie stropov vymeriavacích základov pre platby do fondov sociálneho a zdravotného poistenia a zároveň aspoň na prechodné obdobie zaviesť progresívnu daň z príjmov fyzických osôb. **„Žiadame tiež vyššie zdanenie prirodzených monopolov, bankového sektora a zároveň podstatne väčšie šetrenie vo vládnej spotrebe,“** spresnil Machyna. Ďalej pripomenul potrebu zmeny Trestného zákona tak, aby neodvedenie prostriedkov do sociálnych fondov alebo nevyplatenie mzdy bolo vždy trestným činom. Poslednou požiadavkou odborárov je zavedenie trestnoprávnej zodpovednosti ministrov a štátnych tajomníkov tak, ako to majú štatutári obchodných spoločností zakotvené v Obchodnom zákonníku.

Medzi zhromaždenými odborármi bolo vidno tváre poslancov NR SR za stranu Smer-SD. **„Je prirodzené, ak poslanec sociálnej demokracie sa zúčastní takýchto akcií. Budem aj v Žiline aj v Bratislave,“** povedal poslanec Branislav Ondruš. (TASR)

Poslankyňa roka 2010 Európskeho parlamentu

Katarína Nevedalová (SMER-SD), ako vôbec prvá slovenská europoslankyňa získala 29. septembra 2010 prestížne ocenenie „MEP Awards 2010“ za prínos v oblasti kultúry a vzdelávania. Vo svojom ďakovnom príhovore okrem iného zdôraznila, že jej víťazstvo svedčí o tom, že sa Európska únia zaujíma o vzdelávanie a mládežnícku politiku a tým o svoju budúcnosť. (IK)

POD KRÍŽOM ZA DEDINOU

Svätý kríž stojí na rázcestí poľných ciest už od nepamäti. Prežehnávali sa pri ňom otcovia našich otcov, pocestní, ktorých mena si už nikto nepamätá, furmani na drevených vozoch a neskôr i traktoristi s zapriahnutými vlečkami, sejačkami a pluhmi. Dnes, po týchto už vyasfaltovaných cestách brázdia obrovské mašiny s kolesami výšky dospelého človeka, rýchle osobné auta a občas i mládež na kolieskových korčuľiach. Náhli sa za prácou, zábavou, regeneráciou. Občas sa niekto prežehná ako prikazuje jeho viera, iní iba tak v duchu, podľa toho, akou rýchlosťou sa pohybujú. Pán všetko toto dianie okolo seba mlčky pozoruje z kríža, nič nekomentuje a nepletie sa do rozhovorov tých, čo sa pri kríži pristavili a posedeli si na drevenej lavici. On už každému okoloidúcemu svojou prítomnosťou iba pripomína na tomto rázcestí vieru jeho predkov a pominuteľnosť všetkého pozemského. Pod krížom sa pravidelne stretáva aj trojica dôchodcov už v pokročilom veku. Nechodia sem iba kvôli modleniu a prežehňavaniu sa, ale aj kvôli tomu, aby tu v pokoji a nerušene prebrali posledné dedinské zvesti a samozrejme aj najnovšie politické udalosti, ktoré im môžu riadne skomlikovať jeseň ich života. Na rozhovory v krčme im dôchodky nestačia a tak prosievajú svojim opotrebovaným kíbom touto zdravotnou prechádzkou. Pred pár rokmi ich rozhovory

Kresba: Andrej Mišanek

Slabosť maratónskeho bežca

V opozícii toho veľa nenabehal, ale len čo sa dostal do vládnej koalície behá maratón znova a keďže už jeho parták Bush je mimo vládnej moci, rozhodol sa bežec Mikuláš zabehnúť maratón v Budapešti. V Budapešti nekričali tak ako v Košiciach: Ucekaj, bo Mečiar sa tebú, ale zato mu mávali aj príslušníci maďarských gárd. Tak sa to totiž interpretovalo na Slovensku, pravdou je, že mu nemávali, ale skôr hrozili. Mikuláš maratón aj napriek tomu dobehol. A tak ho prijali všetci traja najvyšší ústavní činitelia Maďarska. Bodaj by nie, keď ukázal slovenskú slabosť, tak mu aj práškovým cukrom či medom osladili jeho pobyt v Budapešti... Na chrbte niesol ďalšiu slabosť, zmenu jazykového zákona. A tak po Budapešti už nebehali liptovskí murári, sebavedomí to majstri svojho remesla, ale akýsi chlapík, ktorý trepe niečo o tom, ako sa treba pozeráť dopredu a nie do spätného zrkadla. A to je našim susedom asi tak ukradnuté, ako tie autá čo vyrábame. Pre Maďara je totiž dobrý kôň viac ako auto a na koni niet spätného zrkadla. A načo by aj bolo, keď je pred koňom stále Trianon, a bude, kým kôň koňom bude. Zmeníme aj zákon o dvojakom občianstve a ako riekla roztlieskavačka ktorá vedie vládu, aj postoj ku Kosovu zmeníme a ak k tomu pridáme, ako sme takmer zmárnili Svätopluka, naši južní susedia sú radosťou celí bez seba. O tom, že sa nám podobné danajské dary vypomstia, niet pochýb. Kto len troška pozná porvy maďarskej politiky, tomu musí byť dnes jasné, že tieto naše slabosti náležite využijú. DUŠAN KONČEK

Predseda strany a poslanec NR SR sa vyhráža

Ak by novela jazykového zákona v Národnej rade SR neprešla, zostala by v platnosti pôvodná právna norma, to by bolo porušenie programového vyhlásenia vlády. Most-Híd by v takom prípade musel konať. Vyhlásil to po stretnutí s vysokým komisárom OBSE pre menšiny Knutom Vollebaekom podpredseda NR SR a predseda strany Most-Híd Béla Bugár. Novela jazykového zákona priťom svojim obsahom naplňuje naše oprávnené obavy z postupného okrajovania národnostných výsad slovenských občanov. Pekné reči Bélu Bugára o tom, že po schválení novely už ľudia na národnostne zmiešanom území nebudú musieť mať strach prehovoriť sú vyslovene ohlupovaním. Im podľa súčasne

platného jazykového zákona slovenskí občania maďarskej národnosti nemusia obávať hovoriť medzi sebou svojou materinčinou. Nehrozi im žiadna pokuta. Sú to práve tzv. slovenskí politici maďarskej národnosti, ktorí sa usilujú navodiť atmosféru strachu medzi občanmi maďarskej národnosti. Strašia ich, že budú platiť pokuty. Následne sa tvária, že tlmočia názory vystrašených spoluobčanov, podľa ktorých majú strach hovoriť medzi sebou po maďarsky. Všeobecne sa hovorí, že predseda SMK Pál Csáky je pre Slovákov nebezpečnejší ako B. Bugár, lebo je priamo podporovaný z Maďarska pri presadzovaní jeho veľmocenského cieľa v podobe opätovného návratu veľkého Uhorska.

Prekvapený Jobbik

Zástupcovia Jobbiku zo zahraničného výboru maďarského parlamentu boli podľa šéfa Mosta-Híd Bélu Bugára príjemne prekvapení z novely zákona o štátnom jazyku. Doteraz totiž, ako tvrdí líder strany, vychádzali iba z informácií maďarských médií, ktoré s právnou normou nesúvisia.

Na stretnutí 30. septembra 2010 Mosta-Híd s maďarským parlamentným zahraničným výborom považuje za dôležité aj to, že Most-Híd mohol maďarskej strane priamo vysvetliť, o čom je novela. „Bolo dôležité, aby tie informácie dostali z priamej ruky,“ uviedol dnes po rokovaní Bugár.

Účastníci hovorili aj o zákone o dvojakom štátnom občianstve a iných menšinových otázkach. Pokiaľ ide o dvojaké občianstvo, maďarská strana dostala od Bugára informácie o novele zákona o štátnom občianstve, ktorý pripravuje minister vnútra Daniel Lipšic (KDH). „Dostali základné informácie o tom, čo je našim cieľom. Je nim, aby nemohli štátne orgány trestať občana SR za to, že má aj občianstvo iného štátu,“ vysvetlil. Bugár potvrdil, že už má v rukách jeden variant právnej normy a pociť tiež o existencii druhého. Na otázku, či obidva varianty obsahujú pokuty, odpovedal, že Lipšic sankcie presadzuje. „No ale musím povedať, že potom porušuje programové vyhlásenie vlády, kde je jednoznačne povedané, že sa nebude trestať občan SR,“ vyhlásil líder Mosta-Híd. So šéfom rezortu vnútra má začať o novele rokovať na tento týždeň. (TASR)

Takto by som otázku vôbec nestaval. Obidvom maďarským politikom ide o to isté, len veľmi ťažko by som pánov Bugára a Csákyho mohol označiť za slovenských politikov. Možno práve B. Bugár svojim diplomatickejším prístupom má ešte väčšiu šancu pri presadzovaní maďarských záujmov na slovenskom území ako jeho dlhoročný spolupútnik P. Csáky. Jeho intenzívny boj proti jazykovému zákonu, ktorý garantuje len právo slovenským občanom dorozumievať sa v slovenskom jazyku, je toho jednoznačným dôkazom. Je preto veľmi smutné, že „slovenské“ právnicové strany, aby mohli vládnúť, sú ochotné sa spojiť aj s čertom, a to aj za cenu straty vlastnej identity. VLADIMÍR DOBROVIČ

Tajná služba si pohorší

Slovenská informačná služba (SIS) by si podobne ako ďalšie štátne inštitúcie mala v budúcom roku pohoršiť. Podľa návrhu štátneho rozpočtu, ktorý dnes predstavilo ministerstvo financií, tajná služba dostane 38,9 milióna eur. V tomto roku hospodárí so 43,3 miliónmi eur, čo predstavuje pokles o 10,1 percenta. Pohoršiť si má aj NBÚ. Rezort financií mu plánuje vyčleniť 7,99 namiesto 8,8 milióna eur, ktoré má k dispozícii v tomto roku. Výdavky NBÚ zabezpečujú plnenie úloh na úseku ochrany utajovaných skutočností, spojených najmä s realizáciou personálnych a priemyselných previerok. V rámci bezpečnosti a komunikačných a informačných systémov sa rozpočítujú prostriedky na zvýšenie spoľahlivosti a funkčnosti integrovaného komunikačného systému pre ústavných a vládnych činiteľov, výskum a vývoj nových prostriedkov šifrovanej ochrany informácií a certifikačné úkony. (TASR, krátené)

RUDOLF SLEZÁK

V. MEČIAR: Preverovania pre únos M. Kováča ml. sa neobávam

Predseda mimoparlamentnej ĽS-HZDS Vladimír Mečiar sa neobáva, že by ho po prípadnom zrušení jeho amnestii mohli začať opätovne preverovať pre únos Michala Kováča mladšieho. Zrušenie amnestii má v pláne súčasná vládna koalícia. „Prečo sa ja mám báť, že to bude preverované? Ved' to preverované bolo. Ved' to uzatvorené bolo. Prečo 15 rokov dávajú do súvislosti skutky a problémy rodiny Kováča so mnou? To bolo od samého začiatku zneužitá a zneužívaná ďalších 15 rokov. Na to Vám poviem v skratke, nech ma ...“ hovorí Mečiar v exkluzívnom rozhovore pre TASR. Tiež v ňom hodnotí chyby svojej strany, ktoré ju stáli miesto v parlamente, kroky súčasnej vlády, ktorá podľa neho odíde s hanbou a tiež svojho niekdajšieho koaličného partnera Roberta Fica (Smer-SD), ktorý mu vraj nechýba.

■ **Je niekoľko mesiacov po parlamentných voľbách, po ktorých ĽS-HZDS zostala mimo Národnej rady SR. Od jej vzniku je to prvýkrát. Mohli by ste v krátkosti zhrnúť dôvody, prečo sa to stalo?**

Jednou z otázok, s ktorou sme nepočítali, bol veľmi efektívny nástup tretieho sektora nie už len na podporu strán vládnej koalície, ale priame kandidovanie a kampaň s nasadením dosť veľkého počtu ľudí a peňazí, ktoré nie všetky majú čistý pôvod. Ďalšie, zbytočné vyhrotenie situácie pred voľbami. Za túto časť zodpovedá Robert Fico. Jeho spor s SDKÚ bol neúvážený a kontraproduktívny. Spojil opozíciu a rozdelil koalíciu.

■ **A čo pochybenia ĽS-HZDS ako takej?**

Naše zásadné chyby boli v tom, že sme strategicky počítali s partnerstvom so Smerom a prihlásili sme sa k nim v programe i v kampani. Smer sa nikdy neprihlásil k nám. Čiže pre nášho tradičného voliča sme spľývali so Smerom. Ďalej sme sa spoliehali na to, že vždy zafunguje tzv. skrytý volič Vladimíra Mečiara, ktorý prvýkrát nevolil. No a urobili sme dosť veľa dlhodobých, vnútorných chýb, ktorých sa musíme zbaviť na to, aby sme už nemuseli bojovať o päť percent, ale aby to miesto tejto strany bolo dôstojnejšie. Vo vnútri ĽS-HZDS sa musí veľa vecí zmeniť a aj sa zmeniť.

■ **Dôveru ste dali pred voľbami mladým podpredsedom a menej známym tváram. Neľutujete to? Nepodarilo sa im dostatočne zviditeľniť na to, aby stranu do parlamentu dostali. Keď sa im nepodarilo presadiť sa v čase, keď ĽS-HZDS bola v parlamente a mala ľahší vstup do médií, myslíte si, že sa im to podarí teraz, keď ste mimo Národnej rady SR?**

My sme boli v situácii, kedy v koalícii neboli vyrovnané vzťahy. Boli dosť komplikované. Neraz aj tí mladí kvôli tomu, aby nevyhrotili vzťahy so Smerom pred voľbami, sa sťahovali a nešli tak aktívne do vecí, hoci si dovoľím tvrdiť, že boli pripravení lepšie ako ich šéfovia, ministri. Ale na druhej strane na to, aby sa presadili, ich musí akceptovať verejnosť. To je úloha teraz. Presadiť sa. Dôvera je, príležitosť je. Alebo potom musia prísť takí, ktorí to dokážu inak. Je tu aj jedna taká neobrátať vec na Slovensku. Viac sa oceňuje vonkajšia, výzorová stránka ako obsahová, poznanie. Ak to takto pôjde ďalej, tak vyhrávať budú manekýni a nie ľudia, ktorí skutočne vedia.

■ **Nemala by sa na to preorientovať aj ĽS-HZDS? Keď už je to podľa Vás súčasný trend. Možno by to strane pomohlo.**

Na manekýnov? Stačí, keď sa už jedna strana dala na homosexuálov a drogy. My zostaneme pri zdravom rozume.

■ **Stále ste sa odvolávali a aj sa odvolávate na odbornosť a na program. To vám ale vo voľbách nepomohlo...**

Nie, nepomohlo. Aj tým, že bol ten program najprepracovanejší, tak nebol verejnosťou náležite akceptovaný. A potom aj kvôli tomu, že sme sa chceli prezentovať ako spolupracovníci Smeru, tak tie veľké odlišnosti, ktoré máme so Smerom, sme v tej kampani nezodpovedali. To je jedna z chýb kampane. Mali sme sa odlišiť a mali sme povedať, že sme iní a vidíme riešenia inak aj cesty inak. Tam bola chyba.

■ **Prečo ste to ale neurobili?**

Neurobili sme to preto, lebo riešenie bolo len v dvoch stranách z tej trojkoalície (Smer-SNS-HZDS, pozn. TASR), ktoré mohli vytvoriť vládnu koalíciu, čo sme deklarovali ako politologické východisko. No ale z tých dvoch strán to jedna nechcela. V tomto prípade tá rozhodujúca.

■ **Voľby priniesli pre Slovensko zmenu. Ako ju vnímate a čo od nej možno očakávať?**

V podstate tá zmena bola pripravovaná viac v tých kruhoch tretieho sektora. Reálne politické strany ju neočakávali. Po voľbách síce dostali parlamentnú väčšinu, ale bez reálneho programu. Ten program sa formuje teraz a ukazujú sa rozdiely. Navyše každá strana z toho, čo sľubovala voličom, si necháva voľnú kartu, že kedykoľvek, keď bude vhodná chvíľa, uplatní svoje stranické záujmy. Pokiaľ ide o prínos pre spoločnosť, sú veci, ktoré boli objektívne nutné. Je to konsolidácia verejných financií. Bohužiaľ, tam

sú problémy. Pokiaľ ide o reálny prínos v ostatnom, je to všetko veľmi sporné. Skôr sa to začína podobáť tej vláde, ktorá tu bola v rokoch 2002-2006. Zápasenie o pozície v podnikoch, v ktorých má štát účasť, zápasenie o verejné zákazky a investície. Príveľa morálky na začiatku a očakávam príveľa hanby pri odchode.

■ **Ako teda hodnotíte doterajšie správanie vládnej koalície?**

Urobili strašne veľa chýb. Takých, ktoré sa dostali v niektorých veciach aj do rozporu s textom ústavy aj to rokovanie medzi nimi. Permanentné vysvetľovanie stranických záujmov viac ako záujmov štátu, dramtizácia pred rokovanimi, po rokovaní sa každý snaží zastávať to svoje. Je to veľmi komplikovaná koalícia.

■ **Myslíte si, že vládna koalícia vydrží celé štyri roky?**

Prvá je otázka, či ju chcú nechať ľudia vládnuť celé štyri roky.

■ **Zvolili si ich...**

Nezvolili ich. Zvolila ich iba časť obyvateľov. Tento štát má vyše štyri milióny voličov a nemôžeme ignorovať väčšinu. Aj z tých, ktorí boli vo voľbách, väčšina ich nevolila. Takže je to vláda založená na menšinovej podpore voličskej aj občianskej. Tento faktor netreba zakryvať. Čo je to dané väčšinou dohod štátu v parlamente. Čo je živý mechanizmus. A teraz sú také tri tézy, ako to vydrží. Jeden variant je ísť do zmeny vlády, ktorá môže zopakovať terajšiu koalíciu v inom obsadení. Čo je jedno z východísk, ak by dospeli ku kríze a chceli sa uchovať a našli ešte v sebe vnútornú silu. Druhý variant je zmena konštelácie vlády. Vtedy by musel niekto vystúpiť a strašne rád by nastúpil Smer. Toto je variant, ktorý ti chová preferuje Smer. A tretí je ten, ktorý by vyhovoval nám a bol by aj najspravodlivejší. Ísť do parlamentného zvratu a tým aj do predčasných parlamentných voľieb na Slovensku. Ale, samozrejme, tieto varianty sú zatiaľ v rovine možného a predpokladaného. Ale ktorá sa naplní, závisí od praktickej politiky každého.

■ **Ak súčasná vláda vydrží celé funkčné obdobie, najbližšie parlamentné voľby budú v roku 2014. Do nich chcete postaviť volebného lídra. Prečo si myslíte, že toto strane pomôže vrátiť sa do parlamentu?**

Každý, keď stranu stavia, musí počítať s osudom aj svojim osobným. Ja som veľmi poznačený šramami všetkých bojov, aj keď až do týchto voľieb boli všetky víťazné. Ale bolo ich príveľa a rôznych. Pokiaľ ide o novú tvár, ktorú hľadáme a na ktorej robíme, sú zhruba predstavy, ako by to malo vyzeráť.

■ **Už je taká tvár v strane?**

Neviem. Hľadám ju. Nejde len o to, aby to boli ľudia múdri, takých máme strašne veľa. Ale ide o to, aby to boli ľudia s istou charizmou a verejnosťou akceptovaní. A tých je na Slovensku všeobecne málo.

■ **A nie je to predsa len tak, že ĽS-HZDS ste vybudovali Vy, boli ste stále na jeho čele, a keď už sa Vám nepodarilo hnuť dostať do parlamentu, tak už nepríde taká osobnosť, ktorej by sa to mohlo podaríť?**

Príde a budem ho tlačiť zubami nechtami, škrabáť všetkými možnými silami, ale musím ho tam dostať. Ale nie preto, že túžime byť v parlamente, ale preto, že tie pomery, ktoré dnes idú Slovenskom a to, čo sa rysuje, že pride, je také, že ĽS-HZDS na Slovensku bude veľmi potrebné. A je to veľa hľadísk, pre ktoré áno. V podstate si môžeme povedať, že najkvalifikovanejšia a najskúsenejšia politická sila v parlamente odišla.

■ **Blížia sa komunálne voľby. Nedávno ste povedali, že ĽS-HZDS je v regiónoch otvorené koalíciám s kýmkoľvek. Už ste nejaké koalície vytvorili?**

Centrála neuzatvára žiadne koalície. O krajských mestách môžu rozhodnúť krajskí predsedovia, aj v okresných mestách. Je to ich osobná kompetencia. Uzatváranie koalícií je skôr ponechané na miestnej úrovni, kde sa ako dohodnú. Sú koalície, ktoré sú verejné, sú také, ktoré sú len pre voľby. Existujú dohody. Každý hľadá tú svoju pozíciu. Je pravda, že v týchto voľbách je menej kandidátov s čistou značkou ĽS-HZDS. Ale naši kandidáti pôjdu aj ako nezávislí, aj na kandidátkach iných strán.

■ **Podporíte prípadne aj kandidátov Smeru-SD?**

FOTO TASR - Henrich Mišovič

Na miestnej úrovni nejde o to, aká je strana. Mne je to jedno. Ja nemôžem riešiť 2886 obcí na Slovensku. Ako sa kde dohodnú, tak bude. My nemáme nepriateľov, nie sme nepriatelja a potrebujeme sa dohodnúť na tom, čo ľuďom pomôže.

■ **Ale Smer-SD ste označili za arogantného partnera, ktorý nerešpektuje svojich kolegov? Preto ma zaujíma, či aj s týmto názorom máte záujem o spoluprácu hoci aj na miestnej úrovni.**

Chyby centrálne nie sú chybami týchto ľudí. Aj keď sa veľakrát značkou zakryjú. Ak to bude výhodné a dohodnú sa, prečo nie! Aj keď hodnotenie Smeru už u nás nie je ideálne, ani idealistické. Chápeme ich ako stranu, ktorá povýšila túžbu po moci na prvý stupeň všetkého. Pre nás je to kdesi na treťom mieste. Najprv musí byť to, čo urobíme pre ľudí a nesmie to byť mocenský boj.

■ **Keď hovoríme o spolupráci so Smerom-SD, vráťme sa ešte k tej možnosti predčasných voľieb, ktorú ste spomínali. Keby sa teda konali, ĽS-HZDS by sa dostala do parlamentu a opäť by sa jej naskytla možnosť ísť do vládnej koalície so Smerom-SD, zobrali by ste to?**

Je tam jedna maličká vec - keby. Vychádzajme z reálnej politiky. Aj teraz, keby sme boli bývali v dvojkolekcii, tak pravidlá a rokovania by boli podstatne tvrdšie, ako tie, ktoré boli pred minulými voľbami. Bolo by to proste o niečom celkom inom po tých skúsenostiach, čo sme mali.

■ **Pred týždňom sa konalo referendum. Čo si myslíte o jeho výsledku?**

Väčšina povedala, že referendum nepodporuje. Čiže musíme rešpektovať väčšinu, kým mediálna oblasť akceptuje menšinu. Tých, čo v referende boli a čo sa rozhodli v prospech nejakých menšinových návrhov. Základné pravidlo demokracie je úcta k väčšine. A na toto referendum sa musíme pozerať akoby nebolo. Ľudia ho nechceli. A nechceli ho ani ako samo o sebe, ani ako otázky. Tie otázky boli aj naivne postavené, v mnohom obsahovo hlúpo postavené. Pokiaľ ide o účasť ľudí v referende, opäť sa musím vracáť k tej taktike Smeru. Len byť na obrazovke, byť v tlaku. Túto účasť vlastne zabezpečoval Smer. Tým, že predčasne pred referendum akceleroval konflikt so Sulikom ako s osobou, zanikol obsah a význam referenda. A vlastne vyzval a zjednocoval vládnu koalíciu za podporu Sulikových návrhov.

■ **Jednou z otázok v referende bolo aj zúženie poslaneckej imunity. Myslíte si, že by poslanci mali, napriek tomu, že hlasovanie nebolo úspešné, rešpektovať želanie tých ľudí, ktorí v ňom hlasovali za zúženie poslaneckej imunity?**

Z takmer 4,4 miliónov ľudí si to želá necelých 900.000. Čiže ja fandím tým trom miliónom päťstotisíc ľuďom, ktorí povedali, že si to neželajú. Mňa nebude žiaden tretí sektor a žiaden mediálny nátlak presvedčať, že si to želá väčšina občanov Slovenska. To je jedna vzorka patriaca k tejto vládnej koalícii, ktorá má tento názor, a ja mám k nemu úctu, pretože ho má toľko ľudí. Ale tri milióny päťstotisíc ľudí nemá taký názor. No a ja patríam k tým trom miliónom päťstotisíc. Prečo sa mám zase znásilňovať kvôli menšinovému názoru? Spoločnosť nedospela k tomu, aby sa to riešilo, ani k tomu, aby sa to riešilo takýmto spôsobom. Čiže povedala nie. A to nie tak nahlas, že to propagandou nemožno prekričať.

■ **Vôbec teda neočakávate, že by sa poslancom v Národnej rade, či už na októbrovej schôdzi, alebo neskôr, podarilo zúžiť si imunitu?**

Otázka politickej kalkulácie. Predseda Smeru niečo pripúšťa, niečo nie. Chce prinútiť strany vládnej koalície k rokovaniu so sebou. Sám nikdy nerokoval, keď bol predseda vlády. Čiže je to otázka politického kalkulu tejto strany. Ak povie, že nie, tak to nebude. Ak pripustí, že hej, tak hej.

■ **Aký je Váš odhad? Zúžia alebo nie?**

Sudcovská neprejde. Pretože každý má toľko rozumu, aby vedel, že pred tým súdom môže stáť. Či poslancovia ako gesto pre ľudí, alebo gesto zmierenia alebo vyrokovania so Smerom a stranami vládnej koalície, to vylúčiť neviem. Aj keď logické by bolo, že zúženie imunity by nemalo prejsť. A keď chce byť Smer dôsledne opozičná strana, tak dôsledný znamená nerobíť kompromisy v zásadných otázkach. Toto je jedna zo základných otázok, ktorá súvisí s tým, či sa parlament bude vzdávať nástrojov svojej ochrany a odovzdávať výkonnej moci, alebo si ich ponechá vo svojich rukách. To je jedno, či tam sedím, alebo nesedím. To je otázka systému práce a otázka ochrany parlamentarizmu. O tom je to. Nie o tom, či nejaký poslanec má byť za nejakú blbosť alebo za prekročenie rýchlosti stíhaný, alebo nie. To môže riešiť mandátový a imunitný zrušenie.

■ **Súčasná vláda hovorí okrem zrušenia imunity aj o zrušení vašich amnestii. Čo si o tom myslíte?**

Pokiaľ ide o diskusiu o týchto amnestiách, bola jedná. Urobená za istých historických okolností v istom konkrétnom čase po tom, čo Michal Kováč omilostil svojho syna a iných spolupáchateľov. A za krivé svedectvo dal tiež amnestiu, dokonca doživotnú za akýkoľvek skutok. Bol tým riešený nejaký problém. Amnestia bola uznaná Ústavným súdom SR, dvakrát uznaná Európskym súdom pre ľudské práva, čiže ako chce Národná rada zrušiť rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva? To je prvý moment. A druhý moment, keď sa vracajú k podstate, že chcú niečo vyriešiť, tak by sa mali vrátiť k celému prípadu komplexne a povedať, že komu celá aféra pomohla. Koho problém bol touto aférou vyriešený. Bol vyriešený problém Michala Kováča a jeho rodiny. Všetky zásadné trestnoprávne otázky boli touto aférou vyriešené. Aj otcove, aj synove, aj jeho spolupáchateľov. A o tom, ako to bolo a čo sa dialo, by už aj Michal Kováč mal povedať verejnosti pravdu. Vie o tom o niečo viac ako ja.

■ **Predsa len, ak by sa koalícii podarilo Vaše amnestie zrušiť, teoreticky by Vás mohli v súvislosti s únosom Michala Kováča ml. začať opäť preverovať. Neobávate sa toho?**

Prečo sa ja mám báť, že to bude preverované? Ved' to preverované bolo. Ved' to uzatvorené bolo. Prečo 15 rokov dávajú do súvislosti skutky a problémy rodiny Kováča so mnou? To bolo od samého začiatku zneužitá a zneužívaná ďalších 15 rokov. Na to Vám poviem v skratke, nech ma ... Pokiaľ ide o vzťah k tejto veci, z mojej strany nebol a nie je, dokonca si dovoľím tvrdo povedať, že to nebola ani vec štátnych orgánov SR a už som povedal viac ako bolo treba.

■ **Svojho času ste hovorili aj o CD-čku s menami klientov skrachovaných nebankových subjektov. Chceli ste ho zverejniť, potom ste ho dali na Generálnu prokuratúru. Tá ho nezverejnila. Nerozmýšľali ste nad tým, že by ste to predsa len urobili Vy?**

CD-čko je odtajnené. Štruktúra tých ľudí, ktorí tam sú a pohyb peňazí je známy. Vo vzťahu k štátnym orgánom a ku Generálnej prokuratúre vzniká právo na zverejnenie výsledkov. Ja ako občan by som s tým mal problémy. My sme pred týmito voľbami ponúkli ľuďom, ktorí boli okradnutí, že im po voľbách pomôžeme. A keď hodnotím kto nás volil a koľko hlasov, tak vidím, že oni sami si už pomôcť nechcú. Preto je ťažké túto pomoc vnucovať niekomu, kto o ňu už nestojí. Ja som sa nasadzoval aj v zápase o CD-čko, aj v hľadaní pravdy, aj vo vyvíjaní mediálneho tlaku.

■ **Nie je to skôr tak, že tí ľudia už stratili nádej, vieru, že by ste im mohli pomôcť?**

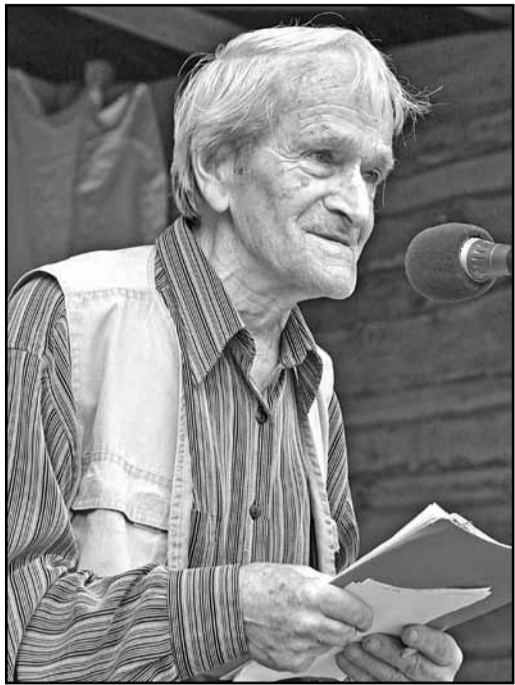
Mali poslednú nádej. Vzdali sa jej.

■ **A čo návšteva Frunihovo vo väzení? Stále ste o tom hovorili, ale doteraz sa tak nestalo. Tvrdili ste, že ste pripravený a čakáte na rozhodnutie kolegyne Müllerovej. Tá povedala, že je Vám k dispozícii, že Vám aj povedala, kedy môže a kedy nie. Tak prečo sa návšteva napokon nekonala, keď to bolo takto pripravené?**

Všetko bolo dohodnuté, aj s riaditeľkou väznice, ale prišla do toho kampaň a povedal som si, že z toho nebudem robiť jej súčasť a pôjdeme po voľbách. A po voľbách už nemôžem, už nie som poslanec, nemám poslanecký mandát. Ako občan nemám dôvod rozprávať sa s väzneným, pretože nie sme v žiadnom vzťahu.

TASR, krátené

Záchranca folklóru jubiluje

V týchto dňoch sa dožíva krásneho životného jubilea známy šarišský folklorista, zberateľ ľudových piesni a slovesného prejavu, fotograf a dokumentarista, etnológ **Ján Lazorík**. Ako pedagóg učil šarišskú mládež nielen vážiť si kultúrne dedičstvo predkov, ale aj prístupovať k životu prakticky, s rozhladom a neustále pracovať na rozvoji svojej osobnosti. V drsných podmienkach horného Šariša pestoval nové, prispôsobené odrody ovocných stromčekov a spolu so svojimi žiakmi ich vysádzal na tisíce, aby jeho spoluobyvatelia a ich deti mali dostatok vitamínov. Až za hranicami vtedajšieho Československa 60-tych rokov bola medzi ovocinárskymi odborníkmi známa jeho šľachtiteľská ovocinárska stanica v Šarišských Michaľanoch. Ján Lazorík sa po celý doterajší život snažil všetkými svojimi silami o kultúrne, spoločenské a ekono-

mické povznesenie svojich krajanov, ale jeho skutočnou láskou bol a je folklór vo svojej podstate. Okrem vášnivej zberateľskej činnosti (pre múzeá zozbieral tisíce artefaktov ľudových remesiel, krojov a všetkého čo súviselo so životom našich predkov) poctivo dokumentoval svojim magnetofónom, fotoaparátom a neskôr filmovou kamerou všetko čo našiel, videl a počul na svojich cestách-necestách po všetkých kútoch severovýchodného Slovenska. Jeho archív tvoria desaťtisíce dokumentárnych fotografií, tisíce metrov filmov a magnetofónových pásov. V roku 1968 založil v hornotorskej obci Krivany folklórnu skupinu, s ktorou našťudoval bezmála 90 pásiem a scénok autentického folklóru, z ktorých mnohé sa dostali na filmové plátno alebo televízne obrazovky. Na základe jeho námetov a scenárov vzniklo niekoľko národopisných filmových a televíznych diel (Ľupák film Z chlapčeka vojak, Kerekešov Ej ovce moje, či Krivianske veselie, televízne pásmo Popaterce na nas).

Po odchode do dôchodku sa snaží všetok materiál spracovávať do tematických publikácií, ktorých vytvoril už bezmála dvadsať a vydanie ďalších pripravuje. Vo svojej deväťdesiatke však neprestáva apelovať na centrálnu i územné orgány kultúry, školstva a štátnej správy, aby venovali viac pozornosti zachovaniu pôvodných nárečí a čistoty slovenského jazyka a nedovolili „amerikanizáciu“ slovenskej kultúry ako historického odkazu predkov. Pred kompetentných stavia principiálne otázky: Prečo sa naše deti v školách musia učiť o dejinách Francúzska, Číny, Ameriky, ale nevedia nič o dejinách svojho rodného kraja? Akým spôsobom teda majú získať národnú hrdosť, lásku k vlasti? Podľa neho zachovanie tradičného folklóru a odkazu našej dedovizne je základným prvkom, určujúcim a potvrdzujúcim historickú identitu národa.

Únia spája, čo minulosť rozdeľovala

Nie je tomu ani tak dávno, čo účastníci Zimného lyžiarskeho pochodu venovaného pamiatke hrdinov Dukly mali obrovské problémy s poľskými pohraničníkmi. Mladí lyžiar, študenti lesníckej školy, totiž na svojej lyžiarskej trase nechtiac odbočili z cestičky vinúcej sa Poloninami na východnom Slovensku popri poľskej hranici a prešli na chvíľu „na druhú stranu“. A už to bolo! Dlhé otravné vysvetľovanie na jednej strane, očividné potešenie z možnosti „buzerácie“ na strane druhej... Vďaka Európskej únii je ta-

kýmto nepríjemnosťam i potešeniam dávno koniec. Naopak, dnes sa prejavuje čoraz intenzívnejšia snaha o to, aby sa na hranicu, ktorá rozdeľovala a zneprijemňovala život, čo najskôr zabudlo. Dôkazom toho bola aj nedelňá slávnostná akcia na slovensko-poľskej hranici (26. septembra), počas ktorej otvorili prvý cezhraničný lesnícky náučný chodník v národnej prírodnej rezervácii Udava. Slovenská časť chodníka má desať zastávok a spája krížom cez horský hrebeň z filmu známu slovenskú obec

Osadné s konečnou stanicou Bieszczadzskej úzkokolajnej železnice v Balnici. Na slovenský chodník sa napájajú dva poľské úseky o celkovej dĺžke bezmála 10 km. Jeden z nich sa vinie údolím riečky Solinka do obce Wola Michowa. Slovenský chodník je dielom Štátnych lesov, duchovným otcom projektu je Ján Mičovský. Medzi zaujímavosťami nového chodníka (okrem atraktívnej úzkokolajky) je liečivý prameň vyvierajúci na novej turistickej trase, z ktorého v roku 1958 pil Karol Wojtyła.

SMER-SD v boji o primátorov i poslancov

Vo štvrtok večer predstavila svojho kandidáta na kreslo primátora Krajského mesta Prešov aj Okresná organizácia SMER-SD v Prešove. Stalo sa tak ihneď po ukončení rokovania okresnej rady, ktorej členovia dali jednomyselnú dôveru **PaedDr. Milanovi Lacovi**, zástupcovi riaditeľa SOŠ technickej v Prešove.

54 ročný pedagóg je bývalým špičkovým futbalistom Tatrana Prešov a s pôsobením v obecnej samospráve má bohaté skúsenosti. Dlhoročný poslanec v prešovskom mestskom zastupiteľstve pôsobil dve volebné obdobia ako viceprimátor mesta, pričom v súčasnej dobe je opäť poslancom.

V prípade zvolenia do kresla prvého muža mesta chce svoju činnosť upriamiť najmä na doriešenie cestných obchvatov mesta, keďže súčasný stav v tejto oblasti, dlhodobé riešenie vládnym spôsobom, považuje za katastrofálny. Múdre a manažérske optimálne riešenie požaduje aj pre ďalší osud priemyselného parku v neďalekom Záborskom, a jeho treťou prioritou je orientácia mestského školstva na novú, „pokrivzovú“ etapu vývoja. Milan Laca aj napriek tomu, že Smer-SD je v súčasnej dobe vo vládnej a parlamentnej opozícii verí, že rozumnou komunikáciou môže budúci primátor v záujme mesta zdolať aj túto bariéru.

Ako okresná rada, tak aj nový primátorský kandidát za SMER-SD (strana ide v Prešove do volieb sama, bez koalícieho partnera) veria, že v boji o poslanske kreslá získajú z 31 možných minimálne 10 pozícií.

SMER-SD bude mať svoje zastúpenie v boji o primátorské posty aj v ďalších mestách Prešovského kraja. V druhom najväčšom meste kraja, Poprade, to bude opäť terajší primátor (a podpredseda Prešovského samosprávneho kraja) Ing. Anton Danko, v Humennom Mgr. Jana Vaľová, v Stropkove terajší primátor MUDr. Peter Obrimčák, v Sabinove tiež úradujúci primátor Ing. Peter Molčan, rovnako aj v Bardejove Ing. Boris Hanuščák, vo Svidníku je kandidátom Pavol Olejár atď.

Našli domov v sociálnom domove

Domov sociálnych služieb v Sabinove, ktorý je zariadením v zriaďovateľskej kompetencii Prešovského samosprávneho kraja, pozval pred niekoľkými dňami širokú verejnosť na Deň otvorených dverí, aby sa oboznámila s podmienkami, v akých žijú jeho zdravotne postihnutí klienti, potrebujúci stálu opateru a dohľad. Domov sa približne pred rokom presťahoval do svojho terajšieho sídla z krajne nevyhovujúcich podmienok, keď bol umiestnený v areále pochádzajúcom zo stredoveku. Prispôsobenie bývalých školských objektov „na mieru“ potrieb domova sociálnych služieb a ich modernizácia bola jednou z finančne najnáročnejších investičných akcií prešovskej krajskej samosprávy.

Návštevníci prezentačnej akcie domova sa mohli oboznámiť s formami liečebných pracovných terapií, činnosťou záujmových krúžkov, denným režimom, stravovaním aj ubytovaním klientov. Domov je už dlhé roky známy svojimi bohatými aktivitami predovšetkým v kultúrnej oblasti. Riaditeľka zariadenia, PhDr. Anna Homzová vysvetlila zámer a ciele akcie slovami: - *Chceli sme verejnosti ukázať aj to, že byť klientom nášho zariadenia nie je nič mimoriadne či prípadne obtiažne, máme tu pre všetkých vytvorené bezmála domáce podmienky.* Deň otvorených dverí v DSS Sabinov bol súčasťou projektu ďalšieho vzdelávania zamestnancov piatich zariadení sociálnych služieb prešovskej krajskej samosprávy.

Pred dilemou

Poslanci Mestského zastupiteľstva vo Vysokých Tatrách sa na svojom mimoriadnom zasadnutí v stredu 22. septembra zaoberali korekciou svojho júlového rozhodnutia o počte volebných obvodov a počte volených poslancov v nich pre nadchádzajúce komunálne voľby. Museli tak urobiť na základe stanoviska okresného prokurátora v Poprade, ktorý považoval ich júlové rozhodnutie za protizákonné. Poslanci vyriešili dilemu doslova filištinským spôsobom, znížili celkový stav poslancov z 11 na 10, len aby nemuseli pridať jedného volebného obvodu Tatranská Lomnica. Primátor Ján Mokoš nepovažuje toto riešenie za dobré a vyslovil sa za prijatie zvláštneho zákona o voľbách vo Vysokých Tatrách, aký majú napríklad Bratislava a Košice. Špecifické podmienky Mesta Vysoké Tatry tento názor podporujú.

Peši je to zdravšie

Celosvetový deň bez útlaku na pomoc ekológii našej planéty zapúšťa svoje korene aj u nás. Okrem Bratislavy, Košíc a Žiliny sa v stredu 22. septembra zapojil do tejto akcie razantným spôsobom aj Dopravný podnik mesta Prešov. Na všetkých svojich linkách poskytol v tento deň bezplatnú prepravu. Táto mestská organizácia, zamestnávajúca v súčasnej dobe cca 300 ľudí, oslávila 4. septembra už 61 rokov svojej nepretržitej činnosti pre občanov Prešova a okolia. Ťažiskovým dopravným prostriedkom v metropole Šariša sú trolejbusy, ktorých prevádzka bola zavedená v roku 1962.

Videli aj duchov?

Turisti zo Šariša a Zemplína sa stretli v nedeľu 26. septembra v obci Lipníky na pomedzí oboch regiónov, aby spoločne ukončili letnú turistickú sezónu. Organizátori príjemnej akcie, Obecny úrad Lipníky, Združenie cestovného ruchu Ekovalali, Klub slovenských turistov Krokus, akčná skupina Šafran a združenie Slanské vrchy Východ pripravili pre účastníkov 17 kilometrovú trasu, na ktorej prešli lesným náučným chodníkom Tajch, navštívili niekoľko prírodných pamiatok a zaujímavostí a - zúčastnili sa aj na slávnosti duchov prírody. Isté je, že duchovia budú mať teraz od ľudí na určitý čas väčší pokoj...

Sviatok čítania

Prešovská knižnica P. O. Hviezdoslava si pripomenula pred niekoľkými dňami 85. výročie svojho založenia. V rámci trojdňového projektu prebiehali na území celého mesta kultúrne čitateľské programy ako pre širokú verejnosť, tak aj pre milovníkov dobrého čítania každého veku. V rámci toho aj 6. ročník knižničného festivalu, uvádzajúce nových kníh pre detváky aj dospelých (napr. „Boss všetkých bossov“ Gustáva Murína), Hraškológia, autorské čítania, poetická dielňa, literárne večery i popoludnia, besedy i hudobné vystúpenia. Počas záverečného slávnostného ukončenia festivalu boli vyhlásené výsledky ankiet detská kniha roka a Detský spisovateľ roka 2009.

Výmena k jubileu mechanizovanej brigády

V prvý októbrový deň oslavovala 2. mechanizovaná brigáda v Prešove desiate výročie svojho vzniku a pri tejto príležitosti došlo aj k ďalšej zmene na vysokých funkciách **Pozemných síl Ozbrojených síl v SR**. Kým na ich veliteľstve v Trenčíne nahradil nedávno veliteľa genmjr. Jaroslava Vyleka

nastupujúci genmjr. Ján Salaganič, ďalšie personálne zmeny sa dotkli ako prešovskej brigády, tak aj samotného trenčianskeho veliteľstva. Doterajší šéf 2. mechanizovanej brigády, brig. generál Ing. Ondřej Novosad, oficiálne odovzdal 1. októbra (počas slávnostného aktu výročia brigády) velenie brigády do rúk plukovní-

ka generálneho štábu Ing. Karola Navrátila. Ten doteraz pôsobil ako náčelník štábu Pozemných síl OS SR v Trenčíne.

Odchádzajúci veliteľ (brigádu prevzal v decembri 2007) zdôraznil „pracovné“ priority brigády, medzi ktoré patrí udržanie vysokého štandardu odbornosti a úrovne operačnej pripravenosti. Za rovnako dôležité považuje aj plnenie úloh krízového manažmentu vo vzťahu k pomoci civilnému obyvateľstvu. Žiaľ, ako pripomenul, medzi priority musí patriť aj podstatné zlepšovanie fyzickej pripravenosti vojakov, keďže úroveň fyzického fondu mladých ľudí poklesla oproti minulosti výrazným spôsobom.

Prešovská brigáda začala v Prešove pôsobiť v roku 1960 (ako divízia), v roku 2000 bola trans-

formovaná na 2. mechanizovanú brigádu, dnes nesie meno generála Rudolfa Viesta. Na jej pôde vzniklo aj „Operačné stredisko Východ“, ktorého základnou úlohou je riadenie vojenskej pomoci štátu i jeho obyvateľom v mimoriadnych situáciách. Napríklad, počas tohtoročných povodní bolo do aktívnej pomoci civilnému obyvateľstvu prešovského, košického a časti banskobystričského kraja zapojených vyše 1900 vojakov, so 70 kusmi špeciálnej techniky, vyše 60 dopravnými prostriedkami a dokonca aj s 12 kusmi leteckej techniky. V tom čase postavili aj 10 náhradných mostov. Vojaci prešovskej brigády pôsobia aj v zahraničných mierových misiách. Najviac, 142, je ich v Afganistane (v súčasnej dobe prebieha výmena kontingentu), 87 v Kosove, na Cypre 6. Brigáda

teraz pripravuje pre nasadenie v Afganistane ďalších 260 vojakov.

Brigáda je dislokovaná v troch východoslovenských mestách (Prešov, Trebišov a Michalovce), pričom disponuje cca 2500 profesionálnymi vojakmi. Nový veliteľ brigády Karol Navrátil je rodený Prešovčan, na prešovskom veliteľstve pôsobil od roku 1990 (vtedy ešte veliteľstve divízie), na trenčianskom veliteľstve pozemných síl pracoval od roku 2005.

V piatok 1. októbra bola zároveň brigáde odovzdaná bojová zástava, ktorú jej zapožičal prezident republiky pri príležitosti desaťročného jubilea z výborné výsledky, dosahované počas tohto obdobia. Slávnostný akt sa konal v centre krajského mesta Prešov.

Komunálne voľby budú vysvedčením vlády

V týchto dňoch sa uzavreli kandidátky do novembrových komunálnych volieb, ktoré v plnej nahote ukážu, ako sa občan postavil k ľži a kamufláži súčasnej koalície pred tohtoročnými parlamentnými voľbami a skutkami po nich. V plnej nahote sa ukáže strana SaS, ktorá sľubovala nereálne a robí hanbu na slovenskej politickej scéne, rovnako ako KDH, ktoré už stratilo priazeň aj veriacich, nehovoriac o SDKÚ-DS či Moste-Híd. Už aj výskumy verejnej mienky sa objavujú poskromne, lebo všetkým vychádza jedno a to isté, prepady strán súčasnej vládnej koalície a tak radšej nič neskúmajú a zaliezli za pec.

Iba politológovia sa ukájajú svojimi fanfaronskými súvetiami, ktoré už nikto neberie vážne, pretože taľfatiiek už bolo dosť pred poslednými voľbami. Ľudia, čo chcú byť duševne zdraví, radšej nečítajú noviny a nepozerajú spravodajské relácie v elektronických médiách. Valí sa z nich špina za špinou, lož za lžou a všetko je to zabalené do demokratickej pozlátky. Občan už jednoducho prestal veriť ako printovým tak aj elektronickým médiám a čím viac sa budú usilovať ho ohľupovať, tým väčšiu nedôveru budú mať. Nájde sa zopár naivných, čo uveria, ale ich počet prudko klesá. Jeden deň

je totiž pravda jedna, na druhú už zasa iná. Občan si to vyhodnocuje a podľa toho sa bude správať v komunálnych voľbách. Zdá sa, že súčasná vládna koalícia z toho vyjde s odretými ušami, ak sa neprepadne na celej čiare. Dostane parádne vysvedčenie, ktoré si za zrkadlo nedá.

A to samozrejme bude dosť vážny signál, aby sa nad sebou samou zamyslela a buď sa vrátila do reality, alebo sa stiahla z politickej scény. To, že napríklad ako kandidátku na primátora Bratislavy postaví poslankyňu Vášaryovú, svedčí o tom, že stratila aj súdnosť. Možno ju bude voliť ume-

lecká cháska z hlavného mesta, ale tu bude platiť, že lepší vrabec v hrsti (Ftáčnik) ako holub na streche (Vášaryová). To fiasco, ktoré utrpí, bude zaslúžené. Kto chce kam, pomôžeme mu tam. V ostatných krajoch vládna koalícia nemá šance uspieť, podobne ako v Košiciach či v Banskej Bystrici a tak niektoré strany koalície hľadajú možnosť podporiť kandidátov strany Smer, aby aspoň čiastočne eliminovali črtajúce sa fiasco plynúce z doterajšieho koaličného chaotického vládnutia. A možno je to aj pre niektoré strany poisťka pred blížiacim sa slovenským politickým zemetrasením, ktoré sa pokojne môže udiat ešte pred komunálnymi voľbami. Október totiž zaplnia odbory svojimi protestnými akciami, ktoré môžu pokračovať aj v novembri, ak vládna koalícia neprecitne zo svojho sna. V komunálnych voľbách sa očakáva vysoká účasť voličov, ktorí dajú jasne najavo svoj občiansky postoj a vyslovia zároveň aj svoj názor na štýl a metódy vládnutia súčasnej vládnej koalície.

Komisárov mimoriadne veľký sen

Treba povedať, že predseda KDH je ešte stále v podstate európsky komisár, k čomu ho nepriamo zaväzuje aj poberanie akože vyrovnávajúceho platu z EÚ. Niektorí jeho kolegovia sa ho dokázali vzdať, len tento náš komisár sa ukázal ako kresťanský nekresťanský. A tak sa ani nemožno čudovať, že zrušil budovanie diaľnic, hoci sa dušuje, že ich nezruší. Treba mu pripomenúť, že vrátnikov vymyslelo naše svedomie, nie naša pýcha. Pre neho je to však nepodstatné. Podstatné totiž je, že na výstavbe diaľnic treba nechať zarobiť zahraničným spoločnostiam, na ktoré má bývalý komisár dobré kontakty. Kresťanské hodnoty a princípy, ktoré slovenský národ charakterizujú, sú pre kresťanských demokratov iba barlička, ktorou sa ohňajú, keď treba. Komisár alias minister dopravy svojimi rozhodnutiami len dokazuje,

že už dávno spadol do pekla liberálov, odkiaľ niet návratu, nielen pre neho, ale aj pre jeho stranu. Odborníci, ktorí mu radia a ktorí sa ocitli na ministerstve dopravy, ako krídel vrán vedia čo chcú a pre koho chcú. A tak vmanipulujú komisára alias ministra dopravy presne tam, kde chcú. Kým si to Janko z Čaklova uvedomí, zistí, že spáchal nielen hriech, ale porušil aj desatoro. Aj autor Dobrého vojaka Švejka bol niekedy komisárom za Uralom a potom napísal humanistický román, iba druhého dielu sme sa ne-dočkali. Ale to je výzva pre komisára alias ministra dopravy, ani Kocúrkovo (Len aby sme v hanbe neostali), nemá druhý diel...

Nie menej často útočí na nás osud ako my naň. Hanebné je však neisť, ale dať sa unášať a náhle uprostred víru udalosti sa pýtať: **Ako som sa sem dostal?**

Spolitizovaní historici dejiny nezmenia

Neuveriteľné sa stalo skutočnosťou, nekorunovaný kráľ liberálov Richard I, vymazal z dejín kráľa Svätopluka. Ešte sa naozaj nikde vo svete nestalo, aby si akýsi „politik“, ktorého pomazali za šéfa parlamentu jednej krajiny, siahol na históriu a pokúsil sa zrušiť to, čo tu vždy bolo a nemenilo sa. Zrejme toto rozhodnutie vojde do dejín novodobej histórie a európski historici hľadajú na kraj-

nu v strede Európy s úžasom. Liberáli tak ako komunisti môžu pokojne zrušiť aj generála M. R. Štefánika. A tak keď príde na Devín zahraničný návštevník, nájde na podstavci len meno Svätopluk a bude si lámať hlavu kto to bol. Nekorunovaný kráľ liberálov sa rozhodol zlikvidovať aj dvojkríž a ak by bol počúval istú pani Zavackú (odborníčku na všetko), tak by Svätopluka vyzliekol donaha. Už tu boli taki

hlupáci, ktorí chceli meniť dejiny, tak ako sa im zachcelo. Pravdou však je, že spolitizovaní historici dejiny nikdy nedokážu zmeniť, čo platí aj v prípade súčasných či budúcich.

Dejiny sú však ako Božie mlyny, hlupákov vždy pošlú časom do čertovej matere. A k tomu môže pomôcť aj vyhlásenie každoročnej národnej púte k tejto soche kráľa Svätopluka už na budúci rok.

Kresba: Andrej Mišanek

Všimné po slovensky

Platí ma Soros. Bez Sorosa by sme na Slovensku nemali ešte donedávna jediný cent na financovanie mnohých „kontroverzných ľudskoprávných tém“.

(Hana Fábry, zakladateľka a hovorkyňa lesbického združenia)

DOVETOK: Úprimnosť sa cení, škoda, že podobne nie sú úprimné aj ostatné občianske združenia.

„To, že bola Sulíková komisia naozaj odborná a kvalitná, by vari mohlo najlepšie dokazovať práve to, že sa pri jej zostavovaní na Maticu neobrátili“

(redaktor SME Peter Morvay)

DOVETOK: Máš pravdu chlapče, lebo keby sa na Maticu obrátili, zakladatelia Matice by sa v hrobe obrátili.

„Je potrebné ochraňovať demokraciu v zmysle zabezpečenia práv menšín“

(Iveta Radičová)

DOVETOK: Intenzita svrbenia je nepriamo úmerná dosiahnuteľnosti daného miesta rukou.

Šéfredaktor týždenníka .týždeň Štefan Hrib v odpovedi na otázku redaktora SME, prečo majú v redakcii na stene americkú zástavu odpovedal: „Preto, že sme americkí vlastenci“

DOVETOK: Americký vlastenec Štefan Hrib sa nezúčastnil ani Pústej búrky, ani nepotlačal diktátorský režim Saddama Husajna a nešiel ani do Afganistanu. Naozaj úbohý vlastenec, takže ho ani nepochovajú s americkou zástavou.

„Ak je vzorom strany či vlády so sociálnou rétorikou lúpežný zbojník o ktorom sa účelovo šíri nepravdivý mýtus, že bohatým bral a chudobným rozdával, tak je to zvrátené.“

(J. Balasz, šéfrediák Radičovej radičov)

DOVETOK: Ak niekto známy-neznámy vymení vieru za dieru, tak to si na Slovensku ani netruľfame nazvať prívlastkom.

„Svätopluk bol psychopat.“

(mestský poslanec bratislavského Starého mesta Štefan Holčík)

DOVETOK: Názor Svätoplukovho rovesníka je z hľadiska histografie mimoriadne cenný, hovorí okrem iného aj o tom, že kráľ Svätopluk ako každý kráľ, mal aj šašov.

„Pán Dostál bude zaručene obhajovať maďarskú menšinu v parlamente účinnejšie ako poslanec Duray za SMK.“

(Zsolt Simon, podpredseda Hídu)

Dovetok: Veríme, lebo inak by sa Híd-Dostályi do parlamentu nedostal.

Dobre utajené vyšetrovanie

Keď sa na Slovensku niečo vyšetruje, je to také tajné, že najtajnejšie už asi nikdy na svete neexistuje. Napríklad kauza prania špinavých peňazi SDKÚ-DS. Už sa to vlečie, teda vyšetrovanie, veľmi dlho, ale nikto o vyšetrovaní nie je schopný povedať ani

slovo. Nie je tu totiž ani záujem médií, lebo však nechcú útočiť na svojich chleboďarcov a tak to jednoducho zo svojho manuálu vypustili, nenahňajú vyšetrovateľov, ktorí zrejme pracujú v takom utajení, že sa asi pohybujú v galaxii.

Charakteristika vlády

Predsedička vlády: Nedarí sa rastline, ktorú často presádzajú.

Podpredseda vlády: Dobré si zdiernuť je dôležitejšie ako viac zarobiť.

Minister dopravy: Dlhá je cesta skrze naučenia, krátka a účinná skrze príklady. Keď na ceste stratiš smer, môže byť na vine aj príliš veľa smeroviek. A všetky cesty vedú niekam, ale ani jedna tam, kde chcete.

Minister práce, sociálnych vecí a rodiny: Keď veci dospejú od desiatich k piatim, cyklus sa začne opakovať.

Minister obrany: Najdôležitejšie na zmluve je to, čo v nej nie je napísané.

Minister financií: Nie je podstatné, že sa budete mať horšie, ale podstatné je, aby ste sa to naučili znášať.

Minister hospodárstva: Nič sa nedá rozopnúť tak ľahko, ako sa na prvý pohľad zdá, lebo malé peniaze sa zarábajú rukami a veľké hlavou.

Minister zdravotníctva: Ak pacient chce prežiť, medicína je proti tomu bezmocná.

Minister vnútra: Žijeme tak, že byť znenazdajky uvidený, znamená byť prichytený.

Ministerka spravodlivosti: Nemá zmysel veriť na zázraky.

Minister pôdohospodárstva: Keď si necháš majetok bez dozoru, pôjde to s tebou od desiatich k piatim.

Minister školstva: Vždy sa oplati dopredu si zistiť, odkiaľ fúka vietor.

Minister zahraničných vecí: Jasná myseľ je neklamným príznakom slabšej pamäte.

Minervine falošné pilulky

Pred voľbami rieka: Nebudeme zvyšovať DPH, lebo to neprichádza do úvahy, lebo takto by sme zvýšili nezamestnanosť a zatažili občanov ľudí.

Po voľbách už rieka: DPH sme museli zvýšiť, lebo tým znížime nezamestnanosť a občanov ľudí sa to vôbec nedotkne.

Obyčajní ľudia sú v parlamente, sú sice zaťažení, ale len rozumovo a DPH sa ich naozaj nedotkne. **Na jednej tlačovke rieka:** To je jasný konflikt záujmov a budem ho riešiť.

O pár dní na druhej tlačovke: Je to etický problém a bude ho riešiť Najvyšší kontrolný úrad.

Najvyšší kontrolný úrad bude teda riešiť etický problém, čo je to isté, ako keby SaS rozhodovala o pedofilných kňazoch.

A takto to ide od začiatku, odkedy si jedna tetka sadla do kresla,

teda sama si tam nesadla, ale ju tam posadili. Tí, čo vedeli, že toto kreslo je otáčavé a budú ho otáčať, ako bude treba.

Aj ho otáčajú. Napríklad konflikt záujmov sa stal etickým problémom až potom, ako sa boss Miki vrátil z New Yorku. Doniesol manuál pre otáčavé kreslo. A tak sa správne otočilo.

Doteraz sa sem-tam hovorilo, že ženám veriť nemožno. Po niekoľkých mesiacoch a pripovedkách tetky sediacej v otáčavom kresle už naozaj na Slovensku bude platiť, že ženám naozaj nemožno veriť. Ako k tomu však prídu tie ženy, ktorým možno veriť? Nuž, to, že sa ocitli v jednom vreci, za to naozaj nemôžu. A kto za to môže? Svoje otázky treba adresať do otáčavého kresla, kde sa dočkáte odpovede, ale až vtedy, keď príde manuál. Dovtedy

budete počúvať len „riešenia a riešenia riešení“.

Na nedeľnejšiu debatu sa vynorila znova otázka: ženy sú slová a muži sú činy“. Zostáva v platnosti teda len jedno. Bez žien sa nemôžu rodiť muži. A na Slovensku sa čín nerodí zo slova. Ale z manuálu.

Ale naďalej platí, že prílišné prepínanie v cnosti vedie k hriechu. A prepínanie v hriechu vedie k šialenstvu. A tak od prirodzených a oprávnených citov napokon človek sklzne bez skokov do najstrašnejšej besnoty. O tom sme sa už mohli presvedčiť nielen v parlamente, ale aj na tlačovkách niektorých koalíčných strán.

Stranu pripravil
DUŠAN KONČEK

Ďalší trik

Slovenská premiérka, rovnako ako slovenská diplomacia a zastúpenie v Bruseli jasne pocítili zo strany členov EÚ istú nevraživosť, čo sa týka postoja Slovenskej republiky k pôžičke Grécku. Márne to predsedníčka vlády vysvetlovala zľava či sprava, je to tam a kedykoľvek to môžeme pocítiť. A tak bolo treba niečo urobiť. Je to jednoduché, zapcháme ústa EÚ tým, že prehodnotíme svoj doterajší postoj ku Kosovu, aby sme si zaslúžili poklepanie po pleci a uznanie. Čo na tom, že hodíme za hlavu doterajšie ubezpečovanie, že Kosovo neuznáme? „Bombardér“ vo funkcii ministra zahraničných vecí to už dojednal, pripravil pre svoju podriadenú a nadriadenú zároveň cestičku, po ktorej sa má uberať. A tak nám občanom nič nezostáva, len sa znova ospravedlniť bratom Srbom, aby prepáčili, lebo to nie je v súlade s našimi názormi. „Bombardér“ znova zaútočil na bratov Srbov rovnako nečestne, ako keď povolil prelety amerických bombardérov cez Slovensko na Belehrad.

Vydierač Bugár

Ak jazykový zákon nebude schválený v parlamente, budem konať, vyhlásil predseda strany Most-Híd, Béla Bugár. Išlo by o porušenie programového vyhlásenia vlády, ktorá už schválila novú úpravu, kde sa sankcie môžu použiť len v krajnom prípade. Predseda Hídu by však chcel, aby v zákone neboli žiadne sankcie alebo aby sa celá právna norma zrušila. Už dnes to znamená, že na juhu Slovenska sa budú musieť Slováci zmieriť s maďarčinou a nič a nik im nepomôže. Vydierač Bugár teda pohrozil, lebo jeho „maďarónske“ zásluhy by mohli narušiť poslanci KDH, ktorí však po týchto hrozných zrejme zrazia opátky a tak opäť negatívne zabodujú u svojich voličov.

Do Stratenej

Najlepšie by bolo, keby kauzu hayekovcov skontrolovali v Stratenej, v krčme, možno len tam by vyšiel nejaký výstup. Najvyšší kontrolný úrad totiž aj tak musí čakať na kroky parlamentu, ktorý zrejme požiadá NKÚ, aby preveril hospodárnosť, efektivnosť a účinnosť vynaložených prostriedkov. Čiže NKÚ len ťažko môže preveriť konflikt záujmov či etický problém, ako ho naposledy nazvala premiérka a už vôbec nie fingovanú súťaž. Za ten čas sa všetko dostalo na správnu kolaj, lebo štátny tajomník Chren to už na bývalom pôsobisku pozaradoval tak, aby všetko sedelo, ako kalap na hlavu. Možno naozaj len v krčme v Stratenej by mali iný názor.

Stiahnutý Lipsic

Ministerstvo spravodlivosti už siahol z webu prieskum o politikoch, za ktorý sme z našich daní zaplatili 2,4 milióna korún. Zrejme v dôsledku informovanosti. Na tento prieskum však aj tak nikto nebol zvedavý, ale na 2,4 milióna korún, ktoré Lipsic vytiahol z vrecka daňových poplatníkov zvedavosť neutícha. Vysoko morálne založený človek by to jednoducho zaplatil, pretože tak káže česť a svedomie. Daniel Lipsic, pokiaľ siahajú naše informácie z tohto hriechu sa ani nevyspovedal, a nedostal teda ani rozhrešenie. V podstate sme všetci hriešnici, ale je rozdiel medzi ukradnutým eukrom a 2,4 miliónmi korún, použitými na svoju pýchu a slávu.

Figel' poškodzuje Slovensko

Dokončenie z 2. strany

projektovú dokumentáciu, ktorá takisto môže byť v ktoromkoľvek okamihu pripravená na ďalšie použitie. Aj bývalý šéf Národnej diaľničnej spoločnosti mi potvrdil, že vôbec nevie, o čom hovorí pán Figel'. Je to pravdepodobne iba nejaká zámienka, aby opäť vytvoril dojem, že niekto niečo na niečom stráca. Opakujem, je to najhoršie rozhodnutie, ktoré vláda Slovenskej republiky urobila.

NEUVERITEĽNÝM SPÔSOBOM

poškodzuje Slovenskú republiku. A to, čo hovorí pán Figel', sú obyčajné klamstvá, nehovoriac o tom, že mal k dispozícii peniaze z EIB a mimoriadne výhodnú ponuku. Namiesto toho, aby staval, navrhuje zvyšovanie platieb za diaľnice, hoci diaľnice nemáme, znižuje rýchlosti. Počúvam niečo o hluchonemých, že má zase nejaký geniálny nápad vo vzťahu k nim. Počúvam, čo všetko robí, ale nerobí to, čo by mal v danom okamihu urobiť," argumentuje Robert Fico.

Figel' zavádza verejnosť tvrdením, že vláda pokračuje vo výstavbe diaľnic, pričom tomu tak nie je. Minister dopravy napríklad tvrdí, že chce spomenuté úseky D1 tendrovať, teda že chce robiť klasické verejné obstarávanie a chce zabezpečiť dokončenie niektorých úsekov z verejných prostriedkov. „Celá táto časť, o ktorej teraz hovoríme – medzi Dubnou skalou a Prešovom – mala päť úsekov. Tri úseky sú pripravené tak, že by mohli ísť do verejného obstarávania, dva nie. Pokiaľ však ide o tieto tri úseky, musia sa

OPÄŤ PRIPRAVIŤ

podklady na verejné obstarávanie, musí prebehnúť súťaž. Ak aj všetko prebehne optimálne, to znamená, že nikto sa nebude odvolávať, čo je nereálne, minister dopravy skôr ako za 18 mesiacov, to znamená za rok a pol, na týchto troch úsekoch, ktoré sa mohli začať už v tomto okamihu v plnom rozsahu stavať a budovať, ani nezačopne," namietla Robert Fico.

Šéf SMER-SD sa zároveň pýta, z čoho chce pán minister dopravy zaplatiť ďalšiu výstavbu diaľnic? „Znovu tá istá otázka, ktorú neustále kladieme pani Radičovej, včera som ju položil páňovi Bugárovovi, opäť ju kladiem aj páňovi Figel'ovi. Nech sa postaví pred televízne kamery a nech vysvetlí občanom Slovenskej republiky, z čoho chce zaplatiť výstavbu úseku diaľnice, ktorá len na stavebných prácach stojí 72 miliárd slovenských korún? Tvrdia, že idú navyšovať

rozpočet ministerstva dopravy. Viete, o koľko idú navyšovať rozpočet ministerstva dopravy? O 200 až 230 miliónov eur. Keď si to zoberieme na koruny, sme na sume okolo 6 miliárd korún. V ťažkom teréne stojí kilometer diaľnic okolo miliardy korún. O čom rozpráva pán Figel'? Prečo zavádza našu verejnosť?

BEZ SÚKROMNÝCH ZDROJOV,

bez PPP projektov, bez peňazí z Európskej investičnej banky nepostavia ani kilometer. Navyše si uvedomme to, že toto navyšenie, ktoré sa dnes pripomína ako víťazstvo, má byť predovšetkým použité na rozostavané stavby a nehovorí sa vôbec o stavbách, ktoré sa majú začať, ako to je v prípade stavby D1 na tom úseku, o ktorom sa neustále teraz bavíme.“

Predseda SMER-SD preto považuje vystúpenie a rozhodnutie ministra dopravy za absolútne nekalifikované a poškodzujúce záujmy Slovenskej republiky. Je to zatiaľ najviditeľnejšie rozhodnutie tejto vlády, je to rozhodnutie, ktoré je podľa R. Fica absolútne rovnocenné rozhodnutiu, ktoré urobila vláda Mikuláša Dzurindu v roku 1998, keď zastavila diaľnice. Zo spomenutých dôvodov sa strana Smer-SD

ROZHODLA INICIOVAŤ

mimoriadnu schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky k výstavbe diaľnic a rýchlostných komunikácií na Slovensku. „Bud' sa pokúsime o zaradenie tohto bodu programu do riadnej schôdze, alebo pozbierame podpisy a požiadame o zvolenie mimoriadnej schôdze parlamentu, kde chceme, aby minister vystúpil a odôvodnil, prečo klamal slovenskú verejnosť a prečo prichádza s tvrdeniami, ktoré sa nezakladajú na pravde, ani na objektivite. Jednoducho – vláda Slovenskej republiky bez PPP projektov nie je schopná stavať diaľnice. Bol to výhodný projekt a pri týchto výborných podmienkach

NA FINANČNÝCH TRHOCH

tento projekt mohol byť pre Slovensko ešte výhodnejší," poznamenáva Robert Fico.

Ján Figel' za dva mesiace, čo je vo funkcii ministra dopravy, okrem toho, že zastavil najvýznamnejší projekt, ktorý mohol pomôcť slovenskej ekonomike, dokázal pri svojom plate 14 618 eur ešte nezmyselne znížiť rýchlosť na rozšírenej ceste medzi Bratislavou a Trnavou. Okrem toho už len zmeral koberec v kancelárii predchádzajúceho ministra dopravy a podal návrh na zvýšenie diaľničných známkov na 50 eur. „Čo sa ľudia určite potešia, pretože ak sa nestavajú diaľnice, ešte okrem toho chce-

me od ľudí, aby platili viac za diaľničné známky, to mu chcem teda naozaj zablahoželat," pridáva Robert Fico ironicky.

R. Fico odmieta akékoľvek tvrdenia o škodách, ktoré boli spôsobené jeho vládou. Podľa neho diaľnicu D1 bolo treba stavať, najmä za týchto výhodných finančných podmienok, ktoré sme mali. „Ak sa takto postavíme k diaľniciam, tak potom kedy tie diaľnice budú dokončené? Ako to bude celé vyzerat'? Už v tomto okamihu, pretože termín finančného uzatvorenia vypršal, zmluva vybuchla – a oni ju pravdepodobne zarezú v stredu vo vláde – mohli nabehnúť všetky stavebné stroje, mohlo sa

STAVAŤ TAKÝM TEMPOM,

aké dnes vidíme na ceste medzi Nitrou a Zvolenom. Vláda sa však rozhodla stavbu D1 zastaviť, čím znižujú hospodársky rast, oberajú ľudí o robotu, oberajú regióny o možnosť normálneho regionálneho rozvoja, oberajú tento štát o možnosť využívať finančné zdroje, ktoré sme ťažko, veľmi ťažko dávali dohromady cez PPP projekty, ako sme to ukázali aj v najlepšom infraštruktúrnom projekte, ktorý je momentálne stavaný medzi Nitrou a Zvolenom. Toto je náš postoj. A pokiaľ nebudeme cítiť od pána Figela aj nejakú sebareflexiu, pokiaľ nebudeme cítiť, že naozaj má záujem niečo s diaľnicami robiť a bude naďalej merať koberce a bude

ROBIŤ ĎALŠIE NEZMYSLY

na ministerstve dopravy, nevyklúčujem, že po mimoriadnej schôdži príde návrh aj na jeho odvolanie. Momentálne však ideme cestou mimoriadnej schôdze o diaľniciach a rýchlostných komunikáciách, pretože to je projekt, ktorý môže pomôcť hospodárskemu rastu Slovenska. **A keď bude vyšší hospodársky rast Slovenska, nie je treba zdražovať. Lenže oni nevedia naštartovať ekonomiku, tak zdražujú. Náš názor bol a zotrváva v tom, že bez súkromných zdrojov nie je možné dnes na Slovensku urýchliť výstavbu diaľnic. Jednoducho, nie je to možné. Ak budeme mať takýchto váhavých strelcov, ako je pán Figel' – a to váhavý strelec je ešte slabé slovo – nikdy na Slovensku diaľnice nebudú. Nikdy nebudú diaľnice! Obávam sa, že pán Figel' nie je schopný si ani zrekonštruovať chodník pred ministerstvom dopravy a nieto ešte postaviť diaľnice na Slovensku," dodáva na záver Robert Fico.**

(bš)

Príhodná ponuka Radičovej do prezidentských volieb - hayekovci

Kauzy novej vlády poukazujú na zjavnú slabosť predsedníčky vlády, lebo ich riešenie pripomína práve z jej strany nepodarenú komédiu. Trebárs toľko skloňovaná kauza hayekovcov, v ktorej Iveta Radičová trvala na odvolaní štátnych tajomníkov, až menila jeden postoj za druhým rýchlejšie, než ako sa mení počasie. Nakoniec sa jej názor ustálil na tom, že zmluva má preveriť Najvyšší kontrolný úrad. So svojim priateľom Richardom Sulikom našla riešenie, ktoré má kauzu pomalicky poslať do zabudnutia. Kým NKÚ preverí, čo je každému jasné a známe, budú tu nové problémy.

Jedno riešenie kauza hayekovci ponúkala celkom elegantne, ak by predseda strany, ktorá nominovala Radičovú do úradu, konštatoval rozpor so straníckou disciplínou svojej nominantky. Ako vieme, predsedom SDKÚ je a má byť po blížiacom sa sneme tejto strany Mikuláš Dzurinda. Ak by tento minister zahraničných vecí v Radičovej vláde uplatnil svoje práva ako predseda politickej strany nominujúcej Radičovú a ukázal jej trestnú lavicu, trebárs v podobe stiahnutia z postu, všetko by sa vyriešilo. Premiérom by bol opäť Dzurinda a koalícia by získala znova kandidátku na post prezidentky v blížiacich sa voľbách hlavy štátu.

Dokonca by z Radičovej spravili aj martýrku tejto vlády, čo je dosť veľký paradox, ale na Slovensku je všetko možné. Stačí si zmerať, že na úrade vlády vyrába vlastné mocenské centrum mimo štruktúr domácej SDKÚ. Radi sa s ním zjavne častejšie a vytvára tak nezmyselné dusno v koalícii. A potom, koalícia nemá koho nominovať do prezidentského úradu, potom, ako onedlho uplynie funkčné obdobie Ivana Gašparoviča. Určite nebude súhlasiť s možnou kandidaturou z opozície v podobe možnej kandidatury Roberta Fica.

Radičová sa do tohto súboja koalície jednoznačne hodí. Nemohla by však doň efektívne vstúpiť, ak by bola aj naďalej predsedníčkou vlády. Preto by bolo vhodné nájsť dôvod, za ktorý by si mohla ísť oddýchnuť opäť do parlamentnej lavice. A ten sa ponúka sám. V kauze hayekovci urobila totiž Radičová toľko straníckych a iných prešlapov, že by uvoľnenie z funkcie premiérky bolo hádam aj vhodné. Za tú cenu, že sa bude biť o prezidentský úrad, je to priam príhodná ponuka.

STANISLAV HÁBER

Do júna sme boli optimistami...

Euro sme pred necelými dvoma rokmi prijímali síce dosť rozpačito, ale dosť rýchlo sme si naň zvykli. Nielen mladá generácia, ale aj tí skôr narodení, i keď predsa niekedy zo zvyku prepočítavajú ceny v eurách na už neexistujúcu menu. Žiaľ, euro sa u nás začalo udomáčňovať, začali sme si naň zvykať a práve vtedy nastala jeho kríza. Nebudeme tu rozoberať kto všetko ju spôsobil, ale zasiahla celú eurozónu, samozrejme, vrátane Slovenska. Tesne po voľbách do NR SR, v ktorých presvedčivo zvíťazila strana SMER-SD. **Potvrzuje to aj prieskum verejnej mienky v jedenástich zo šestnástich krajín EÚ, v ktorých sa používa európska mena. Tak napríklad až 60% Francúzov, 53% Nemcov a o jedno percento menej Portugalcov a Španielov si myslí, že v súčasnosti spoločná mena pre ich krajinu prináša viac negatív ako pozitív. Na druhej strane optimistický postoj k spoločnej európskej mene stále prevláda v Holandsku (52%), ale najmä v Slovenskej republike. U nás až 64% respondentov si stále myslí, že euro predstavuje pre nás pozitívny prínos. Pripomeňme si len, že euro sa u nás zaviedlo zásluhou vlády R. Fica a aj to, že na prahu eurozóny stojí už iba Estónsko. Potom asi niekoľko rokov sa nenájde vhodný kandidát na člena „klubu euro“.**

VLADIMÍR MEZENECV

EXKLUZÍVNE NÁTEROVÉ HMOTY

ZINGA – studený zinok, porovnateľný so žiarovým pozinkovaním

OSMO – kvalitný prírodný materiál na podlahy, terasy, fasády a nábytok z čistého dreva

BÖHME – nanoskopická ochrana výrobkov z dreva proti UV žiareniu, vode a biologickým škodcom

HERBOL – farby pre celý dom

HESSE LIGNAL – farby, laky a moridlá pre nábytok v interiéri

Dostanete ich v našej predajni:

STARÁ PŘIEVOZSKÁ 2, 821 09 BRATISLAVA

02/53630116, 0918725110, 0917521290 bratislava@renojava.sk,
Bulharská 26, 080 01 Prešov, 051/7721789, 0905651297 www.renojava.sk

Čítajte

SLOVENSKÝ ROZHĽAD

aj na internetovej stránke:

www.slovenskyrozhlad.sk

Ďalšie číslo novín dostanete

20. októbra 2010

v stánkoch MEDIAPRINT-KAPA

Pressegrosso, a.s. Bratislava

na celom Slovensku

a v našej redakcii

na Dobšinského 16 v Bratislave